

**Публічне акціонерне
товариство „Національна
акціонерна компанія
„НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”**

**Консолідована фінансова звітність
станом на 31 грудня 2013 та 2012 років та
за роки, які закінчилися цими датами**

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА
КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”**

ЗМІСТ

	Стор.
ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА	2-5
КОНСОЛІДОВАНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ	
Консолідовані звіти про фінансовий стан	6
Консолідовані звіти про прибутки або збитки	7
Консолідовані звіти про сукупні доходи	8
Консолідовані звіти про зміни у власному капіталі	9
Консолідовані звіти про рух грошових коштів	10-11
Примітки до консолідованої фінансової звітності	
1. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ЇЇ ОПЕРАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ	12
2. ОПЕРАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ.....	13
3. КОРИГУВАННЯ У РЕЗУЛЬТАТІ ПЕРЕРАХУНКУ ПОРІВНЯЛЬНОЇ ІНФОРМАЦІЇ.....	18
4. ІНФОРМАЦІЯ ЗА СЕГМЕНТАМИ	22
5. ЗАЛИШКИ ТА ОПЕРАЦІЇ З ПОВ’ЯЗАНИМИ СТОРОНАМИ.....	29
6. ОСНОВНІ ЗАСОБИ.....	31
7. ІНВЕСТИЦІЇ В АСОЦІЙОВАНІ ТА СПІЛЬНІ ПІДПРИЄМСТВА	33
8. ІНШІ НЕОБОРОТНІ АКТИВИ.....	38
9. ЗАПАСИ.....	39
10. ТОРГОВА ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ	39
11. ПЕРЕДПЛАТИ ВИДАНІ ТА ІНШІ ОБОРОТНІ АКТИВИ	41
12. ГРОШОВІ КОШТИ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТИ	41
13. АКЦІОНЕРНИЙ КАПІТАЛ	42
14. ПОЗИКИ.....	43
15. РЕЗЕРВИ.....	44
16. АВАНСИ ОТРИМАНІ ТА ІНШІ КОРОТКОСТРОКОВІ ЗОБОВ’ЯЗАННЯ.....	46
17. СОБІВАРТІСТЬ РЕАЛІЗАЦІЇ.....	47
18. ІНШІ ОПЕРАЦІЙНІ ВИТРАТИ	47
19. ФІНАНСОВІ ВИТРАТИ.....	48
20. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК.....	48
21. УМОВНІ ТА КОНТРАКТНІ ЗОБОВ’ЯЗАННЯ І ОПЕРАЦІЙНІ РИЗИКИ.....	51
22. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ	56
23. СПРАВЕДЛИВА ВАРТІСТЬ	60
24. ПОДІЇ ПІСЛЯ ЗВІТНОЇ ДАТИ	63
25. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ	67
26. ІСТОТНІ ОБЛІКОВІ ОЦІНКИ ТА СУДЖЕННЯ.....	82
27. ПРИЙНЯТТЯ ДО ЗАСТОСУВАННЯ НОВИХ АБО ПЕРЕГЛЯНУТИХ СТАНДАРТІВ ТА ТЛУМАЧЕНЬ	85

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

Акціонеру Публічного акціонерного товариства „Національна акціонерна компанія „Нафтогаз України”:

Ми провели аудит консолідованого звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2013 року, який додається, Публічного акціонерного товариства „Національна акціонерна компанія „Нафтогаз України” (надалі – „Компанія”) та його дочірніх підприємств (надалі разом – „Група”), та ми отримали завдання провести аудит консолідованого звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2012 року, та консолідованих звітів про прибутки або збитки, консолідованих звітів про сукупні доходи, про зміни у власному капіталі та рух грошових коштів Групи за роки, які закінчилися 31 грудня 2013 та 2012 років, а також основних принципів облікової політики та інших пояснювальних приміток.

Відповідальність керівництва за консолідовану фінансову звітність

Керівництво відповідає за підготовку та достовірне подання цієї консолідованої фінансової звітності у відповідності до Міжнародних стандартів фінансової звітності („МСФЗ”), а також за створення такої системи внутрішнього контролю, яка, на думку керівництва, є необхідною для підготовки консолідованої фінансової звітності, яка не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

Відповідальність аудитора

Нашою відповідальністю є висловлення думки щодо консолідованого звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2013 року на основі проведеного нами аудиту.

Однак, у результаті питань, викладених нижче в „Підставі для висловлення умовно-позитивної думки та відмови від висловлення думки”, ми не мали можливості отримати достатні та належні аудиторські докази, що формували б підставу для висловлення аудиторської думки щодо консолідованого фінансового стану Групи на 31 грудня 2012 року, та консолідованих результатів діяльності та руху грошових коштів Групи за роки, що закінчилися 31 грудня 2013 та 2012 років.

Ми провели аудит консолідованого звіту про фінансовий стан Групи на 31 грудня 2013 року відповідно до Міжнародних стандартів аудиту. Ці стандарти вимагають дотримання вимог професійної етики, а також планування та проведення аудиту для отримання достатньої впевненості в тому, що цей консолідований звіт про фінансовий стан не містить суттєвих викривлень.

Аудит включає виконання процедур для отримання аудиторських доказів, які підтверджують суми та розкриття інформації у консолідованому звіті про фінансовий стан. Вибір процедур базується на професійному судженні аудиторів, включно з оцінкою ризиків щодо суттєвих викривлень консолідованого звіту про фінансовий стан у результаті шахрайства або помилки. Оцінка таких ризиків включає огляд системи внутрішнього контролю над підготовкою та достовірним поданням Групою консолідованого звіту про фінансовий стан для розробки аудиторських процедур, які відповідають цим обставинам, а не для надання висновку щодо ефективності системи внутрішнього контролю Групи. Аудит включає також оцінку відповідності використаних облікових політик, прийнятність облікових оцінок, зроблених керівництвом, а також оцінку загального подання консолідованого звіту про фінансовий стан.

Ми вважаємо, що отримали достатні та належні аудиторські докази для висловлення нашої умовно-позитивної аудиторської думки щодо консолідованого фінансового стану Групи на 31 грудня 2013 року.

Підстава для висловлення умовно-позитивної думки щодо консолідованого фінансового стану Групи на 31 грудня 2013 року та відмови від висловлення думки щодо консолідованого фінансового стану Групи на 31 грудня 2012 року, а також консолідованих фінансових результатів її діяльності та руху грошових коштів за роки, які закінчилися 31 грудня 2013 та 2012 років

1) Як зазначено у Примітці 25 до цієї консолідованої фінансової звітності, Група прийняла модель переоцінки для оцінки своїх основних засобів, що вимагає проведення переоцінок із достатньою регулярністю таким чином, щоб балансова вартість основних засобів станом на звітну дату суттєво не відрізнялась від їхньої справедливої вартості. Останню переоцінку основних засобів Групи було проведено станом на 31 грудня 2009 року. Істотні економічні зміни, які відбулися після цієї дати, включно зі змінами у тарифах та витратах на транспортування природного газу, цінах продажу природного газу Групи власного видобутку та вартості будівельних робіт, є показниками потенційних суттєвих змін у справедливій вартості основних засобів. За умов відсутності поточної незалежної переоцінки, ми не мали змоги отримати достатні та належні аудиторські докази щодо впливу цього питання на основні засоби Групи балансовою вартістю 89 526 мільйонів гривень та 93 460 мільйонів гривень станом на 31 грудня 2013 та 2012 років, відповідно, а також відповідного впливу на резерв переоцінки та відстрочені податкові зобов'язання станом на ці дати, витрати по зносу, виснаженню і амортизації, та витрати з податку на прибуток за роки, які закінчилися цими датами. У зв'язку з цим ми не мали змоги визначити, чи існувала потреба в будь-яких коригуваннях цих сум.

2) Як зазначено у Примітці 25 до цієї консолідованої фінансової звітності, облік виснаження нафтогазових активів здійснюється із використанням методу суми одиниць продукції пропорційно до підтверджених розроблених запасів вуглеводнів. Незалежна оцінка запасів вуглеводнів Групи востаннє проводилась станом на 31 грудня 2010 року. Керівництво зробило свої власні судження для отримання оцінок щодо запасів вуглеводнів станом на 31 грудня 2013 та 2012 років. За умов відсутності поточної незалежної оцінки запасів вуглеводнів, ми не мали змоги отримати достатні та належні аудиторські докази щодо впливу цього питання на нафтогазові активи Групи балансовою вартістю 20 416 мільйонів гривень та 20 524 мільйони гривень станом на 31 грудня 2013 та 2012 років, відповідно, а також відповідного впливу на відстрочені податкові зобов'язання станом на ці дати, витрати по зносу, виснаженню та амортизації, та витрати з податку на прибуток за роки, які закінчилися цими датами. У зв'язку з цим ми не мали змоги визначити, чи існувала потреба в будь-яких коригуваннях цих сум.

3) Як зазначено у Примітці 24 до цієї консолідованої фінансової звітності, у березні 2014 року Група втратила контроль над одним із своїх дочірніх підприємств, ПАТ „Чорноморнафтогаз”, більша частина активів якого розташована на території Автономної республіки Крим. Станом на 31 грудня 2013 та 2012 років загальні активи цього дочірнього підприємства склали 15 744 мільйони гривень та 16 136 мільйонів гривень, відповідно, загальні зобов'язання склали 14 089 мільйонів гривень та 14 322 мільйони гривень, відповідно, доходи від реалізації склали 525 мільйонів гривень та 550 мільйонів гривень і загальні витрати склали 1 399 мільйонів гривень та 1 219 мільйонів гривень за роки, які закінчилися цими датами, відповідно. Нами не було отримано доступу до фінансової інформації по даному дочірньому підприємству. Також, ми не змогли отримати доступу до інших активів Групи, розташованих на території Автономної республіки Крим, вартістю 2 898 мільйонів гривень та 2 643 мільйони гривень станом на 31 грудня 2013 та 2012 років, відповідно. У зв'язку з цим ми не мали змоги визначити, чи існувала потреба в будь-яких коригуваннях цих сум.

4) Нас було призначено аудиторами Групи після 31 грудня 2013 року і, відповідно, ми не були присутні під час проведення інвентаризації фізичних залишків запасів станом на 31 грудня 2013 та 2012 років. За виключенням запасів природного газу, ми не змогли переконатися за допомогою застосування альтернативних процедур у кількості запасів, облікованих станом на 31 грудня 2013 та 2012 років, балансовою вартістю 607 мільйонів гривень та 6 115 мільйонів гривень, відповідно, та оцінити відповідний вплив даного питання на консолідовані фінансові результати діяльності та початкове сальдо накопиченого дефіциту станом на 31 грудня 2013 та 2012 років. У зв'язку з цим ми не мали змоги визначити, чи існувала потреба в будь-яких коригуваннях цих сум.

5) Як викладено у Примітці 7 до цієї консолідованої фінансової звітності, Група має інвестиції в асоційовані та спільні підприємства, які обліковуються із використанням методу участі в капіталі. Балансова вартість інвестицій у спільні підприємства становила 777 мільйонів гривень та 606 мільйонів гривень станом на 31 грудня 2013 та 2012 років, відповідно, а відповідна частка Групи у результатах спільних підприємств після оподаткування у сумах 329 мільйонів гривень та 351 мільйонів гривень була включена до чистого збитку за роки, які закінчилися цими датами, відповідно. Нам не вдалося отримати достатніх та належних аудиторських доказів про: витрати, понесені асоційованими підприємствами і включеними до складу фінансових результатів діяльності асоційованих підприємств після оподаткування за рік, який закінчився 31 грудня 2013 року, причому частка Групи у таких витратах становила 925 мільйонів гривень; та балансову вартість інвестиції Групи у спільні підприємства станом на 31 грудня 2013 та 2012 років, а також частку Групи у їх результатах після оподаткування за роки, які закінчилися цими датами, оскільки, нам не надали доступу до фінансової інформації спільних підприємств. У зв'язку з цим ми не мали змоги визначити, чи існувала потреба в будь-яких коригуваннях цих сум.

6) Як викладено у Примітках 17, 18 та 25, протягом років, що закінчилися 31 грудня 2013 та 2012 років, відповідно, Група понесла витрати на:

- придбання послуг та запасів у сумах 1 082 мільйони гривень та 1 983 мільйони гривень, що були включені до складу собівартості реалізації та щодо яких первинні документи були вилучені представниками прокуратури України в межах слідства, що проводиться останньою;
- дослідження, розробку та розвідку у сумах 455 мільйонів гривень та 2 169 мільйонів гривень, що були включені до складу інших операційних витрат, та Групою були видані передплати за такі послуги у сумах 37 мільйонів гривень та 488 мільйонів гривень, що відображені у консолідованих звітах про фінансовий стан Групи на 31 грудня 2013 та 2012 років, відповідно, та щодо яких первинні документи були вилучені представниками прокуратури України в межах слідства, що проводиться останньою;
- придбання основних засобів у сумах 4 335 мільйонів гривень та 11 097 мільйонів гривень; та
- придбання послуг та запасів у сумах 2 927 мільйонів гривень та 3 366 мільйонів гривень, що були включені до складу собівартості реалізації та інших операційних витрат.

Як вказано у примітках, зазначених вище, сутність таких витрат може відрізнятися від їхньої юридичної форми згідно з первинними документами. Нам не вдалося отримати достатніх та належних аудиторських доказів, щоб переконатися стосовно сум та характеру наведених вище операцій, а також їх класифікації в консолідованій фінансовій звітності за роки, які закінчилися 31 грудня 2013 та 2012 років. У зв'язку з цим ми не мали змоги визначити, чи існувала потреба в будь-яких коригуваннях цих сум.

7) Нам не вдалося отримати достатніх та належних аудиторських доказів стосовно повноти відображених доходів від реалізації певним покупцям у консолідованій фінансовій звітності Групи, яка додається, щодо операцій продажу нафтопродуктів у сумах 2 853 мільйони гривень та 1 734 мільйони гривень за роки, які закінчилися 31 грудня 2013 та 2012 років, відповідно. У зв'язку з цим ми не мали змоги визначити, чи існувала потреба в будь-яких коригуваннях цих сум.

Відмова від висловлення думки щодо консолідованого фінансового стану Групи на 31 грудня 2012 року, та консолідованих фінансових результатів її діяльності та руху грошових коштів за роки, які закінчилися 31 грудня 2013 та 2012 років

У зв'язку із значущістю питань, викладених у параграфах 1-7 вище, ми не мали можливості отримати достатні та належні аудиторські докази, що формували б підставу для висловлення аудиторської думки щодо консолідованого фінансового стану Групи на 31 грудня 2012 року, та консолідованих фінансових результатів її діяльності та руху грошових коштів за роки, які закінчилися 31 грудня 2013 та 2012 років. Відповідно, ми не висловлюємо думку щодо консолідованого фінансового стану Групи на 31 грудня 2012 року, та консолідованих фінансових результатів її діяльності та руху грошових коштів за роки, які закінчилися 31 грудня 2013 та 2012 років.

Умовно-позитивна думка стосовно консолідованого фінансового стану Групи на 31 грудня 2013 року

На нашу думку, за виключенням можливого впливу питань, викладених у параграфах 1-6 вище, консолідований звіт про фінансовий стан відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах, консолідований фінансовий стан Групи на 31 грудня 2013 у відповідності до Міжнародних стандартів фінансової звітності.

Пояснювальний параграф

Консолідована фінансова звітність, яка додається, була підготовлена на основі припущення, що Група здатна продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Як зазначено у Примітці 2 та Примітці 21 до цієї консолідованої фінансової звітності, Група мала від'ємний оборотний капітал станом на 31 грудня 2013 та 2012 років, який становив 53 893 мільйони гривень та 33 208 мільйонів гривень, відповідно, і за роки, які закінчилися цими датами, Група понесла чисті збитки у сумах 17 957 мільйонів гривень та 31 466 мільйонів гривень, відповідно, а також існують суттєві судові позови, щодо яких є невизначеність стосовно їх остаточного вирішення та наслідків для Групи. Ці умови створюють суттєву невизначеність щодо здатності Групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Плани керівництва стосовно цих питань викладені у Примітці 2 до цієї консолідованої фінансової звітності. Консолідована фінансова звітність не містить жодних коригувань, які могли б знадобитися у результаті вирішення цієї невизначеності. Висловлюючи нашу думку, ми не брали до уваги це питання.

Ми також звертаємо вашу увагу на Примітку 24 до цієї консолідованої фінансової звітності, у якій йдеться про істотні події після звітної дати, які впливають на операційну діяльність Групи на території Автономної республіки Крим, а також економічну та політичну невизначеність в Україні. Вплив цих питань, які тривають в Україні, на ділове середовище України, а також їхнє остаточне врегулювання неможливо передбачити з достатньою вірогідністю, і вони можуть негативно вплинути на економіку України та операційну діяльність Групи. Висловлюючи нашу думку, ми не брали до уваги це питання.

Ми далі звертаємо вашу увагу на Примітку 3 до цієї консолідованої фінансової звітності, у якій йдеться про те, що до консолідованого звіту про фінансовий стан Групи на 1 січня 2012 року були внесені коригування. Висловлюючи нашу думку, ми не брали до уваги це питання.

Інші питання

Аудит консолідованої фінансової звітності Групи за рік, який закінчився 31 грудня 2011 року, до внесення коригувань, що наведені у Примітці 3 до консолідованої фінансової звітності, провів інший аудитор, який висловив умовно-позитивну думку щодо цієї звітності у своєму звіті від 12 грудня 2012 року, із таких причин:

- неможливості спостерігати інвентаризацію запасів станом на 31 грудня 2011 року;
- невизнання змін у частці Групи в чистих активах асоційованого підприємства за 2011 та 2010 роки, за виключенням нарахованих дивідендів;
- обліку інвестицій у деякі дочірні та асоційовані підприємства за первісною вартістю, а не за методами консолідації та участі в капіталі, відповідно;
- відсутності незалежної оцінки запасів вуглеводнів Групи станом на 31 грудня 2011 року для визначення зносу нафтогазових активів.

Deloitte & Touche

27 лютого 2015 року

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА
КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”**

**КОНСОЛІДОВАНІ ЗВІТИ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН
НА 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ І 1 СІЧНЯ 2012 РОКУ**

<i>У мільйонах гривень</i>	Примітки	31 грудня 2013 року	31 грудня 2012 року	1 січня 2012 року (скориговано, Примітка 3)
АКТИВИ				
Необоротні активи				
Основні засоби	6	181 370	191 188	185 995
Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства	7	9 942	9 544	9 009
Передплати з податку на прибуток підприємств		709	-	-
Інші необоротні активи	8	2 795	3 490	2 831
Всього необоротних активів		194 816	204 222	197 835
Оборотні активи				
Запаси	9	17 024	27 461	30 857
Торгова дебіторська заборгованість	10	20 539	12 061	14 719
Передплати видані та інші оборотні активи	11	2 823	5 761	3 207
Передплати з податку на прибуток підприємств		378	986	-
Інвестиції, наявні для продажу	13	-	14 384	16 705
Грошові кошти та їх еквіваленти	12	2 138	2 029	1 723
Грошові кошти, обмежені у використанні		200	-	-
Всього оборотних активів		43 102	62 682	67 211
Активи, включені до групи вибуття		-	-	4 692
ВСЬОГО АКТИВІВ		237 918	266 904	269 738
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ				
Акціонерний капітал	13	53 997	53 997	49 997
Резерв переоцінки		125 663	131 238	130 407
Незарєстрований акціонерний капітал	13	14 000	6 000	4 000
Накопичений дефіцит		(86 685)	(69 076)	(35 443)
Власний капітал, що належить власникам материнського підприємства		106 975	122 159	148 961
Неконтрольована частка у капіталі		60	69	856
ВСЬОГО ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ		107 035	122 228	149 817
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
Довгострокові зобов'язання				
Позики	14	14 388	28 039	36 521
Резерви	15	1 601	1 606	1 396
Відстрочені податкові зобов'язання	20	17 521	18 760	18 985
Інші довгострокові зобов'язання		378	381	93
Всього довгострокових зобов'язань		33 888	48 786	56 995
Короткострокові зобов'язання				
Позики	14	45 170	49 099	30 142
Резерви	15	304	39	171
Торгова кредиторська заборгованість		29 478	11 904	16 357
Аванси отримані та інші короткострокові зобов'язання	16	22 016	34 748	13 777
Поточний податок на прибуток до сплати		27	100	1 380
Всього короткострокових зобов'язань		96 995	95 890	61 827
Зобов'язання, що належать до групи вибуття		-	-	1 099
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ		130 883	144 676	119 921
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ТА ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ		237 918	266 904	269 738

Цю консолідовану фінансову звітність було затверджено до випуску від імені Правління Компанії 27 лютого 2015 року.

Андрій Коболев,
Голова правління

Сергій Коновець,
Заступник голови правління

Примітки, які додаються, є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА
КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”**

**КОНСОЛІДОВАНІ ЗВІТИ ПРО ПРИБУТКИ АБО ЗБИТКИ
ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ**

<i>У мільйонах гривень</i>	Примітки	2013	2012
Дохід від реалізації	4	75 899	105 038
Компенсація різниці у цінах з державного бюджету	2	-	3 900
Собівартість реалізації	17	(77 182)	(116 413)
Валовий збиток		(1 283)	(7 475)
Інші операційні доходи		749	1 068
Інші операційні витрати	18	(6 802)	(15 776)
Операційний збиток		(7 336)	(22 183)
Фінансові витрати	19	(8 934)	(9 196)
Фінансові доходи		230	469
Частка у результатах асоційованих та спільних підприємств після оподаткування	7	536	542
Чистий збиток від курсових різниць		(585)	(457)
Збиток до оподаткування		(16 089)	(30 825)
Витрати з податку на прибуток	20	(1 868)	(641)
Чистий збиток		(17 957)	(31 466)
Збиток, який належить:			
Акціонерам Компанії		(17 948)	(31 466)
Неконтролюючим акціонерам		(9)	-
Збиток за рік		(17 957)	(31 466)

Примітки, які додаються, є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА
КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”**

**КОНСОЛІДОВАНІ ЗВІТИ ПРО СУКУПНІ ДОХОДИ
ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ**

<i>У мільйонах гривень</i>	Примітки	2013	2012
Збиток за рік		(17 957)	(31 466)
Інший сукупний дохід			
Статті, які не можна рекласифікувати у подальшому на прибуток або збиток, за вирахуванням податку на прибуток:			
(Збиток)/прибуток у результаті переоцінки основних засобів (за вирахуванням податку на прибуток у сумі 987 мільйонів гривень (2012: 384 мільйони гривень))		(5 199)	2 113
Переоцінка пенсійних зобов'язань із визначеними виплатами (за вирахуванням податку на прибуток у сумі 5 мільйонів гривень (2012: 1 мільйон гривень))		33	(2)
Частка інших сукупних доходів асоційованих підприємств (за вирахуванням податку на прибуток у сумі 4 мільйони гривень (2012: 18 мільйонів гривень))		19	40
Переоцінка зобов'язання із виведення з експлуатації (за вирахуванням податку на прибуток у сумі 49 мільйонів гривень))		-	205
Статті, які можна рекласифікувати у подальшому на прибуток або збиток, за вирахуванням податку на прибуток:			
Чистий збиток від справедливої вартості інвестицій, наявних для продажу (за вирахуванням податку на прибуток у сумі 12 мільйонів гривень)		-	(67)
Рекласифікація, що відноситься до інвестицій, наявних для продажу, які вибули протягом року (за вирахуванням податку на прибуток у сумі 8 мільйонів гривень)		(44)	-
Інші сукупні (збитки)/доходи за рік		(5 191)	2 289
Всього сукупних збитків за рік		(23 148)	(29 177)
Всього сукупних збитків, які належать:			
Акціонерам Компанії		(23 139)	(29 177)
Неконтролюючим акціонерам		(9)	-
Всього сукупних збитків за рік		(23 148)	(29 177)

Примітки, які додаються, є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

КОНСОЛІДОВАНІ ЗВІТИ ПРО ЗМІНИ У ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ
ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

<i>У мільйонах гривень</i>	Акціонерний капітал	Резерв переоцінки	Незарєєстрований акціонерний капітал	Накопичений дефіцит	Всього	Неконтрольована частка у капіталі	Всього власного капіталу
Залишок станом на 1 січня 2012 року (скориговано, Примітка 3)	49 997	130 407	4 000	(35 443)	148 961	856	149 817
Збиток за рік	-	-	-	(31 466)	(31 466)	-	(31 466)
Інші сукупні доходи/(збитки) за рік	-	2 291	-	(2)	2 289	-	2 289
Всього сукупних доходів/(збитків) за рік	-	2 291	-	(31 468)	(29 177)	-	(29 177)
Реалізований резерв переоцінки	-	(280)	-	280	-	-	-
Передача інвестицій до Фонду державного майна (Примітка 1)	-	(1 180)	-	319	(861)	(787)	(1 648)
Отримані облігації внутрішньої державної позики	-	-	6 000	-	6 000	-	6 000
Сплачений акціонерний капітал	4 000	-	(4 000)	-	-	-	-
Частка прибутку до сплати у Державний бюджет (Примітка 13)	-	-	-	(2 764)	(2 764)	-	(2 764)
Залишок станом на 31 грудня 2012 року	53 997	131 238	6 000	(69 076)	122 159	69	122 228
Збиток за рік	-	-	-	(17 948)	(17 948)	(9)	(17 957)
Інші сукупні доходи/(збитки) за рік	-	(5 219)	-	28	(5 191)	-	(5 191)
Всього сукупних доходів/(збитків) за рік	-	(5 219)	-	(17 920)	(23 139)	(9)	(23 148)
Реалізований резерв переоцінки	-	(356)	-	356	-	-	-
Передача інвестицій до Фонду державного майна	-	-	-	(2)	(2)	-	(2)
Отримані облігації внутрішньої державної позики	-	-	8 000	-	8 000	-	8 000
Частка прибутку до сплати у Державний бюджет (Примітка 13)	-	-	-	(43)	(43)	-	(43)
Залишок станом на 31 грудня 2013 року	53 997	125 663	14 000	(86 685)	106 975	60	107 035

Примітки, які додаються, є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА
КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”**

**КОНСОЛІДОВАНІ ЗВІТИ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ
ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ**

<i>У мільйонах гривень</i>	Примітки	2013	2012
РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ ВІД ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ			
Збиток до оподаткування		(16 089)	(30 825)
Коригування на:			
Знос основних засобів і амортизацію нематеріальних активів		5 959	5 468
Збиток від вибуття основних засобів	18	105	183
Зменшення корисності основних засобів	18	852	2 194
Уцінку запасів		422	10 328
Чисту зміну резерву на знецінення торгові дебіторської заборгованості, передплат виданих та інших оборотних активів, зменшення корисності ПДВ до отримання та фінансових інвестицій		2 335	7 869
Зміну резервів	15	358	298
Списання кредиторської заборгованості та інших поточних зобов'язань		(139)	(341)
Частку у фінансових результатах асоційованих та спільних підприємств після оподаткування		(536)	(542)
Нереалізований збиток від курсових різниць		-	518
Фінансові витрати, нетто		8 704	8 727
Рух грошових коштів від операційної діяльності до змін в оборотному капіталі		1 971	3 877
Зменшення/(збільшення) інших необоротних активів		677	(1 024)
Зменшення/(збільшення) запасів		10 015	(6 932)
(Збільшення)/зменшення торгові дебіторської заборгованості		(9 809)	527
Зменшення/(збільшення) передплат виданих та інших оборотних активів		2 086	(6 145)
(Зменшення)/збільшення інших довгострокових зобов'язань		(3)	288
Зменшення резервів	15	(214)	(171)
Збільшення/(зменшення) торгові кредиторської заборгованості		17 448	(4 406)
(Зменшення)/збільшення авансів отриманих та інших короткострокових зобов'язань		(12 730)	20 330
Грошові кошти, отримані від операційної діяльності		9 441	6 344
Податок на прибуток сплачений		(2 295)	(3 572)
Відсотки отримані		9	198
Чисті грошові кошти, отримані від операційної діяльності		7 155	2 970
РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ ВІД ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ			
Придбання основних засобів та нематеріальних активів		(3 657)	(9 833)
Находження від продажу основних засобів		588	2
Зняття грошових коштів, обмежених у використанні		(200)	-
Дивіденди отримані		38	103
Чисті грошові кошти, використані в інвестиційній діяльності		(3 231)	(9 728)

Примітки, які додаються, є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА
КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”**

**КОНСОЛІДОВАНІ ЗВІТИ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ
ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ**

<i>У мільйонах гривень</i>	Примітки	2013	2012
РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ ВІД ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ			
Надходження від позик		19 483	37 240
Погашення позик		(22 367)	(29 310)
Відсотки сплачені		(6 710)	(6 552)
Обов’язковий внесок до бюджету частки прибутку		(45)	(2 762)
Чисті надходження від продажу облігацій внутрішньої державної позики, внесених до акціонерного капіталу		<u>5 824</u>	<u>8 448</u>
Чисті грошові кошти, (використані у)/ отримані від фінансової діяльності		<u>(3 815)</u>	<u>7 064</u>
Чисте збільшення грошових коштів та їх еквівалентів		109	306
ГРОШОВІ КОШТИ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТИ НА ПОЧАТОК РОКУ		<u>2 029</u>	<u>1 723</u>
ГРОШОВІ КОШТИ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТИ НА КІНЕЦЬ РОКУ		<u><u>2 138</u></u>	<u><u>2 029</u></u>
Істотні негрошові операції			
<i>У мільйонах гривень</i>	Примітки	2013	2012
Внесення облігацій внутрішньої державної позики до акціонерного капіталу	13	8 000	6 000

Примітки, які додаються, є невід’ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

1. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ЇЇ ОПЕРАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Публічне акціонерне товариство „Національна акціонерна компанія „Нафтогаз України” (надалі – „Нафтогаз України” або „Компанія”) було засноване у 1998 році згідно з постановою Кабінету міністрів України № 747 від 25 травня 1998 року.

Нафтогаз України та його дочірні підприємства (надалі разом – „Група”) знаходяться у бенефіціарній власності держави Україна. Уряд України, в особі Кабінету міністрів України, здійснює державний контроль над Компанією шляхом участі у зборах акціонерів та засіданнях Наглядової ради, а також за допомогою призначення голови Правління та членів Правління.

Нафтогаз України є вертикально інтегрованою нафтогазовою компанією, яка здійснює повний цикл операцій із розвідки та розробки родовищ, експлуатаційного та розвідувального буріння, транспортування та зберігання нафти і газу, постачання природного і скрапленого газу споживачам.

Компанія утримує частки у різних підприємствах, які формують національну систему із виробництва, переробки, оптової та роздрібної торгівлі, транспортування і зберігання природного газу, газового конденсату та нафти.

Компанія зареєстрована за адресою: вул. Б. Хмельницького, 6, Київ, Україна.

Група провадить свою господарську діяльність та володіє виробничими потужностями, в основному, в Україні. Основні дочірні підприємства представлені таким чином:

Назва/сегмент	Частка володіння, утримувана станом на 31 грудня			Країна реєстрації
	2013	2012	2011	
Виробництво газу, нафти та продуктів їх переробки				
ПАТ „Укргазвидобування”	100,00	100,00	100,00	Україна
Державне акціонерне товариство „Чорноморнафтогаз”	100,00	100,00	100,00	Україна
Дочірнє підприємство „Закордоннафтогаз”	100,00	100,00	100,00	Україна
Транспортування нафти і газу				
ПАТ „Укртрансгаз”	100,00	100,00	100,00	Україна
ПАТ „Укртранснафта”	100,00	100,00	100,00	Україна
ПАТ „Укрспецтрансгаз”	100,00	100,00	100,00	Україна
Оптова та роздрібна торгівля нафти, газу та продуктів їх переробки				
Дочірня компанія „Газ України”	100,00	100,00	100,00	Україна
Naftogaz Overseas S.A.	100,00	100,00	-	Швейцарія
ВАТ „Кіровоградгаз”	51,00	51,00	51,00	Україна
Дочірнє підприємство „Укравтогаз”	100,00	100,00	100,00	Україна
ПАТ „Дніпропетровськгаз”*	-	-	51,00	Україна
ПАТ „Луганськгаз”*	-	-	51,00	Україна
ПАТ „Запоріжгаз”*	-	-	50,00 + 1 акція	Україна
ПАТ „Миколаївгаз”*	-	-	50,00 + 1 акція	Україна
Інші				
Дочірнє підприємство „Вуглесинтезгаз України”	100,00	100,00	100,00	Україна
Дочірнє підприємство „Укрнафтогазкомплект”	100,00	100,00	100,00	Україна

* Протягом 2012 року ці дочірні підприємства із загальною вартістю чистих активів у сумі 1 648 мільйонів гривень були передані Фонду державного майна України.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

---

2. ОПЕРАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

На ринки країн, які розвиваються, наприклад України, впливають економічні, політичні, соціальні, правові та законодавчі ризики, які відрізняються від ризиків країн із більш розвинутими ринками. Законодавство і нормативно-правові акти, які впливають на господарські організації в Україні, продовжують зазнавати стрімких змін, а для податкового і регуляторного середовища характерне використання різноманітних тлумачень. Майбутній напрям економічного розвитку України великою мірою залежить від податкової та монетарної політики уряду, разом зі змінами у правовому, регуляторному та політичному середовищі.

У 2012 та 2013 роках економіка України демонструвала характеристики стану рецесії. Починаючи з кінця 2013 року, Україна знаходиться у стані політичних та економічних потрясінь. У результаті низки протестів відбулася відставка Президента і була сформована нова коаліція більшості у Парламенті. У лютому 2014 року були призначені новий Прем'єр-міністр та новий уряд. У результаті змін в уряді у квітні-червні 2014 року відбулися зміни у керівництві Компанії і було сформоване нове Правління.

Група є гарантованим постачальником природного газу в Україні, але її здатність коригувати ціни для кінцевих користувачів, з урахуванням збільшення цін на імпортований газ, має обмежений характер, оскільки такі ціни регулюються на кожному етапі, від розвідки до кінцевих споживачів Національною комісією, що здійснює регулювання у сферах регулювання енергетики та комунальних послуг („НКРЕКП”, до 27 серпня 2014 року – Національна комісія, що здійснює регулювання у сфері енергетики, НКРЕ). Внутрішнє постачання природного газу в Україні забезпечує лише одну третину всього попиту. Відповідно, потрібен істотний рівень імпортованого газу для задоволення потреб внутрішнього споживання. Протягом 2012-2013 років не відбувалося значних коливань у цінах придбання та продажу на газовому ринку України.

Протягом 2012 і 2013 років Компанія імпортувала природний газ, головним чином, у АТ „Газпром”, Російська Федерація („Газпром”), згідно з контрактом між Компанією та Газпромом, укладеному у січні 2009 року („Контракт купівлі-продажу природного газу”). Контракт купівлі-продажу природного газу охоплює період постачань на період від 2009 до 2019 років і передбачає використання формул для цін на газ.

Уряд України здійснює контроль над операційною діяльністю Групи через свої права власності в Компанії. Такий вплив може стати причиною соціально-економічних ініціатив, які можуть завдати негативного впливу на операційну діяльність Групи. Керівництво не має можливості передбачити потенційний вплив таких ініціатив на консолідований фінансовий стан Групи та показники її діяльності.

Державне регулювання ринку природного газу в Україні

Державне регулювання ринку природного газу в Україні здійснює Кабінет Міністрів України і НКРЕКП. Державне регулювання охоплює як технічні, так і фінансові аспекти функціонування ринку. Технічні заходи стосуються ефективного використання запасів природного газу, гарантування безпечної технічної експлуатації газотранспортної системи, забезпечення коректного і безпечного постачання, розподілу та споживання природного газу. Фінансові заходи, в основному, стосуються встановлення тарифів та цін і підтримання коректних фінансових заходів для розподілу між учасниками ринку.

Кабінет Міністрів повинен затверджувати щорічний прогноз на постачання природного газу та його розподіл.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

2. ОПЕРАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ (Продовження)

НКРЕКП здійснює регулювання тарифів та цін, які встановлюються на кожному етапі, від виробництва до продажу природного газу, шляхом встановлення відповідних цін і тарифів і затвердження процедур розрахунку цих цін і тарифів. Відповідно, НКРЕКП затверджує граничну (максимальну) ціну реалізації природного газу для підприємств, що фінансуються з державного та місцевих бюджетів, граничну ціну реалізації природного газу для промислових споживачів та інших суб'єктів господарювання (зокрема підприємств, що виробляють тепло для потреб населення), роздрібні ціни реалізації природного газу для населення, тарифи на послуги транспортування магістральними та розподільчими трубопроводами на території України, тарифи на розподіл та постачання природного газу за регульованими тарифами, тарифи на послуги зберігання, закачування та відбору газу з підземних сховищ газу. НКРЕКП затверджує процедури встановлення цін реалізації природного газу для підприємств із виробництва природного газу, ціни продажу природного газу для населення і встановлення тарифів на транспортування, розподіл та зберігання природного газу. Окрім того, НКРЕКП відповідає за захист прав споживачів у сфері встановлення тарифів, безпеки постачань та якості послуг.

Такі тарифи і ціни були встановлені станом на 31 грудня 2013 та 2012 років:

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Роздрібні ціни на природний газ для населення залежать від обсягу споживання і наявності газових лічильників (гривень за кубічний метр). Починаючи із 1 травня 2014 року, підвищені ціни для населення були від 1,18 гривні до 4,01 гривні за кубічний метр газу з урахуванням ПДВ, збору у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу, тарифів на послуги з транспортування, розподілу і постачання газу за регульованим тарифом.	Від 0,7 до 2,95 гривень за кубічний метр	Від 0,7 до 2,95 гривень за кубічний метр
Максимальна ціна закупівлі природного газу для промислових споживачів, без ПДВ, збору у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу, тарифів на послуги з транспортування, розподілу і постачання газу за регульованим тарифом. Починаючи із 1 квітня 2014 року, максимальна ціна закупівлі природного газу для промислових споживачів та підприємств, що фінансуються з державного та місцевих бюджетів, збільшилась до 4 020 гривень за тисячу кубічних метрів, без ПДВ, збору у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу, тарифів на послуги з транспортування, розподілу і постачання газу за регульованим тарифом.	3 459 гривень за тисячу кубічних метрів	3 509 гривень за тисячу кубічних метрів
Загальний тариф на зберігання (зберігання, закачування, відбір), без ПДВ, гривень за тисячу кубічних метрів за один сезон зберігання.	33	33
Загальний тариф на транспортування магістральними та розподільчими газопроводами по території України, без ПДВ, гривень за тисячу кубічних метрів.	295,6	305,6

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

---

2. ОПЕРАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ (Продовження)

Згідно із Законом України „Про засади функціонування ринку природного газу” природний газ, видобутий в Україні підприємствами, в яких 50% і більше акцій належить державі, повинен продаватися населенню через Компанію за регульованими цінами. Якщо попит населення перевищує обсяги видобутку, то він задовольняється за рахунок інших джерел постачання, у тому числі за рахунок імпорту. Обсяги використання природного газу населенням обліковується за допомогою газових лічильників. У разі відсутності приладів обліку газу, обсяг використання газу визначається відповідно до норм використання, що затверджені регуляторними актами.

Усі споживачі, за виключенням компаній, що виробляють тепло, погашають свою заборгованість за спожитий природний газ через банківські рахунки спеціального призначення. Перелік банків, у яких створюються такі рахунки, затверджує Кабінет Міністрів України. Згідно з поточною процедурою гарантовані постачальники природного газу і організації з оптової та роздрібною торгівлі природним газом для усіх груп споживачів повинні відкривати спеціальні банківські рахунки для отримання платежів за використаний природний газ. Суми, накопичені на спеціальних банківських рахунках, розподіляються на поточні рахунки оператора магістральних газопроводів, операторів розподільчих газопроводів та гарантованих постачальників у відповідності до коефіцієнтів, розрахованих гарантованими постачальниками і затверджених НКРЕКП. Залишки на спеціальних рахунках не можна арештувати або заблокувати.

Компанії, що виробляють тепло, також відкривають спеціальні банківські рахунки для розрахунків за поставлене тепло. Отримані підприємствами, що виробляють тепло, грошові кошти на спеціальних банківських рахунках потім розподіляються, окрім іншого, на поточні банківські рахунки гарантованих постачальників природного газу у відповідності до алгоритму, що затверджується НКРЕКП щомісяця. Спеціальні банківські рахунки компаній, що виробляють тепло, також не можуть бути заблоковані або арештовані.

Компенсація різниці у цінах між тарифами на продаж і ціною імпортованого газу та інші види фінансової підтримки держави

Як зазначено вище, Компанія імпортує істотні обсяги природного газу для задоволення внутрішнього попиту. Ціна імпортованого газу значно вища за тарифи на продаж, встановлені НКРЕКП та яку Компанія виставляє певним групам внутрішніх споживачів, а саме населенню та компаніям, що виробляють тепло. Негативну різницю компенсує Компанії держава, як визначено Постановою Кабінету міністрів України № 605 від 29 квітня 2006 року („компенсація різниці у цінах”). Історично така компенсація різниці у цінах охоплювала 70-75% ціни імпортованого газу. Термін та юридична форма такої компенсації не визначена в українському законодавстві. Фактична сума різниці у цінах, яку треба компенсувати у відповідному періоді, затверджується державою у витратній частині Закону про державний бюджет за відповідний період.

Компанія розраховує повну суму різниці у цінах, накопиченої протягом кожного року, і подає її до уряду. Однак, протягом звітних періодів і до дати затвердження цієї консолідованої фінансової звітності не було документів, у яких була б вказана сума компенсації різниці у цінах, яка належить до виплати Компанії. Компанія визнає доходи від фактично отриманої компенсації за касовим методом.

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА
КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”**

**ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ
ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ**

2. ОПЕРАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ (Продовження)

У 2012 році Компанія отримала 3 900 мільйонів гривень такої компенсації, що була визнана як дохід. У таблиці нижче надано зведену інформацію щодо різниці у цінах, яка, за оцінками Компанії, має бути компенсована, та фінансової підтримки Компанії від уряду у 2012-2013 роках (не підтверджено аудитом):

<i>У мільйонах гривень</i>	2013	2012
Очікувана різниця у цінах за період	11 723	11 701
Фінансова підтримка від держави:		
Компенсація різниці у цінах, отримана грошовими коштами протягом періоду	-	3 900
Облігації внутрішньої державної позики, отримані від уряду в обмін на емісію нових акцій Компанії протягом періоду	8 000	6 000
Всього фінансової підтримки, отриманої від держави	8 000	9 900

Очікувана різниця у цінах розраховується як різниця між справедливою ціною імпорту та цінами реалізації, встановленими НКРЕКП, на газ, реалізований компаніям, що виробляють тепло для продажу населенню. Як зазначено у Примітці 21, Компанія звернулася до Арбітражного трибуналу із проханням винести арбітражне рішення щодо рівня цін на імпорт природного газу за період 2010-2014 років. Згідно із заявою Компанії, ціна, фактично сплачена Газпрому, є вищою за справедливую вартість. Якби Компанія розрахувала різницю у цінах за сумами, фактично сплаченими Газпрому, то очікувана різниця у цінах за 2013 і 2012 роки склала б 20 753 мільйони гривень та 18 707 мільйонів гривень, відповідно.

Разом із компенсацією різниці у цінах Компанія отримує фінансову підтримку від держави у вигляді облігацій внутрішньої державної позики в обмін на емісію нових акцій Компанії (Примітка 13). Отримані кошти призначені для покриття касового дефіциту Компанії. В той самий час, суму облігацій внутрішньої державної позики, отриманих Компанією в обмін на емісію нових акцій, можна частково розглядати як покриття компенсації різниці у цінах, однак, не існує правової бази або документів, які б підтверджували це твердження, і немає також акту звірки або аналогічного документа, підписаного між Компанією та урядом України, у якому була б зазначена сума компенсації різниці у цінах. Як результат, Компанія має значні накопичені збитки та завищену вартість акціонерного капіталу.

Застосування припущення щодо здатності Групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі

Станом на 31 грудня 2013 та 2012 року Група мала від’ємний оборотний капітал у сумі 53 893 мільйони гривень та 33 208 мільйонів гривень, відповідно, а за роки, які закінчилися цими датами, Група понесла чисті збитки у сумах 17 957 мільйонів гривень та 31 466 мільйонів гривень, відповідно.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

---

2. ОПЕРАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ (Продовження)

Керівництво Групи вважає, що підготовка цієї консолідованої фінансової звітності на основі припущення, що Група здатна продовжувати свою діяльність на безперервній основі, є обґрунтованою, оскільки Група і уряд України вжили певних ініціатив, направлених на покращення фінансових показників діяльності та ліквідності Групи, включаючи, але не обмежуючись наступним:

- Починаючи з 2014 року уряд України вжив низку заходів, направлених на поступове підвищення роздрібних цін на газ та тепло до беззбиткового рівня на основі цін на газ порівняно до ринкових цін на зовнішніх ринках. Уряд оголосив свої плани щодо зміни системи субсидування енергетики за рахунок збільшення прямих субсидій кінцевим споживачам (головним чином, населенню та компаніям, що виробляють тепло) і скорочення рівня цінового регулювання. Успішне впровадження цих планів істотно зменшить фінансовий дефіцит Компанії у 2015-2016 роках і повністю його ліквідує до 2017 року.
- Уряд України і Група вживають заходи до диверсифікації джерел постачання газу, головним чином, від європейських компаній через Словаччину, Польщу та Угорщину. Окрім того, Група очікує, що ринкові ціни на газ будуть знижені після суттєвого зменшення цін на нафту, яке відбулося у кінці 2014 року і пізніше.
- Уряд затвердив рішення про використання коштів, виділених у державному бюджеті України на 2012 рік, на компенсацію Нафтогазу України різниці між ціною імпортованого природного газу та ціною його продажу підприємствам, що виробляють тепло та продають його населенню. Згідно із затвердженими процедурами Компанія отримала компенсацію у розмірі 3,9 мільярда гривень грошовими коштами у 2012 році. У 2012, 2013 та 2014 роках уряд України надав Компанії облігації внутрішньої державної позики на суму 6 мільярдів гривень, 8 мільярдів гривень та 96,6 мільярда гривень, відповідно, в обмін на емісію нових акцій. У подальшому Компанія зареєструвала збільшення акціонерного капіталу у розмірі 6 мільярдів гривень у 2014 році і отримала свідоцтво тимчасової реєстрації акцій на суму 104,6 мільярда гривень. Отримані облігації було продано за грошові кошти. Окрім того, державний бюджет України на 2015 рік передбачає додатковий випуск облігацій внутрішньої державної позики на суму 27,9 мільярда гривень в обмін на емісію нових акцій Компанії.
- Державний бюджет на 2012 рік містив суму у розмірі 10,4 мільярда гривень на компенсацію різниці у тарифах на тепло для компаній, що виробляють тепло, яка потім була використана для погашення заборгованості за природний газ, поставлений Групою.

На думку керівництва, поєднання вищезазначених заходів та інших дій від держави Україна дасть можливість Групі продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Ця консолідована фінансова звітність не містить будь-яких коригувань, які стосуються можливості відшкодування та класифікації відображених сум активів або сум та класифікації зобов'язань, які могли б знадобитися, якби Група була не здатна продовжувати свою діяльність на безперервній основі.

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА
КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”**

**ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ
ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ**

3. КОРИГУВАННЯ У РЕЗУЛЬТАТІ ПЕРЕРАХУНКУ ПОРІВНЯЛЬНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Група затвердила консолідовану фінансову звітність станом на 31 грудня 2011 року і за рік, що закінчився цією датою, 12 грудня 2012 року. Після дати затвердження Група виявила помилки у інформації за попередні звітні періоди, які завдали істотного впливу на консолідований звіт про фінансовий стан на 1 січня 2012 року. Ці помилки було виправлено ретроспективно у цій консолідованій фінансовій звітності станом на і за роки, які закінчилися 31 грудня 2013 та 2012 років.

Вплив внесення ретроспективних коригувань до консолідованого звіту про фінансовий стан на 1 січня 2012 року був представлений таким чином:

<i>У мільйонах гривень</i>	Примітки	1 січня 2012 року, відображено раніше	Вплив внесення коригувань і зміни класифікації	1 січня 2012 року, скориговано
АКТИВИ				
Основні засоби	3.2, 3.10	127 382	58 613	185 995
Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства	3.1, 3.4	10 701	(1 692)	9 009
Відстрочені податкові активи		4 379	(4 379)	-
Інші необоротні активи	3.3	1 460	1 371	2 831
Запаси	3.2, 3.5	45 996	(15 139)	30 857
Торгова дебіторська заборгованість		12 155	2 564	14 719
Передплати видані та інші оборотні активи	3.6, 3.8	7 174	(3 967)	3 207
Інвестиції, наявні для продажу	3.4	-	16 705	16 705
Грошові кошти та їх еквіваленти		1 540	183	1 723
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
Резерв переоцінки	3.2	91 398	39 009	130 407
Накопичений дефіцит		(34 555)	(888)	(35 443)
Незареєстрований акціонерний капітал	3.11	-	4 000	4 000
Неконтрольована частка у капіталі		787	69	856
Позики	3.4	54 212	12 451	66 663
Резерви	3.9	5 950	(4 383)	1 567
Відстрочені податкові зобов'язання		13 360	5 625	18 985
Інші довгострокові зобов'язання		-	93	93
Незареєстрований акціонерний капітал	3.11	4 000	(4 000)	-
Торгова кредиторська заборгованість	3.10	15 494	863	16 357
Аванси отримані та інші короткострокові зобов'язання		13 476	301	13 777
Поточний податок на прибуток до сплати	3.7	262	1 118	1 380

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

---

3. КОРИГУВАННЯ У РЕЗУЛЬТАТІ ПЕРЕРАХУНКУ ПОРІВНЯЛЬНОЇ ІНФОРМАЦІЇ (Продовження)

Найбільш суттєвими коригуваннями є наступні:

3.1 Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства

Група має інвестиції в асоційовані підприємства ПАТ „Укрнафта” і ПАТ „Укртатнафта”, які раніше обліковувались за первісною вартістю у консолідованій фінансовій звітності за рік, який закінчився 31 грудня 2011 року. Згідно з вимогами МСБО 28 „Інвестиції в асоційовані підприємства” („МСБО 28”), для обліку інвестицій в асоційовані підприємства необхідно застосовувати метод участі в капіталі.

Щоб привести метод обліку у відповідність до вимог МСБО 28, Група здійснила перерахунок ретроспективного впливу на інвестиції у ПАТ „Укрнафта” і ПАТ „Укртатнафта” згідно з методом участі в капіталі ретроспективно від дати первісного визнання інвестиції.

Станом на 1 січня 2012 року перерахована балансова вартість інвестиції у ПАТ „Укрнафта” і ПАТ „Укртатнафта” за методом участі в капіталі становила 7 984 мільйони гривень та 705 мільйонів гривень (первісна вартість інвестиції у ПАТ „Укрнафта” і ПАТ „Укртатнафта”, як відображено раніше, становила 4 250 мільйонів гривень та 836 мільйонів гривень, відповідно).

3.2 Оцінка технологічних нафти і газу

Згідно з обліковою політикою Група використовує модель переоцінки для оцінки статей основних засобів, включно з технологічними нафтою і газом.

Вартість технологічної нафти і газу станом на 1 січня 2012 року була перерахована у результаті виявленої помилки, оскільки вона не була належним чином оцінена у консолідованій фінансовій звітності станом на та за рік, який закінчився 31 грудня 2011 року.

Керівництво також виявило, що станом на 1 січня 2012 року для частини природного газу, яка обліковувалась як запаси, необхідно було змінити класифікацію на технологічний газ у сумі 13 081 мільйон гривень.

Вартість технологічної нафти і газу станом на 1 січня 2012 року, включаючи технологічний газ, класифікацію якого було змінено із запасів на основні засоби, була розрахована з урахуванням ринкових цін і, після належного коригування, становила 12 012 мільйонів гривень та 68 342 мільйони гривень, відповідно (балансова вартість була відображена раніше сумі 2 527 мільйонів гривень та 18 615 мільйонів гривень, відповідно). Позиція відстроченого податку також була скоригована з урахуванням відповідного впливу.

3.3 Концесійна угода

Компанія уклала концесійну угоду на розвідку і розробку нафти із Арабською Республікою Єгипет та Єгипетською генеральною нафтовою корпорацією („ЄГНК”) 13 грудня 2006 року. Сторони створили СП „Петросаннан”, яке Група обліковує як спільну діяльність.

Згідно з цією угодою Група має право відшкодувати свої витрати на розвідку та розробку, а також інші витрати за рахунок ЄГНК у розмірі 25% нафти та газу, добутих СП „Петросаннан”.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

---

3. КОРИГУВАННЯ У РЕЗУЛЬТАТІ ПЕРЕРАХУНКУ ПОРІВНЯЛЬНОЇ ІНФОРМАЦІЇ (Продовження)

Раніше, у консолідованій фінансовій звітності за 2011 рік, Група відносила усі витрати, які підлягають компенсації, до складу прибутку або збитку, а станом на 1 січня 2012 року зробила відповідне коригування. Відповідно, Група визнала 1 117 мільйонів гривень компенсаційних витрат до отримання від ЄГНК у складі інших необоротних активів станом на 1 січня 2012 року.

3.4 Зобов'язання за угодою про придбання облігацій внутрішньої державної позики

До 1 січня 2012 року Компанія отримала облігації внутрішньої державної позики від держави Україна як внесок до акціонерного капіталу. Ці облігації були продані за грошові кошти із зобов'язанням зворотного викупу. Група обліковувала такі операції як відповідний продаж та подальше придбання облігацій внутрішньої державної позики. У консолідований звіт про фінансовий стан на 1 січня 2012 року були внесені коригування у результаті перерахунку для відображення таких операцій як позик, забезпечених облігаціями внутрішньої державної позики, із коригуванням інвестицій, наявних для продажу, на суму 12 539 мільйонів гривень та позик на суму 12 561 мільйонів гривень.

Облігації внутрішньої державної позики, отримані від уряду України як внесок до акціонерного капіталу у сумі 4 166 мільйонів гривень, обліковувались як довгострокові активи у консолідованій фінансовій звітності станом на 31 грудня 2011 року. Класифікацію таких активів було змінено на короткострокові у складі інвестицій, наявних для продажу, оскільки це коректніше відображає сутність та наміри керівництва щодо їх продажу у короткостроковій перспективі. Відповідна зміна класифікації була зроблена станом на 1 січня 2012 року.

3.5 Коригування залишку запасів природного газу

Після випуску консолідованої фінансової звітності за 2011 рік керівництво виявило помилку відображення у неналежному періоді собівартості проданого газу і здійснило відповідне коригування залишку запасів природного газу станом на 1 січня 2012 року на суму 1 947 мільйонів гривень.

3.6 Сторнування сум доходів і дебіторської заборгованості від штрафів і пені

Раніше Група обліковувала дебіторську заборгованість від штрафів і пені шляхом нарахування відповідного доходу відповідно до успішного рішення суду без урахування, чи існує певність у реалізації таких доходів.

Група здійснила ретроспективне коригування станом на 1 січня 2012 року для припинення визнання дебіторської заборгованості від штрафів і пені, включених до складу передплат виданих та інших оборотних активів у сумі 984 мільйони гривень із відповідним впливом на відстрочений податок.

3.7 Поточний податок на прибуток до сплати

Керівництво Групи виявило певні облікові помилки у випущеній консолідованій фінансовій звітності за 2011 рік, що призвело до коригування податку на прибуток підприємств на суму 1 112 мільйонів гривень у поточній консолідованій фінансовій звітності станом на 1 січня 2012 року.

3.8 Резерв на знецінення передплат виданих та інших оборотних активів

Станом на 1 січня 2012 року Група здійснила передплати постачальникам у сумі 606 мільйонів гривень на будівництво газопроводів, які були передані у власність органу місцевої влади.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

3. КОРИГУВАННЯ У РЕЗУЛЬТАТІ ПЕРЕРАХУНКУ ПОРІВНЯЛЬНОЇ ІНФОРМАЦІЇ (Продовження)

Коригування у сумі 606 мільйонів гривень у складі передплат виданих та інших оборотних активів було зроблене із відповідним впливом на відстрочений податок станом на 1 січня 2012 року, оскільки такі суми не відповідають критеріям визнання активу.

3.9 Резерви

Станом на 1 січня 2012 року Група сформувала резерв на покриття збитків від наслідків певних судових розглядів у сумі 5 113 мільйонів гривень. Після випуску консолідованої фінансової звітності за 2011 рік керівництво визначило, що станом на 1 січня 2012 року відповідні суми не відповідали критеріям визнання резервів.

Сторнування резерву було здійснене у консолідованій фінансовій звітності станом на 1 січня 2012 року із відповідним впливом на відстрочений податок.

3.10 Консолідація дочірніх підприємств

Група не консолідувала певні свої дочірні підприємства у повній власності у консолідованій фінансовій звітності станом на та за рік, який закінчився 31 грудня 2011 року, і обліковувала свої інвестиції в них за первісною вартістю.

Починаючи з 1 січня 2012 року, Група включає ці дочірні підприємства у консолідовану фінансову звітність із ретроспективним впливом консолідації, визнаним станом на 1 січня 2012 року. Таблиця нижче містить інформацію про чисті активи цих консолідованих дочірніх підприємств станом на 1 січня 2012 року:

<i>У мільйонах гривень</i>	1 січня 2012 року
Основні засоби	470
Інші необоротні активи	74
Передплати видані та інші оборотні активи	754
Торгова та інша кредиторська заборгованість	(321)
Інші короткострокові зобов'язання	(139)
100% чистих активів	838

3.11 Власний капітал

До 1 січня 2012 року Компанія отримала облігації внутрішньої державної позики від уряду України як внесок до акціонерного капіталу у сумі 4 000 мільйонів гривень, який не був зареєстрований Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку станом на 1 січня 2012 року. Група обліковувала такий внесок як незареєстрований акціонерний капітал у складі довгострокових зобов'язань у консолідованому звіті про фінансовий стан на 1 січня 2012 року. Класифікацію такого внеску було змінено на власний капітал, оскільки це краще відображає сутність реєстрації акціонерного капіталу як формального процесу.

3.12 Інші коригування

Існували також інші індивідуально несуттєві коригування, що включені до впливу коригувань та рекласифікацій описаних вище.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

---

4. ІНФОРМАЦІЯ ЗА СЕГМЕНТАМИ

Правління є основним органом, який приймає операційні рішення Групи. Керівництво визначило операційні сегменти, які Група використовує для розкриття інформації, на основі звітів, які розглядаються Правлінням і Міністерством енергетики та вугільної промисловості для оцінки фінансових показників діяльності.

Звітність за сегментами Групи станом на 31 грудня 2013 та 2012 років було змінено у порівнянні до розкриття минулих років. Основними змінами, зробленими Групою, було розширення звітних сегментів для того, щоб презентувати окремо виробництво природного газу та виробництво сирої нафти і газового конденсату, транспортування природного газу та транспортування сирої нафти і газового конденсату, зберігання природного газу, переробку сирої нафти і газового конденсату, оптову торгівлю природним газом, а також деякі інші зміни в презентації сегментів. Ці зміни було зроблено з метою відображення способу аналізу сегментної інформації керівництвом Групи.

Керівництво здійснює оцінку показників діяльності операційних сегментів на основі розміру операційного прибутку. Звітні сегменти, визначені керівництвом згідно із видами діяльності, є такими:

- *Виробництво природного газу.* Виробництво природного газу здебільшого здійснюється у Полтавській, Харківській, Сумській, Дніпропетровській, Львівській та Закарпатській областях. Розвідувальні роботи проводяться, головним чином, у Карпатському та Дніпровсько-Донецькому регіонах. Група контролює понад 90% усього газу, який видобувається в Україні.
- *Виробництво сирої нафти і газового конденсату.* Розвідка нафти здійснюється на території Автономної республіки Крим („Крим”). Після окупації Криму Російською Федерацією на початку 2014 року Компанія втратила контроль на активами, розташованими на цій території, та відповідними грошовими потоками (Примітка 24). Видобуток газового конденсату відбувається у місцях видобутку природного газу.
- *Транспортування природного газу.* Цей сегмент представлений магістральними та розподільчими газопроводами, які експлуатує Група. Українська газотранспортна система є однією з найбільших у світі за своїми транспортними потужностями. Загальна довжина магістральних газопроводів в Україні становить 38,5 тисяч кілометрів. Понад 50% природного газу, який Російська Федерація постачала до європейських країн у 2012 та 2013 роках, транспортувалося українськими магістральними газопроводами.
- *Зберігання природного газу.* Українська газотранспортна система має у своєму складі 13 підземних газосховищ, 1 з яких знаходиться в Криму. Загальна потужність системи підземних газосховищ становить 34 мільярди кубічних метрів газу.
- *Транспортування сирої нафти.* Цей сегмент представлений магістральними нафтопроводами, які експлуатує Група. Загальна довжина магістральних нафтопроводів в Україні становить 4,7 тисячі кілометрів. Сегмент також включає зберігання нафти, що представлено системою з 11 нафтових сховищ із загальною потужністю 1,1 мільйона тон нафти.
- *Переробка сирої нафти і газового конденсату.* Цей сегмент представлений 5 нафто- і газопереробними заводами. Продуктами переробки, в основному, є бензин і дизельне паливо, а також зріджений газ.
- *Оптова та роздрібна торгівля природним газом.* Як зазначено у Примітці 2 вище, виробники природного газу в Україні, які на 50% і більше знаходяться у власності держави, продають весь видобутий газ населенню через Компанію.
- *Інше.* Доходи від цього сегменту включають доходи від продажу матеріалів та послуг допоміжними підприємствами Групи, головним чином, супутніх послуг.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ
ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

4. ІНФОРМАЦІЯ ЗА СЕГМЕНТАМИ (Продовження)

Інформація за звітними сегментами Групи за рік, який закінчився 31 грудня 2013 року, представлена таким чином:

<i>У мільйонах гривень</i>	Виробництво природного газу	Виробництво сирої нафти і газового конденсату	Транспортування природного газу	Зберігання природного газу	Транспортування сирої нафти	Переробка сирої нафти і газового конденсату	Оптова та роздрібна торгівля природним газом	Інше	Елімінація	Всього
Дохід від реалізації зовнішнім споживачам	446	510	30 315	443	1 411	5 778	36 447	549	-	75 899
Реалізація іншим сегментам	4 687	-	2 051	425	-	-	9 828	-	(16 991)	-
Компенсація різниці у цінах	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Всього доходів та компенсації різниці у цінах	5 133	510	32 366	868	1 411	5 778	46 275	549	(16 991)	75 899
Результат сегменту	(1 031)	308	10 967	(521)	435	1 546	(26 993)	(330)	-	(15 619)
Фінансові витрати, не включені до результату сегменту										(68)
Нерозподілені витрати, нетто										(402)
Збиток до оподаткування										(16 089)

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ
ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

4. ІНФОРМАЦІЯ ЗА СЕГМЕНТАМИ (Продовження)

<i>У мільйонах гривень</i>	Виробництво природного газу	Виробництво сирої нафти і газового конденсату	Транспортування природного газу	Зберігання природного газу	Транспортування сирої нафти	Переробка сирої нафти і газового конденсату	Оптова та роздрібна торгівля природним газом	Інше	Елімінація	Всього
Суттєві статті негрошового характеру, включені до результатів сегменту:										
Знос, виснаження та амортизація	(2 309)	(180)	(2 481)	(312)	(162)	(157)	-	(358)	-	(5 959)
Чистий рух у резерві на знецінення торгової дебіторської заборгованості, передплат виданих та інших оборотних активів, зменшення корисності ПДВ до отримання	(5)	-	(238)	-	(25)	-	(1 888)	-	-	(2 156)
Зменшення корисності основних засобів та нематеріальних активів	-	-	(837)	-	-	-	-	(15)	-	(852)
Капітальні витрати	2 053	429	1 195	75	58	250	30	144	-	4 234
Активи сегменту	30 053	9 402	119 042	12 252	12 283	2 387	30 796	5 513	-	221 728
Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства										9 942
Нерозподілені активи										6 248
Всього активів										237 918

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ
ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

4. ІНФОРМАЦІЯ ЗА СЕГМЕНТАМИ (Продовження)

Інформація за звітними сегментами Групи за рік, який закінчився 31 грудня 2012 року, представлена таким чином:

<i>У мільйонах гривень</i>	Виробництво природного газу	Виробництво сирої нафти і газового конденсату	Транспортування природного газу	Зберігання природного газу	Транспортування сирої нафти	Переробка сирої нафти і газового конденсату	Оптова та роздрібна торгівля природним газом	Інше	Елімінація	Всього
Дохід від реалізації споживачам	233	336	32 594	227	1 230	6 578	63 244	596	-	105 038
Реалізація іншим сегментам	4 815	-	3 089	429	-	-	5 844	-	(14 177)	-
Компенсація різниці у цінах	-	-	-	-	-	-	3 900	-	-	3 900
Всього доходів та компенсації різниці у цінах	5 048	336	35 683	656	1 230	6 578	72 988	596	(14 177)	108 938
Результат сегменту	(2 015)	(112)	13 204	(528)	336	791	(42 201)	(416)	-	(30 941)
Фінансові витрати, не включені до результату сегменту										(67)
Нерозподілені доходи, нетто										183
Збиток до оподаткування										(30 825)

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ
ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

4. ІНФОРМАЦІЯ ЗА СЕГМЕНТАМИ (Продовження)

<i>У мільйонах гривень</i>	Виробництво природного газу	Виробництво сирої нафти і газового конденсату	Транспортування природного газу	Зберігання природного газу	Транспортування сирої нафти	Переробка сирої нафти і газового конденсату	Оптова та роздрібна торгівля природним газом	Інше	Елімінація	Всього
Суттєві статті негрошового характеру, включені до результатів сегменту:										
Знос, виснаження та амортизація	(2 045)	(160)	(2 473)	(154)	(167)	(158)	-	(311)	-	(5 468)
Чистий рух у резерві на знецінення торгової дебіторської заборгованості, передплат виданих та інших оборотних активів, зменшення корисності ПДВ до отримання	(139)	-	(442)	-	48	(267)	(7 021)	(9)	-	(7 830)
Зменшення корисності основних засобів та нематеріальних активів	-	-	(1 898)	-	(73)	-	-	(187)	(36)	(2 194)
Капітальні витрати	183	1 171	5 052	158	41	3 561	27	894	-	11 087
Активи сегменту	31 098	9 191	131 530	6 920	12 802	1 919	33 797	6 940	-	234 197
Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства										9 544
Інвестиції, наявні для продажу										14 384
Нерозподілені активи										8 779
Всього активів										266 904

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА
КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”**

**ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ
ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ**

4. ІНФОРМАЦІЯ ЗА СЕГМЕНТАМИ (Продовження)

Інформація про концентрацію зовнішніх клієнтів, доходи від реалізації яким перевищують 10% від суми загальних доходів від реалізації

Протягом років, що закінчилися 31 грудня 2013 та 2012 років, єдиним зовнішнім клієнтом, доходи від якого перевищують 10% від загальної суми доходів, був Газпром. Сума доходів від Газпром, що відноситься до сегменту транспортування природного газу, за 2013 рік становила 22 732 мільйони гривень (2012: 23 179 мільйонів гривень).

Інформація про дохід від реалізації, валовий прибуток та дебіторську заборгованість сегменту транспортування природного газу за основними видами послуг транспортування представлена таким чином:

31 грудня 2013 року

<i>У мільйонах гривень</i>	Дохід від реалізації	Валовий прибуток	Торгова дебіторська заборгованість, балансова вартість
Внутрішнє транспортування	7 583	3 738	2 282
Міжнародний транзит	22 732	15 248	-
Всього	30 315	18 986	2 282

31 грудня 2012 року

<i>У мільйонах гривень</i>	Дохід від реалізації	Валовий прибуток	Торгова дебіторська заборгованість, балансова вартість
Внутрішнє транспортування	9 415	4 409	1 330
Міжнародний транзит	23 179	14 516	-
Всього	32 594	18 925	1 330

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА
КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”**

**ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ
ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ**

4. ІНФОРМАЦІЯ ЗА СЕГМЕНТАМИ (Продовження)

Інформація про дохід від реалізації, валовий (збиток)/прибуток та дебіторську заборгованість сегменту оптової та роздрібною торгівлі природним газом за основними групами клієнтів представлена таким чином:

31 грудня 2013 року

<i>У мільйонах гривень</i>	<u>Дохід від реалізації</u>	<u>Валовий (збиток) прибуток</u>	<u>Торгова дебіторська заборгованість, первісна вартість</u>	<u>Торгова дебіторська заборгованість, резерв на знецінення</u>	<u>Торгова дебіторська заборгованість, балансова вартість</u>
Підприємства, що виробляють тепло для населення	6 593	(21 560)	9 085	(1 367)	7 718
Підприємства, що виробляють тепло для інших споживачів	6 272	278	5 689	(856)	4 833
Регіональні газорозподільчі підприємства для перепродажу населенню	6 257	2 757	2 138	(322)	1 816
Регіональні газорозподільчі підприємства для перепродажу іншим споживачам	2 907	176	174	(26)	148
Промислові та інші споживачі	14 418	1 175	10 762	(7 218)	3 544
Всього	36 447	(17 174)	27 848	(9 789)	18 059

31 грудня 2012 року

<i>У мільйонах гривень</i>	<u>Дохід від реалізації</u>	<u>Валовий збиток</u>	<u>Торгова дебіторська заборгованість, первісна вартість</u>	<u>Торгова дебіторська заборгованість, резерв на знецінення</u>	<u>Торгова дебіторська заборгованість, балансова вартість</u>
Підприємства, що виробляють тепло для населення	6 283	(19 056)	3 267	(700)	2 567
Підприємства, що виробляють тепло для інших споживачів	8 854	1 100	3 885	(832)	3 053
Регіональні газорозподільчі підприємства для перепродажу населенню	6 349	(10 949)	1 121	(240)	881
Регіональні газорозподільчі підприємства для перепродажу іншим споживачам	3 086	366	536	(115)	421
Промислові та інші споживачі	38 672	1 660	11 501	(8 067)	3 434
Всього	63 244	(26 879)	20 310	(9 954)	10 356

Основні тарифи і ціни, за якими Група реалізує природний газ, наведено у Примітці 2.

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА
КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”**

**ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ
ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ**

4. ІНФОРМАЦІЯ ЗА СЕГМЕНТАМИ (Продовження)

Географічна інформація

У мільйонах гривень

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Україна	52 959	85 446
Російська Федерація	22 732	23 179
Єгипет	207	123
Європа	1	190
Всього доходів та компенсації різниці у цінах	<u>75 899</u>	<u>108 938</u>

Розподіл операцій продажу у таблиці вище зроблено на основі країни реєстрації клієнтів Групи.

5. ЗАЛИШКИ ТА ОПЕРАЦІЇ З ПОВ'ЯЗАНИМИ СТОРОНАМИ

Сторони зазвичай вважаються пов'язаними, якщо одна сторона має здатність контролювати іншу сторону, знаходиться під спільним контролем або може здійснювати істотний вплив або спільний контроль над іншою стороною під час прийняття фінансових та операційних рішень. Під час розгляду взаємовідносин із кожною можливою пов'язаною стороною увагу необхідно спрямовувати на сутність відносин, а не тільки на їх юридичну форму.

Як зазначено у Примітці 1, Група знаходиться під безпосереднім контролем уряду України і, відповідно, усі контрольовані державою підприємства вважаються пов'язаними сторонами під спільним контролем.

Інформація про істотні обсяги та залишки за операціями із пов'язаними сторонами станом на і за роки, які закінчилися 31 грудня 2013 та 2012 років, представлена у таблиці нижче.

Дохід від реалізації, торгова дебіторська заборгованість, передплати видані та інші оборотні активи

	<u>2013</u>		<u>2012</u>	
	Контрольовані державою підприємства	Асоційовані підприємства	Контрольовані державою підприємства	Асоційовані підприємства
<i>У мільйонах гривень</i>				
Дохід від реалізації	6 039	9 502	5 601	15 552
Частка у результатах асоційованих та спільних підприємств після оподаткування	-	536	-	542
Торгова дебіторська заборгованість	573	1 221	377	1 750
Інші необоротні активи	-	903	-	1 372
Передплати видані та інші оборотні активи	23	315	11	534

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА
КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”**

**ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ
ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ**

5. ЗАЛИШКИ ТА ОПЕРАЦІЇ З ПОВ’ЯЗАНИМИ СТОРОНАМИ (Продовження)

Закупівлі, торгова та інша кредиторська заборгованість і позики

	2013		2012	
	Контрольовані державою підприємства	Асоційовані підприємства	Контрольовані державою підприємства	Асоційовані підприємства
<i>У мільйонах гривень</i>				
Придбання нафти, природного газу та нафтопродуктів	-	1 024	-	3
Інші закупівлі	171	1 142	231	1 683
Торгова кредиторська заборгованість	23	4 004	31	5 004
Позики	26 901	-	31 315	-
Аванси отримані та інші короткострокові зобов’язання	29	932	57	111

Компенсація провідному управлінському персоналу. Провідний управлінський персонал у 2013 році складався із 14 членів Правління (2012: 11 членів Правління). У 2013 році компенсація провідному управлінському персоналу, що включена до складу інших операційних витрат, включала заробітну плату і додаткові поточні премії і становила 11 мільйонів гривень (2012: 9 мільйонів гривень).

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

6. ОСНОВНІ ЗАСОБИ

Інформація про рух балансової вартості основних засобів представлена таким чином:

<i>У мільйонах гривень</i>	Трубопро- води і супутні облад- нання	Нафтогазові активи	Машини та обладнання	Будівлі	Техноло- гічні нафта і газ	Бурове і розвіду- вальне обладнання	Інші основні засоби	Незавершене будівництво	Всього
Станом на 1 січня 2012 року									
Первісна вартість або оцінка	51 633	22 464	11 039	13 826	80 354	699	3 472	15 879	199 366
Накопичений знос та резерв на зменшення корисності	(4 131)	(3 363)	(2 144)	(2 017)	-	(221)	(1 448)	(47)	(13 371)
Чиста балансова вартість станом на 1 січня 2012 року (скориговано, Примітка 3)	47 502	19 101	8 895	11 809	80 354	478	2 024	15 832	185 995
Надходження	4 397	2 428	2 910	722	1	37	126	476	11 097
Переоцінка	-	-	-	-	2 806	-	-	-	2 806
Вибуття	-	(7)	(1)	(1)	(84)	-	-	(92)	(185)
Амортизаційні нарахування	(2 168)	(1 541)	(1 055)	(713)	-	(87)	(459)	-	(6 023)
Зменшення корисності	(29)	-	(21)	(345)	-	-	(27)	(2 080)	(2 502)
Чиста балансова вартість станом на 31 грудня 2012 року	49 702	19 981	10 728	11 472	83 077	428	1 664	14 136	191 188

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

6. ОСНОВНІ ЗАСОБИ (Продовження)

<i>У мільйонах гривень</i>	Трубопро- води і супутнє облад- нання	Нафтогазові активи	Машини та обладнання	Будівлі	Техноло- гічні нафта і газ	Бурове і розвіду- вальне обладнання	Інші основні засоби	Незавершене будівництво	Всього
Станом на 31 грудня 2012 року									
Первісна вартість або оцінка	56 026	24 885	13 938	14 526	83 077	732	3 452	16 263	212 899
Накопичений знос та резерв на зменшення корисності	(6 324)	(4 904)	(3 210)	(3 054)	-	(304)	(1 788)	(2 127)	(21 711)
Чиста балансова вартість станом на 31 грудня 2012 року	49 702	19 981	10 728	11 472	83 077	428	1 664	14 136	191 188
Надходження	919	1 476	1 077	449	-	26	269	119	4 335
Переоцінка	-	-	-	-	(6 186)	-	-	-	(6 186)
Вибуття	(7)	-	(20)	(23)	(348)	-	(148)	(147)	(693)
Амортизаційні нарахування	(2 265)	(1 810)	(1 174)	(763)	-	(79)	(379)	-	(6 470)
Зменшення корисності	(54)	-	(45)	(10)	-	-	-	(695)	(804)
Чиста балансова вартість станом на 31 грудня 2013 року	48 295	19 647	10 566	11 125	76 543	375	1 406	13 413	181 370
Станом на 31 грудня 2013 року									
Первісна вартість або оцінка	56 936	26 361	14 931	14 928	76 543	758	3 428	16 235	210 120
Накопичений знос та резерв на зменшення корисності	(8 641)	(6 714)	(4 365)	(3 803)	-	(383)	(2 022)	(2 822)	(28 750)

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА
КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ“**

**ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ
ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ**

6. ОСНОВНІ ЗАСОБИ (Продовження)

До складу нафтогазових активів включено вартість ліцензій на виробництво газу у сумі 325 мільйонів гривень станом на 31 грудня 2013 року (31 грудня 2012 року: 336 мільйонів гривень).

У 2013 році амортизаційні витрати у сумі 5 847 мільйонів гривень (2012: 5 377 мільйонів гривень) було включено до собівартості реалізації, 70 мільйонів гривень (2012: 19 мільйонів гривень) – до складу інших операційних витрат, і 553 мільйони гривень (2012: 627 мільйонів гривень) було капіталізовано у складі первісної вартості основних засобів.

Станом на 31 грудня 2013 та 2012 років основні засоби балансовою вартістю 7 794 мільйони гривень та 146 мільйонів гривень, відповідно, було включено до застави для забезпечення позик (Примітка 14).

Якби основні засоби Групи оцінювались за історичною вартістю, то їх балансова вартість була б представлена таким чином (не перевірено аудитом):

<i>У мільйонах гривень</i>	31 грудня 2013 року	31 грудня 2012 року
Трубопроводи і супутнє обладнання	13 119	13 066
Нафтогазові активи	9 553	9 408
Машини та обладнання	8 417	8 212
Будівлі	5 835	5 967
Технологічні нафта і газ	1 017	1 017
Бурове і розвідувальне обладнання	360	419
Інші основні засоби	989	1 155
Всього	39 290	39 244

7. ІНВЕСТИЦІЇ В АСОЦІЙОВАНІ ТА СПІЛЬНІ ПІДПРИЄМСТВА

Інвестиції Групи в асоційовані та спільні підприємства були представлені таким чином:

<i>У мільйонах гривень</i>	31 грудня 2013 року	31 грудня 2012 року	1 січня 2012 року (скориговано, Примітка 3)
Інвестиції в асоційовані підприємства	9 165	8 938	8 689
Інвестиції у спільні підприємства	777	606	320
Всього	9 942	9 544	9 009

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

7. ІНВЕСТИЦІЇ В АСОЦІЙОВАНІ ТА СПІЛЬНІ ПІДПРИЄМСТВА (Продовження)

Інвестиції в асоційовані підприємства

Детальна інформація за кожним із суттєвих асоційованих підприємств Групи на кінець звітного періоду представлена таким чином:

Назва асоційованого підприємства	Основна діяльність	Місце реєстрації та провадження господарської діяльності	Частка володіння Групи		
			31 грудня 2013 року	31 грудня 2012 року	1 січня 2012 року
ПАТ „Укрнафта”	Виробництво нафти і газу	Україна	50,00%+ 1 акція	50,00%+ 1 акція	50,00%+ 1 акція
ПАТ „Укртатнафта”	Переробка нафти	Україна	43,05%	43,05%	43,05%

Усі із вищезазначених асоційованих підприємств обліковуються у консолідованій фінансовій звітності за методом участі в капіталі.

Зведена фінансова інформація стосовно кожного із суттєвих асоційованих підприємств Групи викладена нижче. Зведена фінансова інформація нижче відображає суми, включені до фінансових звітностей асоційованих підприємств, підготовлених згідно з МСФЗ.

ПАТ „Укрнафта”

<i>У мільйонах гривень</i>	31 грудня 2013 року	31 грудня 2012 року	1 січня 2012 року
Оборотні активи	9 118	11 746	9 293
Необоротні активи	19 123	20 827	22 106
	28 241	32 573	31 399
Короткострокові зобов’язання	8 703	11 541	10 800
Довгострокові зобов’язання	1 795	3 510	4 631
	10 498	15 051	15 431
<i>У мільйонах гривень</i>	31 грудня 2013 року	31 грудня 2012 року	
Дохід від реалізації		21 101	20 683
Прибуток за рік		190	1 428
Інші сукупні доходи за рік		31	126
Всього сукупних доходів за рік		221	1 554

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА
КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”**

**ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ
ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ**

7. ІНВЕСТИЦІЇ В АСОЦІЙОВАНІ ТА СПІЛЬНІ ПІДПРИЄМСТВА (Продовження)

Узгодження вищевикладеної фінансової інформації із балансовою вартістю частки у ПАТ „Укрнафта” визнається у консолідованій фінансовій звітності таким чином:

<i>У мільйонах гривень</i>	<u>31 грудня 2013 року</u>	<u>31 грудня 2012 року</u>	<u>1 січня 2012 року</u>
Чисті активи асоційованого підприємства	17 743	17 522	15 968
Частка володіння Групи у ПАТ „Укрнафта”	50%+1 акція	50%+1 акція	50%+1 акція
Балансова вартість частки Групи у ПАТ „Укрнафта”	<u>8 872</u>	<u>8 761</u>	<u>7 984</u>

ПАТ „Укртатнафта”

<i>У мільйонах гривень</i>	<u>31 грудня 2013 року</u>	<u>31 грудня 2012 року</u>	<u>1 січня 2012 року</u>
Оборотні активи	4 302	4 323	5 706
Необоротні активи	1 946	1 901	1 823
	<u>6 248</u>	<u>6 224</u>	<u>7 529</u>
Короткострокові зобов’язання	5 397	5 545	5 698
Довгострокові зобов’язання	170	268	193
	<u>5,567</u>	<u>5 813</u>	<u>5 891</u>

<i>У мільйонах гривень</i>	<u>31 грудня 2013 року</u>	<u>31 грудня 2012 року</u>
Дохід від реалізації	18 398	20 017
Прибуток/(збиток) за рік	251	(1 217)
Інші сукупні доходи/(збитки) за рік	19	(11)
Всього сукупних доходів/(збитків) за рік	<u>270</u>	<u>(1 228)</u>

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА
КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”**

**ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ
ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ**

7. ІНВЕСТИЦІЇ В АСОЦІЙОВАНІ ТА СПІЛЬНІ ПІДПРИЄМСТВА (Продовження)

Узгодження вищевикладеної фінансової інформації із балансовою вартістю частки у ПАТ „Укртатнафта” визнається у консолідованій фінансовій звітності таким чином:

<i>У мільйонах гривень</i>	31 грудня 2013 року	31 грудня 2012 року	1 січня 2012 року
Чисті активи асоційованого підприємства	681	411	1 638
Частка володіння Групи у ПАТ „Укртатнафта”	43,05%	43,05%	43,05%
Балансова вартість частки Групи у ПАТ „Укртатнафта”	293	177	705

Інвестиції у спільні підприємства

Детальна інформація щодо суттєвого спільного підприємства Групи на кінець звітного періоду представлена таким чином:

Назва спільного підприємства	Основна діяльність	Місце реєстрації та провадження господарської діяльності	Частка володіння Групи		
			31 грудня 2013 року	31 грудня 2012 року	1 січня 2012 року
Misen Enterprises AB (ТОВ „Карпатигаз”)	Нафтогазове виробництво	Україна	49,99%	49,99%	49,99%

Зведену фінансову інформацію щодо суттєвих спільних підприємств Групи наведено нижче. Зведена фінансова інформація, що наведена нижче, відображає суми відповідно до фінансових звітностей спільних підприємств, підготовлених відповідно до МСФО та скоригованих Групою для цілей використання методу участі в капіталі.

Misen Enterprises AB (ТОВ „Карпатигаз”)

<i>У мільйонах гривень</i>	31 грудня 2013 року	31 грудня 2012 року	1 січня 2012 року
Оборотні активи	1 141	792	225
Необоротні активи	1 819	620	102
	2 960	1 412	327
Короткострокові зобов’язання	1 199	211	81
Довгострокові зобов’язання	227	309	5
	1 426	520	86

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА
КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”**

**ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ
ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ**

7. ІНВЕСТИЦІЇ В АСОЦІЙОВАНІ ТА СПІЛЬНІ ПІДПРИЄМСТВА (Продовження)

Вищезазначені суми активів та зобов'язань включають наступне:

<i>У мільйонах гривень</i>	31 грудня 2013 року	31 грудня 2012 року	1 січня 2012 року
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	11	32
Поточні фінансові зобов'язання (за виключенням торгової кредиторської заборгованості та резервів)	(418)	(50)	-
Довгострокові фінансові зобов'язання (за виключенням торгової кредиторської заборгованості та резервів)	(221)	(310)	(5)
<i>У мільйонах гривень</i>		2013	2012
Дохід від реалізації		1 676	1 349
Прибуток за рік		643	650
Інші сукупні доходи за рік		-	-
Всього сукупних доходів за рік		643	650
Дивіденди, отримані від спільного підприємства протягом року		-	-

Вищезазначені суми прибутку за рік включають наступне:

Знос та амортизація	(18)	(16)
Витрати з відсотків	(11)	(7)
Витрати з податку на прибуток	(108)	(184)

Узгодження вищевикладеної фінансової інформації із балансовою вартістю частки у спільному підприємстві визнається у консолідованій фінансовій звітності таким чином:

<i>У мільйонах гривень</i>	2013	2012
Чисті активи спільного підприємства	1 534	892
Частка володіння Групи у спільному підприємстві	49,99%	49,99%
Коригування	(25)	-
Балансова вартість частки Групи у спільному підприємстві	742	446

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА
КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”**

**ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ
ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ**

8. ІНШІ НЕОБОРОТНІ АКТИВИ

<i>У мільйонах гривень</i>	31 грудня 2013 року	31 грудня 2012 року	1 січня 2012 року (скориговано, Примітка 3)
Реструктуризована дебіторська заборгованість споживачів газу	1 130	846	820
Дебіторська заборгованість за угодою про розподіл продукції	903	1 372	1 117
Нематеріальні активи	376	278	93
Податок на додану вартість	-	605	-
Довгострокові банківські депозити	-	-	275
Фінансові інвестиції	-	149	206
Інше	386	240	320
Всього	2 795	3 490	2 831

Реструктуризована дебіторська заборгованість споживачів газу. У травні 2011 року було прийнято Закон України „Про деякі питання заборгованості за спожитий природний газ та електричну енергію” № 3319-VI. Згідно з цим законом дебіторська заборгованість підприємств, які постачають природний газ за регульованим тарифом, яка виникла у 2010 році, була реструктуризована на період від 1 до 20 років та оцінена за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної відсоткової ставки, яка на дату реструктуризації коливалася від 14% до 15%.

Протягом року, який закінчився 31 грудня 2013 року, Група визнала сторнування резерву на знецінення стосовно реструктуризованої дебіторської заборгованості споживачів газу у сумі 21 мільйон гривень (2012: додатковий резерв у сумі 163 мільйони гривень).

Дебіторська заборгованість за угодою про розподіл продукції. Компанія уклала концесійну угоду на розвідку і розробку нафти із Арабською Республікою Єгипет та Єгипетською генеральною нафтовою корпорацією („ЄГНК”) 13 грудня 2006 року. За умовами цієї концесійної угоди Група має право відшкодувати усі витрати на розвідку та розробку, понесені у зв’язку із цією концесійною угодою (Примітка 25).

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА
КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”**

**ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ
ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ**

9. ЗАПАСИ

Запаси Групи представлені таким чином:

<i>У мільйонах гривень</i>	31 грудня 2013 року	31 грудня 2012 року	1 січня 2012 року (скориговано, Примітка 3)
Природний газ	14 146	24 179	27 524
Запасні частини	1 388	1 174	1 288
Сировина	704	673	356
Сира нафта і нафтопродукти	459	661	782
Інше	327	774	907
Всього	17 024	27 461	30 857

Керівництво проводить оцінку необхідності списання запасів до їхньої чистої вартості реалізації, беручи до уваги вікову структуру запасів та ознаки їх економічного, технічного та фізичного зносу. У 2013 році коригування у результаті списання становило 422 мільйони гривень і було включено до складу інших операційних витрат (2012: 454 мільйони гривень було включено до складу інших операційних витрат та 9 874 мільйони гривень було включено до складу собівартості реалізації).

Станом на 31 грудня 2013 року запаси балансовою вартістю 11 803 мільйони гривень (31 грудня 2012 року: 21 139 мільйонів гривень; 1 січня 2012 року: 25 мільйонів гривень) були включені як застава для забезпечення позик (Примітка 14).

Із загальної вартості запасів станом на 31 грудня 2013 року запаси у сумі 2 190 мільйонів гривень були розташовані у Криму.

10. ТОРГОВА ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ

<i>У мільйонах гривень</i>	31 грудня 2013 року	31 грудня 2012 року	1 січня 2012 року (скориговано, Примітка 3)
Торгова дебіторська заборгованість	32 424	23 283	23 079
За вирахуванням: резерву на знецінення	(11 885)	(11 222)	(8 360)
Всього	20 539	12 061	14 719

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА
КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”**

**ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ
ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ**

10. ТОРГОВА ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ (Продовження)

Із загальної балансової вартості торгової дебіторської заборгованості станом на 31 грудня 2013 року дебіторська заборгованість за природний газ становила 18 059 мільйонів гривень (31 грудня 2012 року: 10 356 мільйонів гривень) (Примітка 4).

Інформація про рух резерву на знецінення торгової дебіторської заборгованості представлена таким чином:

<i>У мільйонах гривень</i>	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Залишок станом на 1 січня	11 222	8 360
Резерв на знецінення, створений протягом року	2 047	4 405
Сторнування резерву	(808)	(519)
Суми, списані протягом року як безнадійні	(576)	(1 024)
Залишок станом на 31 грудня	<u>11 885</u>	<u>11 222</u>

Аналіз кредитної якості торгової дебіторської заборгованості представлений таким чином:

<i>У мільйонах гривень</i>	<u>31 грудня 2013 року</u>	<u>31 грудня 2012 року</u>
<i>Не прострочена і не знецінена</i>	4 814	6 482
<i>Прострочена, але не знецінена:</i>		
Прострочена до 30 днів	4 263	1 965
Прострочена від 31 до 90 днів	5 486	389
Прострочена від 91 до 180 днів	669	576
Прострочена від 181 до 365 днів	3 288	2 222
Прострочена понад 365 днів	2 019	427
<i>Прострочена та індивідуально знецінена (валова сума):</i>		
Прострочена до 30 днів	68	159
Прострочена від 31 до 90 днів	53	1
Прострочена від 91 до 180 днів	113	1 790
Прострочена від 181 до 365 днів	125	127
Прострочена понад 365 днів	11 526	9 145
За вирахуванням: резерву на знецінення	<u>(11 885)</u>	<u>(11 222)</u>
Всього	<u>20 539</u>	<u>12 061</u>

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА
КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”**

**ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ
ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ**

11. ПЕРЕДПЛАТИ ВИДАНІ ТА ІНШІ ОБОРОТНІ АКТИВИ

Передплати видані та інші оборотні активи Групи були представлені таким чином:

<i>У мільйонах гривень</i>	31 грудня 2013 року	31 грудня 2012 року	1 січня 2012 року (скориговано, Примітка 3)
Передплати постачальникам за товари, роботи та послуги	2 646	3 990	3 444
Дебіторська заборгованість за угодами переуступки прав вимоги за договорами реалізації природного газу	1 737	801	335
Векселі до отримання	1 513	1 661	1 128
Передплати за податками, крім податку на прибуток	798	827	71
ПДВ до відшкодування	300	1 712	878
Інше	1 543	2 018	582
За вирахуванням: резерву на знецінення	(5 714)	(5 248)	(3 231)
Всього	2 823	5 761	3 207

Інформація про рух резерву на знецінення передплат виданих та інших оборотних активів була представлена таким чином:

<i>У мільйонах гривень</i>	2013	2012
Залишок станом на 1 січня (скориговано, Примітка 3)	5 248	3 231
Резерв на знецінення, створений протягом року	802	2 222
Сторнування резерву	(103)	(62)
Суми, списані протягом року як безнадійні	(233)	(143)
Залишок станом на 31 грудня	5 714	5 248

12. ГРОШОВІ КОШТИ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТИ

<i>У мільйонах гривень</i>	31 грудня 2013 року	31 грудня 2012 року	1 січня 2012 року (скориговано, Примітка 3)
Грошові кошти на рахунках у банках	1 697	1 886	1 712
Строкові депозити із первісним терміном розміщення до трьох місяців	416	132	-
Інше	25	11	11
Всього	2 138	2 029	1 723

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

---

13. АКЦІОНЕРНИЙ КАПІТАЛ

Станом на 31 грудня 2013 року зареєстрований, випущений і повністю сплачений акціонерний капітал Компанії становив 53 997 мільйонів гривень і складався із 49 840 905 простих акцій номінальною вартістю 1 000 гривень за акцію (31 грудня 2012 року: 53 997 мільйонів гривень і 49 840 905 простих акцій номінальною вартістю 1 000 гривень за акцію; 1 січня 2012 року: 49 997 мільйонів гривень і 45 840 905 простих акцій номінальною вартістю 1 000 гривень за акцію).

Станом на 31 грудня 2013 та 2012 років і 1 січня 2012 року акціонерний капітал Компанії був скоригований для відображення впливу гіперінфляції у відповідності до вимог МСБО 29 „Фінансова звітність в умовах гіперінфляції” на суму 4 156 мільйонів гривень.

До 1 січня 2012 року Компанія здійснила емісію нових акцій на суму 4 000 мільйонів гривень для уряду України в обмін на облігації внутрішньої державної позики із погашенням у період грудень 2017 року - січень 2018 року та номінальною купонною ставкою у розмірі 9,5% річних.

Незареєстрований акціонерний капітал

У 2012 році згідно з постановою Кабінету Міністрів України, прийнятою у лютому 2012 року, уряд випустив облігації внутрішньої державної позики на суму 6 000 мільйонів гривень в обмін на емісію нових акцій Компанії. Облігації внутрішньої державної позики мають строк погашення до 3 років і купонні ставки у розмірі 9,45%-9,95% річних.

У січні 2013 року згідно з іншою постановою Кабінету Міністрів України уряд випустив облігації внутрішньої державної позики на суму 8 000 мільйонів гривень в обмін на емісію нових акцій Компанії. Облігації внутрішньої державної позики мають строк погашення до 5 років і купонну ставку у розмірі 14,30% річних.

Облігації внутрішньої державної позики, отримані в обмін на випущені акції Компанії, обліковуються як інвестиції, наявні для продажу. Станом на 31 грудня 2013 та 2012 років випущені акції не були зареєстровані та відображені у складі незареєстрованого акціонерного капіталу.

Частка прибутку до сплати у державний бюджет

У відповідності до Бюджетного кодексу України та Закону України „Про управління об’єктами державної власності” Компанія, як державне підприємство, повинна перераховувати до державного бюджету 30% своїх встановлених законом чистих прибутків, розрахованих згідно із Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку України. За рік, який закінчився 31 грудня 2013 року, обов’язкова сума прибутку до сплати у державний бюджет становила 43 мільйони гривень (2012: 2 764 мільйони гривень).

Розподіл прибутку

Прибуток кожного звітного періоду, що доступний для розподілу акціонерам, визначається на основі даних фінансової звітності, підготовленої за Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку України. Відповідно до українського законодавства, розмір дивідендів обмежується розміром чистого прибутку звітного періоду або розміром інших резервів, що підлягають розподілу, але не перевищуючи розміру нерозподіленого прибутку, розрахованого за даними фінансової звітності, підготовленої за Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку України.

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА
КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”**

**ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ
ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ**

14. ПОЗИКИ

Позики Групи були представлені таким чином:

<i>У мільйонах гривень</i>	31 грудня 2013 року	31 грудня 2012 року	1 січня 2012 року (скориговано, Примітка 3)
<i>Довгострокові</i>			
Банківські позики	14 388	15 320	23 847
Єврооблігації	-	12 749	12 744
Неамортизована вартість емісії	-	(30)	(70)
<i>Всього довгострокова частина</i>	<u>14 388</u>	<u>28 039</u>	<u>36 521</u>
<i>Короткострокові</i>			
Банківські позики	31 734	48 422	29 430
Єврооблігації	12 749	-	-
Нараховані відсотки	717	717	752
Неамортизована вартість емісії	(30)	(40)	(40)
<i>Всього короткострокова частина</i>	<u>45 170</u>	<u>49 099</u>	<u>30 142</u>
Всього	<u>59 558</u>	<u>77 138</u>	<u>66 663</u>

Ефективні відсоткові ставки і валюта позик представлені таким чином:

<i>У мільйонах гривень</i>	31 грудня 2013 року		31 грудня 2012 року		1 січня 2012 року	
	Залишок	% річних	Залишок	% річних	Залишок	% річних
Гривні	27 232	14%	38 910	13%	39 227	13%
Долари США	<u>32 326</u>	9%	<u>38 228</u>	9%	<u>27 436</u>	10%
Всього	<u>59 558</u>		<u>77 138</u>		<u>66 663</u>	

Застави

Позики Групи у контексті забезпечених та незабезпечених залишків представлені таким чином:

	31 грудня 2013 року	31 грудня 2012 року
Забезпечені	58 839	73 222
Незабезпечені	<u>719</u>	<u>3 916</u>
Всього	<u>59 558</u>	<u>77 138</u>

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА
КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”**

**ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ
ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ**

14. ПОЗИКИ (Продовження)

Банківські позики Групи забезпечені такими активами у заставі:

	<u>31 грудня 2013 року</u>	<u>31 грудня 2012 року</u>
Надходження від майбутніх продажів	81 145	89 023
Запаси (Примітка 9)	11 803	21 139
Основні засоби (Примітка 6)	7 794	146
Фінансові активи, наявні для продажу	-	14 384

Гарантії. Станом на 31 грудня 2013 року позики Групи були гарантовані державою у сумі 24 381 мільйон гривень (2012: 20 781 мільйон гривень).

Дотримання фінансових умов. Станом на 31 грудня 2013 року Група не виконала певних фінансових умов за позиками, отриманими від банків-третіх сторін, балансовою вартістю 15 073 мільйони гривень (31 грудня 2012 року: 19 686 мільйонів гривень). Ці позики класифіковано як короткострокові станом на 31 грудня 2013 та 2012 років. Після 31 грудня 2013 року Група виконувала всі фінансові умови за позиками.

15. РЕЗЕРВИ

Інформація про рух резервів за рік представлена таким чином:

<i>У мільйонах гривень</i>	<u>Резерви на судові позови</u>	<u>Зобов'язання за виплатами працівникам</u>	<u>Резерв на виведення активів з експлуатації</u>	<u>Всього</u>
Залишок станом на 1 січня 2012 року (скориговано, Примітка 3)	55	1 154	358	1 567
Нараховано за рік	228	70	-	298
Амортизація дисконту (Примітка 19)	-	155	60	215
Використано або сплачено протягом року	(51)	(117)	(3)	(171)
Сторно резерву	(1)	-	-	(1)
Зміни у оцінках	-	(9)	(254)	(263)
Залишок станом на 31 грудня 2012 року	231	1 253	161	1 645
<i>Довгострокові</i>	<i>196</i>	<i>1 252</i>	<i>158</i>	<i>1 606</i>
<i>Короткострокові</i>	<i>35</i>	<i>1</i>	<i>3</i>	<i>39</i>
Нараховано за рік	304	54	-	358
Амортизація дисконту (Примітка 19)	-	142	20	162
Використано або сплачено протягом року	(64)	(142)	(8)	(214)
Сторно резерву	-	-	(8)	(8)
Зміни у оцінках	-	(38)	-	(38)
Залишок станом на 31 грудня 2013 року	471	1 269	165	1 905
<i>Довгострокові</i>	<i>176</i>	<i>1 269</i>	<i>156</i>	<i>1 601</i>
<i>Короткострокові</i>	<i>295</i>	<i>-</i>	<i>9</i>	<i>304</i>

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА
КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”**

**ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ
ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ**

15. РЕЗЕРВИ (Продовження)

Резерви на судові позови

Група бере участь у низці судових розглядів як позивач або відповідач. Резерв на судові позови являє собою оцінку керівництвом вірогідного відтоку ресурсів Групи, який виникає у разі негативного (несприятливого) рішення суду та арбітражних процедур.

Зобов'язання за виплатами працівникам

Компанії Групи мають певні зобов'язання перед своїми працівниками, визначені умовами колективних угод. Ці виплати включають разові виплати на момент виходу працівників на пенсію та програми із виплат після виходу на пенсію. Ці плани із виплат працівникам не фінансуються, а також відсутні активи за планами.

Зміни у теперішній вартості зобов'язання за виплатами працівникам були представлені таким чином:

<i>У мільйонах гривень</i>	2013	2012
Станом на 1 січня	1 253	1 154
Вартість поточних послуг	54	70
Амортизація дисконту (Примітка 19)	142	155
Виплати зроблені	(142)	(117)
Зміна у оцінках резерву на зобов'язання за виплатами працівникам у складі інших сукупних доходів	(38)	(9)
Станом на 31 грудня	1 269	1 253

Із витрат за 2013 рік суму у розмірі 48 мільйонів гривень (2012: 64 мільйони гривень) було включено до складу собівартості реалізації, а решту – до складу інших операційних витрат.

Основні актуарні припущення, що були використані, представлені таким чином:

	2013	2012
Номінальна ставка дисконтування, %	12,8 – 13,0	12,6
Номінальна ставка збільшення заробітної плати, %	5,6 – 11,0	6,0 – 11,7
Коефіцієнт плинності кадрів, %	2,4 – 8,6	2,3 – 8,6

Інформація про чутливість зобов'язань за виплатами працівникам до змін в основних припущеннях представлена таким чином:

	2013	2012
Збільшення/зменшення номінальної ставки дисконтування на 1%, %	(7,1)/8,2	(7,4)/8,6
Збільшення/зменшення номінальної ставки заробітної плати на 1%, %	6,2/(5,5)	6,6/(5,8)
Збільшення/зменшення коефіцієнту плинності кадрів на 1%, %	(6,9)/7,9	(7,2)/8,3

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА
КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”**

**ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ
ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ**

15. РЕЗЕРВИ (Продовження)

Наданий вище аналіз чутливості може не представляти фактичні зміни зобов'язання за пенсійним планом із визначеними виплатами, оскільки мало ймовірно, що зміни у припущеннях відбуватимуться окремо одна від одної, оскільки деякі припущення можуть бути взаємопов'язаними.

Окрім того, у поданому вище аналізі чутливості теперішня вартість пенсійного зобов'язання із визначеними виплатами розраховувалась із використанням методу прогнозної кредитної одиниці на кінець звітної періоду, яка дорівнює тій, яка застосовувалась для розрахунку зобов'язання, визнаного у консолідованому звіті про фінансовий стан.

У порівнянні із попередніми роками не відбулося змін у методах та припущеннях, використаних для підготовки аналізу чутливості.

Резерв на виведення активів з експлуатації

Відповідно до вимог чинного законодавства, Група повинна провести рекультивацию земель, які зазнали змін у структурі рельєфу, екологічному стані ґрунтів і материнських порід та у гідрологічному режимі внаслідок проведення бурових, геологорозвідувальних, будівельних та інших робіт. Резерв на виведення активів з експлуатації являє собою теперішню вартістю витрат на виведення з експлуатації нафтогазових активів.

Основні припущення, використані під час визначення суми резерву на виведення активів з експлуатації, були представлені таким чином:

	<u>31 грудня 2013 року</u>	<u>31 грудня 2012 року</u>
Ставка дисконтування до оподаткування, %	18,0	17,7
Довгострокова ставка інфляції, %	9,0	7,4

16. АВАНСИ ОТРИМАНІ ТА ІНШІ КОРОТКОСТРОКОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Аванси отримані та інші короткострокові зобов'язання Групи представлені таким чином:

<i>У мільйонах гривень</i>	<u>31 грудня 2013 року</u>	<u>31 грудня 2012 року</u>	<u>1 січня 2012 року (скориговано, Примітка 3)</u>
Аванси за транспортування газу	15 241	29 388	9 853
Інші аванси отримані	1 993	1 194	877
Податки до сплати, крім податку на прибуток	1 240	1 395	2 009
Зобов'язання за придбання основних засобів	1 182	917	-
Заробітна плата та відповідні соціальні нарахування до сплати	728	814	643
Резерв невикористаних відпусток працівникам	261	229	225
Інше	1 371	811	170
Всього	<u>22 016</u>	<u>34 748</u>	<u>13 777</u>

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА
КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”**

**ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ
ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ**

**16. АВАНСИ ОТРИМАНІ ТА ІНШІ КОРОТКОСТРОКОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ
(Продовження)**

Із загальної балансової вартості авансів за транспортування газу станом на 31 грудня 2013 року 14 293 мільйони гривень отриманих авансів були від одного споживача послуг транспортування природного газу магістральними газопроводами по території України (31 грудня 2012 року: 29 032 мільйони гривень, 1 січня 2012 року: 9 853 мільйони гривень) (Примітка 22).

17. СОБІВАРТІСТЬ РЕАЛІЗАЦІЇ

<i>У мільйонах гривень</i>	2013	2012
Собівартість придбаного природного газу	55 045	91 532
Знос, виснаження і амортизація	5 847	5 377
Податки, крім податку на прибуток	4 433	4 982
Витрати на персонал та відповідні соціальні нарахування	4 098	4 650
Собівартість придбаної нафти та нафтопродуктів	2 993	3 322
Витрати на транспортування нафти і газу	2 599	2 944
Витрати на ремонт та обслуговування	794	1 886
Інше	1 373	1 720
Всього	77 182	116 413

Рентна плата, включена до складу статті податків, крім податку на прибуток, розраховуються з урахуванням обсягів виробленої сирової нафти, газового конденсату або природного газу та обсягів транспортування сирової нафти та природного газу.

До складу собівартості реалізації за 2013 рік включені витрати за роботи, виконані підрядниками, та спожиті запаси у сумі 1 082 мільйони гривень (2012: 1 983 мільйони гривень). У теперішнього керівництва Групи не має достатніх доказів, які б підтвердили природу цих витрат, і Група визнає їх за історичною вартістю згідно з даними первинної документації. Щодо цих витрат у 2014 році були розпочаті кримінальні провадження, і первинна документація була вилучена представниками прокуратури.

18. ІНШІ ОПЕРАЦІЙНІ ВИТРАТИ

<i>У мільйонах гривень</i>	2013	2012
Чистий рух резерву на знецінення торгової дебіторської заборгованості і передплат зроблених та інших оборотних активів та прями списання	2 009	6 399
Витрати на персонал та відповідні соціальні нарахування	923	1 120
Зменшення корисності основних засобів	852	2 194
Витрати на дослідження, розробку та розвідку	543	2 295
Штрафи і пені	163	227
Благодійність та обслуговування активів соціальної інфраструктури	160	167
Зменшення корисності ПДВ до отримання	146	1 430
Збиток від вибуття основних засобів	105	183
Професійні послуги	94	72
Інше	1 807	1 689
Всього	6 802	15 776

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

18. ІНШІ ОПЕРАЦІЙНІ ВИТРАТИ (Продовження)

До складу витрат на дослідження, розробку та розвідку за 2013 рік включені витрати на геологічну розвідку у сумі 455 мільйонів гривень (2012: 2 169 мільйонів гривень). Група виплатила відповідні суми підрядникам на виконання цих робіт та визнала їх як витрати у момент здійснення згідно з даними первинної документації. Станом на 31 грудня 2013 року кредиторська заборгованість за такі роботи становить 526 мільйонів гривень (31 грудня 2012: 147 мільйонів гривень), та передплат виданих – 37 мільйонів гривень (31 грудня 2012: 488 мільйонів гривень). Щодо цих витрат у 2014 році були розпочаті кримінальні провадження, і первинна документація була вилучена представниками прокуратури.

19. ФІНАНСОВІ ВИТРАТИ

<i>У мільйонах гривень</i>	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Відсотки по банківських позиках	7 323	7 211
Відсотки по єврооблігаціях	1 211	1 211
Амортизація дисконту за зобов'язаннями за виплатами працівникам (Примітка 15)	142	155
Амортизація вартості емісії (Примітка 14)	40	40
Амортизація дисконту за резервом на виведення активів з експлуатації (Примітка 15)	20	60
Інші фінансові витрати	198	519
Всього	<u>8 934</u>	<u>9 196</u>

20. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК

Компоненти витрат з податку на прибуток за роки, які закінчилися 31 грудня, представлені таким чином:

<i>У мільйонах гривень</i>	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Поточний податок	2 121	1 306
Відстрочений податок	(253)	(665)
Витрати з податку на прибуток	<u>1 868</u>	<u>641</u>

Група сплачує податки в Україні. У 2013 році податок на прибуток підприємств в Україні стягувався із оподаткованого прибутку, за вирахуванням звільнених від оподаткування витрат, за ставкою у розмірі 19% (2012: 21%).

2 грудня 2010 року був прийнятий Податковий кодекс України, який набув чинності з 1 січня 2011 року. Згідно із Податковим кодексом ставки податку на прибуток підприємств повинні зменшитись від 25% до 16% у декілька етапів протягом періоду 2011-2016 років. Відстрочені податкові активи та зобов'язання оцінюються за ставками податку на прибуток, які, як очікується, будуть застосовуватись у періоді, у якому передбачається реалізувати актив або погасити зобов'язання, на основі податкових ставок, передбачених Податковим кодексом.

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА
КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”**

**ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ
ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ**

20. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК (Продовження)

Узгодження очікуваних та фактичних податкових нарахувань представлене таким чином.

<i>У мільйонах гривень</i>	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Збиток до оподаткування	(16 089)	(30 825)
Податок на прибуток за номінальною ставкою у розмірі 19% (2012: 21%)	(3 057)	(6 473)
Коригування відстроченого податку у результаті застосування ставок оподаткування, які відрізняються від податкових ставок, які діяли станом на 31 грудня 2013 та 2012 років	(27)	(104)
Податковий вплив статей, які не відносяться на валові витрати або не враховуються для цілей оподаткування:		
- Витрати, які не відносяться на валові	1 182	2 125
- Доходи, які не оподатковуються	(86)	(44)
Податковий вплив статей, які оподатковуються за ставкою, відмінною від 19%	1 520	-
Додатковий податок на прибуток, нарахований за результатами програної судової справи	557	-
Зміна у сумі невизнаного відстроченого податкового активу	<u>1 779</u>	<u>5 137</u>
Витрати з податку на прибуток	<u>1 868</u>	<u>641</u>

Материнська компанія та її дочірні підприємства є окремими платниками податків і, відповідно, відстрочені податкові активи та зобов'язання визнаються на індивідуальній основі. Відстрочені податкові зобов'язання та активи, відображені у консолідованих звітах про фінансовий стан після відповідного зарахування, представлені таким чином:

<i>У мільйонах гривень</i>	<u>31 грудня 2013 року</u>	<u>31 грудня 2012 року</u>	<u>1 січня 2012 року (скориговано, Примітка 3)</u>
Відстрочене податкове зобов'язання	<u>(17 521)</u>	<u>(18 760)</u>	<u>(18 985)</u>
Чисте відстрочене податкове зобов'язання	<u>(17 521)</u>	<u>(18 760)</u>	<u>(18 985)</u>

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА
КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”**

**ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ
ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ**

20. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК (Продовження)

Чисте відстрочене податкове зобов'язання станом на 31 грудня 2013 року представлено таким чином:

<i>У мільйонах гривень</i>	31 грудня 2012 року	Визнано у складі прибутку або збитку	Визнано у складі інших сукупних доходів	31 грудня 2013 року
Аванси отримані та інші короткострокові зобов'язання	1 176	(127)	-	1 049
Резерви	265	1	(5)	261
Запаси	(100)	174	-	74
Торгова дебіторська заборгованість	83	(1)	-	82
Торгова кредиторська заборгованість	3	3	-	6
Передплати видані та інші оборотні активи	(9)	15	-	6
Основні засоби	(19 518)	217	987	(18 314)
Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства	(593)	(38)	4	(627)
Інші необоротні активи	(67)	9	-	(58)
Чисте відстрочене податкове зобов'язання	(18 760)	253	986	(17 521)

Чисте відстрочене податкове зобов'язання станом на 31 грудня 2012 року представлено таким чином:

<i>У мільйонах гривень</i>	1 січня 2012 року (скориговано, Примітка 3)	Визнано у складі прибутку або збитку	Визнано у складі інших сукупних доходів	31 грудня 2012 року
Аванси отримані та інші короткострокові зобов'язання	1 031	145	-	1 176
Резерви	277	38	(50)	265
Торгова дебіторська заборгованість	151	(68)	-	83
Торгова кредиторська заборгованість	-	3	-	3
Основні засоби	(20 292)	1 158	(384)	(19 518)
Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства	(596)	9	(6)	(593)
Запаси	451	(551)	-	(100)
Інші необоротні активи	-	(67)	-	(67)
Передплати видані та інші оборотні активи	10	(19)	-	(9)
Позики	(17)	17	-	-
Чисте відстрочене податкове зобов'язання	(18 985)	665	(440)	(18 760)

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА
КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”**

**ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ
ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ**

20. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК (Продовження)

Станом на 31 грудня 2013 та 2012 років невизнані тимчасові різниці, які зменшують об'єкт оподаткування та невикористані податкові збитки представлені таким чином:

<i>У мільйонах гривень</i>	31 грудня 2013 року	31 грудня 2012 року	1 січня 2012 року
Торгова дебіторська заборгованість, передплати видані та інші оборотні активи	20 975	10 114	4 378
Інвестиції, наявні для продажу	14 000	6 000	-
Запаси	9 367	14 870	1 977
Аванси отримані та інші короткострокові зобов'язання	3 263	2 810	6 680
Податкові збитки, перенесені на майбутні періоди	2 906	1 691	1 047
Інші необоротні активи	940	1 992	25
Торгова кредиторська заборгованість	699	293	402
Позики	273	1 316	-
Резерви	248	345	104
Основні засоби	-	86	-
Інше	-	-	441
	52 671	39 517	15 054

Відповідно до Податкового кодексу України, накопичені податкові збитки Групи станом на 31 грудня 2013 та 2012 років та на 1 січня 2012 року можуть переноситися в наступні податкові періоди протягом необмеженого часу.

21. УМОВНІ ТА КОНТРАКТНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ І ОПЕРАЦІЙНІ РИЗИКИ

Податкове законодавство. Українському податковому та митному законодавству властиве застосування різноманітних тлумачень та частих змін. Тлумачення керівництва щодо такого законодавства та діяльності Групи може викликати незгоду з боку відповідних органів та існує вірогідність, що операції та діяльність, які не були оскаржені у минулому, можуть бути оскаржені у майбутньому. Як результат, можуть бути нараховані значні суми додаткових податків, штрафів і пені. Фінансові періоди залишаються відкритими для перевірки податковими органами за три календарні роки, які передують року перевірки. За певних обставин перевірки можуть охоплювати і довші періоди.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

---

21. УМОВНІ ТА КОНТРАКТНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ І ОПЕРАЦІЙНІ РИЗИКИ (Продовження)

У ході звичайної господарської діяльності Група здійснює операції, тлумачення яких можуть бути різними у Групі та податкових органів. В тих випадках, коли вірогідність відтоку фінансових ресурсів, що пов'язаний з такими операціями, є високою та сума може бути достовірно визначена, Група нараховує резерв під такі зобов'язання. Коли керівництво Групи оцінює вірогідність відтоку фінансових ресурсів як ймовірну, Група робить розкриття умовних зобов'язань. Станом на 31 грудня 2013 року, керівництво Групи оцінює потенційний вплив таких операцій в загальній сумі 5 553 мільйони гривень (2012: 3 971 мільйон гривень), що складається з наступного:

- податок на прибуток підприємств в сумі 2 421 мільйон гривень (2012: 1 773 мільйони гривень) та відповідні штрафи в сумі 745 мільйонів гривень (2012: 521 мільйон гривень);
- податок на додану вартість в сумі 1 656 мільйонів гривень (2012: 1 094 мільйони гривень) та відповідні штрафи в сумі 429 мільйонів гривень (2012: 281 мільйон гривень);
- інші податки в сумі 302 мільйони гривень (2012: 302 мільйони гривень).

На думку керівництва Групи, вірогідність того, що будь-яка з вищезазначених претензій буде визнана до сплати, є низькою. Тому, консолідована фінансова звітність Групи не містить жодних резервів відносно даних операцій.

Група провадить операції між своїми дочірніми підприємствами. Існує вірогідність, що із розвитком тлумачень податкового законодавства в Україні та зміною підходів податкових органів за новим Податковим кодексом, такі операції можуть бути оскаржені у майбутньому. Вплив будь-якої такої претензії неможливо оцінити; однак, на думку керівництва, її вплив не має бути суттєвим.

1 вересня 2013 року набув чинності Закон України „Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо трансфертного ціноутворення”. Нове законодавство дозволяє податковим органам вносити коригування у трансфертне ціноутворення і накладати додаткові податкові зобов'язання стосовно контрольованих операцій (операцій із пов'язаними сторонами та деяких видів операцій із непов'язаними сторонами), якщо ціна операції не є ринковою і не підтверджується відповідною документацією. Компанія подала звіт за 2013 рік у квітні 2014 року. Кінцевий термін подання звіту за 2014 рік настає 1 травня 2015 року.

Враховуючи що практика впровадження нових правил трансфертного ціноутворення в Україні не достатньо розвинута, вплив будь-якого оскарження позиції Групи з боку податкових органів неможливо достовірно оцінити; однак, у кінцевому рахунку те, як податкові органи впровадять остаточні правила, може мати істотний вплив на консолідований фінансовий стан та/або загальну операційну діяльність Групи.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

---

21. УМОВНІ ТА КОНТРАКТНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ І ОПЕРАЦІЙНІ РИЗИКИ (Продовження)

Позови до Арбітражного трибуналу. У червні 2014 року Компанія звернулася до Стокгольмського Арбітражного трибуналу із проханням винести арбітражне рішення стосовно визначення ціни за Контрактом купівлі-продажу природного газу між Компанією та Газпромом. Компанія заявляє, що імпорتنі ціни на природний газ, який поставлявся у період 2010-2014 років, є завищеними. Імпорتنі ціни на природний газ, як передбачено Контрактом купівлі-продажу природного газу, розраховуються із використанням формули. Згідно із заявою Компанії, компоненти формули не були розраховані належним чином, і імпорتنі ціни необхідно переглянути у бік зниження. Станом на дату подання позову до Арбітражного трибуналу Компанія розраховувалась за всіма своїми зобов'язаннями за поставлений протягом 2010-2014 років газ. Компанія вимагає компенсації за надмірно переплачені суми у розмірі 6 мільярдів доларів США.

У рамках того самого об'єднаного арбітражного провадження до Компанії був висунутий зустрічний позов від Газпрома на суму 4,5 мільярди доларів США за свідомо не оплачений газ за Контрактом купівлі-продажу природного газу у період з листопада 2013 року до травня 2014 року. 19 листопада 2014 року Газпром подав позов щодо платежу у сумі 837 мільйонів доларів США за поставку природного газу у червні 2014 року, а також позов щодо платежів у 2012-2013 роках у сумі 18,5 мільярдів доларів США за природний газ, який Газпром не поставив, проте Компанія начебто була зобов'язана сплатити за Контрактом купівлі-продажу природного газу. У листопаді та грудні 2014 року Компанія сплатила загальну суму у 3,1 мільярди доларів США Газпрому за поставлений природний газ, що Компанія вважає повною сумою зобов'язань. Якщо позови до Компанії щодо перегляду ціни на газ буде задоволено, Газпром програє позов за свідомо не оплачений газ у сумі 4,5 мільярди доларів США. Керівництво не може передбачити остаточний результат за цими позовами і не визнає жодних резервів із цього питання.

У жовтні 2014 року Компанія також звернулася до Стокгольмського Арбітражного трибуналу із проханням винести арбітражне рішення стосовно плати за транзит природного газу територією України згідно з контрактом на транзит природного газу між Компанією і Газпромом. Фактична плата за транзит була розрахована для транзиту певних обсягів природного газу із Російської Федерації через територію України („базовий обсяг транзиту”). Витрати ПАТ „Укртрансгаз”, українського оператора магістральних газопроводів, є, в основному, фіксованими витратами і, таким чином, зменшення обсягів транзиту повинне спричинити більш високі ставки транзиту за одиницю. Однак, беручи до уваги що фактичні обсяги транзиту за період 2010-2014 років були значно нижчими за базовий обсяг транзиту, ставка за транзит природного газу жодного разу не переглядалась. Компанія вимагає компенсації за недоотримані доходи від міжнародного транзиту газу у розмірі 6,2 мільярда доларів США.

Судові позови. Час від часу та у процесі звичайної господарської діяльності до Групи висувуються певні претензії. У випадку якщо ризик відтоку фінансових ресурсів, пов'язаних із такими претензіями, вважається вірогідним, у складі резерву на судові позови визнається відповідне зобов'язання (Примітка 15). Якщо, за оцінками керівництва, ризик відтоку фінансових ресурсів, пов'язаних із такими претензіями, є ймовірним, або суму витрат неможливо достовірно оцінити, резерв не визнається, а відповідна сума розкривається у консолідованій фінансовій звітності. Керівництво вважає, що воно сформувало резерви стосовно усіх суттєвих збитків у цій консолідованій фінансовій звітності.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

---

21. УМОВНІ ТА КОНТРАКТНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ І ОПЕРАЦІЙНІ РИЗИКИ (Продовження)

Позови між Групою та ПАТ „Укрнафта”. ПАТ „Укрнафта” („Укрнафта”) є одним із найбільших виробників природного газу в Україні, на 50% знаходиться у власності держави через Компанію і має продавати увесь видобутий газ Компанії, як визначено у поточному законодавстві України. Протягом періоду 2006-2011 років угоди на продаж газу між Укрнафтою та Компанією не було укладено, а також не було укладено угоди на зберігання газу між Укрнафтою та Укртрансгазом. Оскільки споживання природного газу являє собою безперервний процес, а у населення є чинні угоди на постачання природного газу, підстав для переривання постачання газу немає. Компанія заявила про своє право укласти угоди про продаж газу через суд. Водночас, Укрнафта подала позов до суду про те, що ціна продажу, встановлена НКРЕКП, не є справедливою ціною і що необхідно встановити вищу ціну. Укрнафта також подала ряд позовів проти Укртрансгазу та Компанії за право власності на природний газ. Компанія оцінює своє зобов'язання перед Укрнафтою за спожитий населенням газ за період 2006-2011 років за цінами, встановленими НКРЕКП на відповідні періоди у сумі 3 753 мільйони гривень за 10,1 мільярдів кубічних метрів природного газу. Керівництво не може достовірно оцінити суму потенційних збитків за цими зобов'язаннями, якщо такі можуть виникнути.

Позови між Компанією та ПАТ „Укргазэнерго”. Між Компанією та ПАТ „Укргазэнерго” („Укргазэнерго”) існує позов щодо майнових прав на імпортований природний газ. Укргазэнерго було засновано у 2006 році згідно з угодою, укладеною між Компанією, Газпромом та Росукренерго АГ (Швейцарія), яка гарантує взаємну координацію інтересів у сфері постачання природного газу в Україну із Центральної Азії, транзиту природного газу із території Російської Федерації у Європу та споживання газу в Україні. У листопаді-грудні 2007 року Компанія спожила 4,8 мільярда кубічних метрів природного газу. Компанія погасила свої зобов'язання за спожитий газ. У відповідь Укргазэнерго не підписала акт про постачання газу із Компанією, як визначено в угоді між сторонами, і не прийняла оплату, зроблену Компанією. Укргазэнерго подала позов проти Компанії з вимогою повернути спожиті обсяги газу, і у 2012 році Київський господарський суд ухвалив рішення на користь Укргазэнерго. На дату затвердження цієї консолідованої фінансової звітності рішенням Вищого господарського суду України рішення Київського господарського суду було анульоване.

Можлива передача частки володіння Компанії у дочірніх підприємствах державі. У 1998 році, після створення Компанії, уряд України зробив внесок до акціонерного капіталу Компанії у вигляді певних акцій акціонерних товариств.

Цими акціонерними товариствами були АТ „Магістральний трубопровід „Дружба” і АТ „Придніпровський магістральний трубопровід”, які були реорганізовані у 2001 році у АТ „Укртранснафта”, АТ „Укрспецтрансгаз”, АТ „Чорноморнафтогаз”, АТ „Укрнафта”, та п'ятдесят чотири регіональні газорозподільчі підприємства.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

---

21. УМОВНІ ТА КОНТРАКТНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ І ОПЕРАЦІЙНІ РИЗИКИ (Продовження)

Уряд України може передавати право володіння або контролю над усією або частиною володіння Компанії у цих акціонерних товариствах та/або інших державних підприємствах зі зберігання та транспортування нафти та газу іншим компаніям або державним агентствам, і ці дії можуть завдати суттєвого негативного впливу на операційну діяльність Компанії.

Державне майно, яке не підлягає приватизації. У 1998 році Компанія уклала угоду „Про використання державного майна, яке не підлягає приватизації” (надалі – „Угода”) із Фондом державного майна України і отримала нафтогазову транспортну систему у свій операційний контроль. Угода була підписана на один рік, і строк її дії подовжується автоматично на один рік, якщо її не буде розірвано шляхом направлення повідомлення з боку однієї зі сторін, і вона є обов'язковою для виконання правонаступниками кожної зі сторін. Історично дія Угоди подовжувалась автоматично, оскільки жодна зі сторін не ініціювала її розірвання. Оскільки державне майно, яке не підлягає приватизації, формує основну частину господарської діяльності Групи, то майбутні операції та фінансові результати діяльності Групи залежать від подовження дії Угоди. На думку керівництва Компанії, Група продовжуватиме свою діяльність із цим майном у найближчому майбутньому.

Згідно з вимогами Угоди від Компанії вимагається, окрім іншого, управляти магістральними та розподільчими нафто- та газопроводами, які знаходяться у власності держави Україна, підтримувати державне майно у належному робочому стані та передавати 50% частку прибутків, отриманих від використання цих активів, державі. Суму таких перерахувань можна зменшити на суму капітальних інвестицій у ці активи. В Угоді не передбачено механізму таких розрахунків і, історично, Групою не здійснювалось жодних виплат державі стосовно використання таких активів. Група вважає, що якби механізм розрахунку державної частки у прибутках від використання цих активів був визначений державою, то капітальні інвестиції, здійснені Групою, були б більшими, і жодних виплат на користь держави не потрібно було б робити. Відповідно, жодних зобов'язань стосовно таких виплат не було визнано у цій консолідованій фінансовій звітності.

Ліцензії. Держава контролює діяльність із розвідки та добування нафти і газу в Україні шляхом видачі відповідних ліцензій. Згідно з поточним законодавством окремі ліцензії видаються на розвідку, розробку та добування на кожному нафтогазовому родовищі. Окремі ліцензії видаються на транспортування, постачання та зберігання нафти і газу. Ліцензії видаються на період від двох до двадцяти років, і їх дію можна подовжити на той самий строк.

Капітальні контрактні зобов'язання. Контрактні зобов'язання на придбання основних засобів, а також на розвідку та розробку нафтогазових родовищ становили 742 мільйони гривень станом на 31 грудня 2013 року (31 грудня 2012 року: 331 мільйон гривень).

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА
КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”**

**ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ
ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ**

22. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ

Для діяльності Групи характерна низка фінансових ризиків: ринковий ризик (у тому числі валютний ризик та ризик відсоткових ставок), ризик концентрації, кредитний ризик та ризик ліквідності. Група переглядає та узгоджує свою політику управління ризиками для мінімізації негативного впливу цих ризиків на фінансові показники діяльності Групи.

Основні категорії фінансових інструментів представлені таким чином:

<i>У мільйонах гривень</i>	Примітка	<u>31 грудня 2013 року</u>	<u>31 грудня 2012 року</u>
Торгова дебіторська заборгованість	10	20 539	12 061
Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства	7	9 942	9 544
Інші необоротні активи	8	2 130	2 367
Передплати видані та інші оборотні активи	11	1 427	1 345
Грошові кошти та їх еквіваленти	12	2 138	2 029
Грошові кошти, обмежені у використанні		200	-
Інвестиції, наявні для продажу		-	14 384
Всього фінансових активів		<u>36 376</u>	<u>41 730</u>

<i>У мільйонах гривень</i>	Примітка	<u>31 грудня 2013 року</u>	<u>31 грудня 2012 року</u>
Позики	14	(59 558)	(77 138)
Торгова кредиторська заборгованість		(25 725)	(8 151)
Аванси отримані та інші короткострокові зобов'язання	16	(2 171)	(1 960)
Інші довгострокові зобов'язання		(378)	(381)
Всього фінансових зобов'язань		<u>(87 832)</u>	<u>(87 630)</u>

Ринковий ризик. Для Групи характерний вплив ринкових ризиків. Ринкові ризики виникають із відкритих позицій в (а) іноземних валютах, (б) активах та зобов'язаннях, за якими нараховуються відсотки, та (в) інвестиціях у власний капітал, усі з яких зазнають впливу від загальних та специфічних ринкових змін.

Валютний ризик. Група здійснює свою операційну діяльність на території України і її залежність від валютного ризику визначається, головним чином, необхідністю придбання природного газу у іноземних постачальників, що деномінується у доларах США. Група також отримує позики в іноземних валютах. Група не здійснює хеджування своїх валютних позицій.

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА
КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”**

**ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ
ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ**

22. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ (Продовження)

Залежність Групи від валютного ризику представлена на основі балансової вартості відповідних активів та зобов'язань у валюті таким чином:

<i>У мільйонах гривень</i>	Станом на 31 грудня 2013 року		Станом на 31 грудня 2012 року	
	Долари США	Євро	Долари США	Євро
Грошові кошти, обмежені у використанні	200	-	-	-
Грошові кошти та їх еквіваленти	21	110	43	347
Торгова дебіторська заборгованість	-	-	6	-
Позики	(32 326)	-	(38 228)	-
Торгова кредиторська заборгованість	(22 067)	-	(2 317)	(5)
Чиста(коротка) довга валютна позиція	(54 172)	110	(40 496)	342

У таблиці нижче розкривається інформація про чутливість прибутку або збитку та власного капіталу до оподаткування до достатньо можливих змін у курсах обміну валют, які застосовувались на звітну дату, за умови, що всі інші змінні величини залишалися незмінними.

Ризик розраховувався лише для монетарних залишків, деномінованих у іноземних валютах, а не у функціональній валюті компаній Групи.

<i>У мільйонах гривень</i>	Станом на 31 грудня 2013 року		Станом на 31 грудня 2012 року	
	Вплив на прибуток або збиток	Вплив на власний капітал	Вплив на прибуток або збиток	Вплив на власний капітал
Зміцнення долару США на 10%	(5 417)	(5 417)	(4 050)	(4 050)
Послаблення долару США на 10%	5 417	5 417	4 050	4 050
Зміцнення євро на 10%	11	11	34	34
Послаблення євро на 10%	(11)	(11)	(34)	(34)

Ризик зміни відсоткових ставок. Група звичайно не має істотних активів, за якими нараховуються відсотки, і її доходи та рух грошових коштів від операційної діяльності, в основному, не залежать від змін ринкових відсоткових ставок. Ризик Групи щодо зміни відсоткових ставок виникає від позик, отриманих за плаваючими відсотковими ставками. Позики за фіксованими ставками створюють для Групи ризик зміни справедливої вартості відсоткових ставок.

Група залучає позики, в основному, за фіксованими ставками.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

---

22. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ (Продовження)

Діяльність із запозичень переглядається під час складання бюджету на 12 місяців. Довгострокова інвестиційна діяльність і пов'язане з нею фінансування розглядаються окремо, і для них необхідно отримати узгодження від уряду України.

Інформація про терміни погашення та ефективні відсоткові ставки фінансових інструментів розкривається далі у даній примітці.

Ризик концентрації. Для Групи властивий ризик концентрації щодо авансів отриманих та доходів від транспортування газу та інших короткострокових зобов'язань, а також торгової кредиторської заборгованості, оскільки 65% від усіх авансів отриманих та 93% від торгової кредиторської заборгованості станом на 31 грудня 2013 року (31 грудня 2012 року: 84% і 71%, відповідно) становили аванси отримані та торгову кредиторську заборгованість від одного постачальника (Примітка 16). Концентрацію доходів з транспортування розкрито у Примітці 4.

Кредитний ризик. Група приймає на себе кредитний ризик, який являє собою ризик того, що одна сторона за фінансовим інструментом стане причиною фінансового збитку для іншої сторони у результаті невиконання своїх зобов'язань. Кредитний ризик виникає у результаті продажу Групою продукції на кредитних умовах та інших операцій з контрагентами, у результаті яких виникають фінансові активи. Політика Групи полягає у тому, що клієнти, які бажають здійснювати оплату на кредитних умовах, мають пройти перевірку на платоспроможність. Істотні непогашені залишки також переглядаються на постійній основі. Водночас, Група повинна дотримуватись державних нормативних вимог як надійний постачальник природного газу населенню та державним підприємствам незалежно від того, виконують вони свої зобов'язання чи ні.

Група формує резерв на знецінення, який є оцінкою понесених збитків стосовно торгової дебіторської заборгованості. Основними компонентами цього резерву є спеціальний компонент збитку, який стосується індивідуально суттєвих ризиків.

Максимальна сума кредитного ризику станом на 31 грудня 2013 року становила 36 376 мільйонів гривень (31 грудня 2012 року: 41 730 мільйонів гривень).

Група не утримує жодної застави для покриття своїх кредитних ризиків, пов'язаних із фінансовими активами.

Ризик ліквідності. Зважене управління ліквідністю передбачає наявність достатніх грошових коштів та достатність фінансування для виконання чинних зобов'язань по мірі їх настання. Метою Групи є підтримання балансу між безперебійним фінансуванням та гнучкістю у використанні кредитних умов, наданих постачальниками та банками. Передплати зазвичай використовуються для управління як ризиком ліквідності, так і кредитним ризиком. Група здійснює аналіз за строками оплати активів та термінами погашення своїх зобов'язань і планує наявність ліквідності у залежності від їх очікуваного погашення. Група має програми капітального будівництва, які фінансуються як за рахунок існуючих потоків грошових коштів від господарської діяльності, так і за рахунок запозичених коштів. Запозичені кошти також використовуються для фінансування потреб Групи в оборотному капіталі.

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА
КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”**

**ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ
ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ**

22. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ (Продовження)

У таблиці нижче подано аналіз фінансових зобов'язань Групи, розподілених на групи за відповідними термінами погашення, на основі залишкового періоду на звітну дату до терміну погашення за договорами. Суми, які розкриваються у таблиці, є недисконтованими потоками грошових коштів за основною сумою боргу та відсотків. Аналіз фінансових зобов'язань за термінами погашення станом на 31 грудня 2013 року був представлений таким чином:

<i>У мільйонах гривень</i>	<u>До 6 місяців</u>	<u>6-12 місяців</u>	<u>1-2 роки</u>	<u>2-5 років</u>	<u>Більше 5 років</u>	<u>Всього</u>
Позики	27 864	22 988	17 889	466	-	69 207
Інші довгострокові зобов'язання	378	-	-	-	-	378
Торгова кредиторська заборгованість	25 725	-	-	-	-	25 725
Аванси отримані та інші короткострокові зобов'язання	<u>1 820</u>	<u>351</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>2 171</u>
Всього	<u>55 787</u>	<u>23 339</u>	<u>17 889</u>	<u>466</u>	<u>-</u>	<u>97 481</u>

Аналіз фінансових зобов'язань за термінами погашення станом на 31 грудня 2012 року був представлений таким чином:

<i>У мільйонах гривень</i>	<u>До 6 місяців</u>	<u>6-12 місяців</u>	<u>1-2 роки</u>	<u>2-5 років</u>	<u>Більше 5 років</u>	<u>Всього</u>
Позики	41 311	12 997	33 991	1 158	61	89 518
Інші довгострокові зобов'язання	369	-	12	-	-	381
Торгова кредиторська заборгованість	8 151	-	-	-	-	8 151
Аванси отримані та інші короткострокові зобов'язання	<u>1 252</u>	<u>708</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>1 960</u>
Всього	<u>51 083</u>	<u>13 705</u>	<u>34 003</u>	<u>1 158</u>	<u>61</u>	<u>100 010</u>

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА
КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”**

**ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ
ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ**

22. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ (Продовження)

Коефіцієнт фінансового важелю. Так само як і інші підприємства галузі, Група здійснює моніторинг капіталу на основі коефіцієнта фінансового важелю. Цей коефіцієнт розраховується як відношення чистого боргу до капіталу. Чистий борг розраховується як сума позик (короткострокових і довгострокових, які відображено у консолідованому звіті про фінансовий стан), за вирахуванням грошових коштів та їх еквівалентів. Капітал дорівнює розраховується як сума власного капіталу, як відображено у консолідованому звіті про фінансовий стан, плюс чистий борг.

Коефіцієнт фінансового важелю на кінець звітної періоду був представлений таким чином:

<i>У мільйонах гривень</i>	31 грудня 2013 року	31 грудня 2012 року
Позики (Примітка 14)	59 558	77 138
За вирахуванням: Грошових коштів та їх еквівалентів (Примітка 12)	(2 138)	(2 029)
Всього чистий борг	57 420	75 109
Всього власний капітал	107 035	122 228
Всього власний капітал та чистий борг	164 455	197 337
Коефіцієнт фінансового важелю	0.35	0.38

23. СПРАВЕДЛИВА ВАРТІСТЬ

МСФЗ визначають справедлива вартість як ціну, яка була б отримана за продаж активу або сплачена за передачу зобов'язання у звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки.

Очікувана справедлива вартість визначалась Групою із використанням доступної ринкової інформації, коли вона існує, а також відповідних методик оцінки. Однак, для визначення очікуваної справедливої вартості обов'язково необхідне використання професійних суджень для тлумачення ринкової інформації. Керівництво використало усю доступну ринкову інформацію для оцінки справедливої вартості. Оцінки, подані у цій консолідованій фінансовій звітності, не обов'язково вказують на суми, які Група могла б реалізувати у ринковому обміні від операції продажу своєї повної частки у конкретному інструменті або сплатити під час передачі зобов'язань.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

23. СПРАВЕДЛИВА ВАРТІСТЬ (Продовження)

Справедлива вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань Групи, які оцінюються за справедливою вартістю на постійній основі, і справедлива вартість основних засобів

Інвестиції, наявні для продажу, та основні засоби Групи оцінюються за справедливою вартістю на кінець кожного звітного періоду. У нижченаведеній таблиці подається інформація про способи визначення справедливої вартості цих активів (зокрема, методики оцінки та використані вихідні дані):

Активи	Ієрархія справедливої вартості	Методики оцінки та основні вихідні дані
Інвестиції, наявні для продажу	2	Дисконтовані потоки грошових коштів. Майбутні потоки грошових коштів оцінюються на основі вихідних даних, які піддаються спостереженню, прямо або опосередковано, і оцінки використовують одну або більше котируваних цін, які піддаються спостереженню, у звичайних операціях на ринках, які вважаються активними.
Основні засоби	3	Група залучає професійних незалежних оцінювачів для визначення справедливої вартості своїх основних засобів із використанням методу вартості заміщення для більшості груп. Справедлива вартість визначається як первісна вартість будівництва цих об'єктів за поточними цінами, за вирахуванням економічного старіння та фізичного зносу на відповідну дату. Основним параметром, який використовується у цій методиці оцінки, є поточні ціни на будівництво. Для об'єктів, для яких є ринкові аналоги (головним чином, будівлі), використовується метод порівняння продажів, ціни ринкових продажів порівнюваних об'єктів нерухомості у безпосередній близькості коригуються з урахуванням різниць в основних параметрах (таких як площа нерухомості). Основним параметром, який використовується у цій методиці оцінки, є ціна квадратного метра нерухомості.
Основні засоби	2	Справедлива вартість технологічної нафти і газу визначається шляхом застосування ринкової ціни нафти і газу на кінець звітного періоду до обсягів технологічної нафти і газу. Основними параметрами, які використовуються у цій методиці оцінки, є ринкові ціни на нафту і газ на кінець звітного періоду.

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА
КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”**

**ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ
ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ**

23. СПРАВЕДЛИВА ВАРТІСТЬ (Продовження)

У таблиці нижче наведено інформацію про фінансові інструменти та основні засоби, визнані за справедливою вартістю після первісного визнання із використанням ієрархії справедливої вартості:

31 грудня 2013 року <i>У мільйонах гривень</i>	Рівень 2	Рівень 3	Всього
Основні засоби	76 543	104 827	181 370
Всього	76 543	104 827	181 370
31 грудня 2012 року <i>У мільйонах гривень</i>	Рівень 2	Рівень 3	Всього
Інвестиції, наявні для продажу	14 384	-	14 384
Основні засоби	83 077	108 111	191 188
Всього	97 461	108 111	205 572
1 січня 2012 року <i>У мільйонах гривень</i>	Рівень 2	Рівень 3	Всього
Інвестиції, наявні для продажу	16 705	-	16 705
Основні засоби	80 354	105 641	185 995
Всього	97 059	105 641	202 700

Справедлива вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань, які не оцінюються за справедливою вартістю на постійній основі (але розкриття інформації про справедливу вартість є обов'язковим)

За виключенням викладеного у таблиці нижче, на думку керівництва, балансова вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань, визнана у консолідованій фінансовій звітності, приблизно дорівнює їх справедливій вартості:

	Станом на 31 грудня 2013 року		Станом на 31 грудня 2012 року	
	Балансова вартість	Справедлива вартість	Балансова вартість	Справедлива вартість
У мільйонах гривень				
Позики	59 558	59 495	77 138	76 560
Всього	59 558	59 495	77 138	76 560

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА
КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”**

**ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ
ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ**

23. СПРАВЕДЛИВА ВАРТІСТЬ (Продовження)

У нижченаведеній таблиці подається інформація про способи визначення справедливої вартості позик (зокрема, методики оцінки та використані вихідні дані):

Зобов'язання	Ієрархія справедливої вартості	Методики оцінки та основні вихідні дані
Позики	2	Дисконтовані потоки грошових коштів. Майбутні потоки грошових коштів оцінюються на основі вихідних даних, які піддаються спостереженню, прямо або опосередковано, і оцінки використовують одну або більше котируваних цін, які піддаються спостереженню, у звичайних операціях на ринках, які вважаються активними. Справедлива вартість позик була визначена із застосуванням діапазону відсоткових ставок для позик, деномінованих у гривні, 12,5%-14,5% річних та для позик, деномінованих у доларах США, 8,5%-10,5% річних.

24. ПОДІЇ ПІСЛЯ ЗВІТНОЇ ДАТИ

Втрата контролю над дочірнім підприємством. Починаючи із листопада 2013 року, Україна знаходиться у стані політичних потрясінь. 27 лютого 2014 року проросійські фракції отримали контроль над парламентом Автономної республіки Крим, який потім проголосував за проведення референдуму про статус Криму у березні 2014 року. Після цього референдуму Крим був фактично анексований Російською Федерацією. 17 березня 2014 року кримська влада оголосила про націоналізацію Чорноморнафтогазу, дочірнього підприємства Компанії.

Ці події призвели до втрати контролю Групи над Чорноморнафтогазом, розташованим у Криму.

Згідно із статтею 9 Закону України „Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України” будь-які органи, їх посадові та службові особи на тимчасово окупованій території та їх діяльність вважаються незаконними, якщо ці органи або особи створені, обрані чи призначені у порядку, не передбаченому законом України. Будь-який документ, виданий такими органами та/або особами, є недійсним і не створює правових наслідків.

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА
КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”**

**ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ
ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ**

24. ПОДІЇ ПІСЛЯ ЗВІТНОЇ ДАТИ (Продовження)

Чисті активи Чорноморнафтогазу, включені до цієї консолідованої фінансової звітності, представлені таким чином:

<i>У мільйонах гривень</i>	31 грудня 2013 року	31 грудня 2012 року
Основні засоби	14 489	14 019
Інші необоротні активи	63	605
Запаси	413	457
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	62
Торгова дебіторська заборгованість	111	70
Передплата з податку на прибуток підприємств	17	49
Передплати видані та інші оборотні активи	645	874
Відстрочені податкові зобов'язання	(327)	(304)
Резерви	(106)	(110)
Інші довгострокові зобов'язання	(339)	(339)
Позики	(504)	(537)
Торгова кредиторська заборгованість	(620)	(711)
Аванси та інші короткострокові зобов'язання	(28)	(12)
Залишки за операціями між компаніями Групи	(12 165)	(12 309)
ВСЬОГО ЧИСТИХ АКТИВІВ	1 655	1 814

Фінансові результати Чорноморнафтогазу, включені до цієї консолідованої фінансової звітності, представлені таким чином:

<i>У мільйонах гривень</i>	2013	2012
Дохід від реалізації	525	550
Собівартість реалізації	(1 056)	(982)
Валовий збиток	(531)	(432)
Інші операційні (витрати)/доходи	(24)	25
Збиток від операційної діяльності	(555)	(407)
Фінансові витрати, нетто	(42)	(56)
Збиток до оподаткування	(597)	(463)
Витрати з податку на прибуток	(277)	(206)
Збиток за рік	(874)	(669)

Окрім активів Чорноморнафтогазу, Група також експлуатувала інші активи у Криму, що становили приблизно 1,2% від усіх активів Групи станом на 31 грудня 2013 року (31 грудня 2012 року: 0,99%), та над якими Група втратила контроль.

Політична нестабільність та військові дії у східних регіонах України. Україна постраждала від розгортання сепаратистських рухів та знищення правової системи у Луганській та Донецькій областях у 2014 році. Частина активів на цій території, що експлуатувалась Групою, приблизно становила 2,8% від усіх активів Групи станом на 31 грудня 2013 року.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

---

24. ПОДІЇ ПІСЛЯ ЗВІТНОЇ ДАТИ (Продовження)

Економічна нестабільність в Україні. Українська гривня девальвувала щодо основних світових валют. Національний банк України запровадив низку стабілізаційних заходів, направлених на обмеження відтоку рахунків клієнтів із банківської системи України, покращення ліквідності українських банків та стабілізації курсу обміну гривні до основних іноземних валют.

Для підтримання економіки країни необхідне істотне зовнішнє фінансування. У квітні 2014 року Міжнародний валютний фонд затвердив дворічну кредитну програму для України у розмірі 10 976 мільйонів СПЗ (спеціальних прав запозичення), з яких 2 973 мільйони СПЗ було отримано протягом 2014 року (еквівалент 4 607 мільйонів доларів США). Стабілізація економічної та політичної ситуації залежить, великою мірою, від успіху зусиль українського уряду, при цьому подальший розвиток економічної та політичної ситуації наразі неможливо передбачити.

Позови до Арбітражного трибуналу. Як зазначено у Примітці 21, Нафтогаз України подав позови до Стокгольмського Арбітражного трибуналу стосовно визначення ціни у договорах із Газпромом щодо цін на природний газ і транзит.

Збільшення акціонерного капіталу та отримані облігації внутрішньої державної позики. У 2014 році згідно із Законом України „Про державний бюджет на 2014 рік” Компанія здійснила емісію нових акцій на суму 96 609 мільйонів гривень для уряду України в обмін на облігації внутрішньої державної позики із терміном погашення у 2018-2024 роках та відсотковими ставками 12,5%-14,3% річних.

Станом на дату цієї консолідованої фінансової звітності Компанія продала ці облігації внутрішньої державної позики за грошові кошти.

Компанія також зареєструвала збільшення свого акціонерного капіталу на суму 6 000 мільйонів гривень із незареєстрованого акціонерного капіталу, який існував станом на 31 грудня 2013 року.

Погашення єврооблігацій. У 2014 році Компанія сплатила 20 664 мільйонів гривень (еквівалент 1 595 мільйонів доларів США) єврооблігацій, а також відсотки у сумі 1 803 мільйони гривень (еквівалент 152 мільйонів доларів США). Платіж відбувся у термін, визначений в умовах договору за цими облігаціями.

Кредити. У 2014 році Група отримала нові кредити на суму 4 279 мільйонів гривень від державних банків, які підлягають погашенню у 2015 році, для реструктуризації своїх зобов'язань перед державними банками, які підлягали погашенню у 2014 році. Також Група успішно пролонгувала кредити на 2015 рік загальною сумою 11 636 мільйонів гривень, які підлягали погашенню у 2014 році.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

---

24. ПОДІЇ ПІСЛЯ ЗВІТНОЇ ДАТИ (Продовження)

Нові кредити, за виключенням отриманих для цілей реструктуризації, були залучені Групою у 2014 році на суму 825 мільйонів гривень. Сума погашених у 2014 році кредитів становила 5 276 мільйонів гривень. У 2015 році були узгоджені нові кредити у вигляді кредитних ліній із лімітами 160 мільйонів гривень та 35 мільйонів доларів США.

Технологічна нафта. ПАТ „Укртранснафта” викачало 606 тисяч тон технологічної нафти із системи трубопроводів у 2014 році. Після цього технологічна нафта обсягом 238 тисяч тонн була перекачана на власне сховище „Укртранснафти”, а 368 тисяч тонн – на сховища „Укртатнафти”, НПК „Галичина” та „Нафтохіміка Прикарпаття”.

Переробка нафти. У 2014 році ПАТ „Укртранснафта” не виконувало операцій із придбання сирової нафти та її переробки.

Судові позови щодо податкових питань. У 2014 році, проти Групи були відкриті судові справи стосовно операцій з транспортування природного газу. Податковими органами було відхилено 577 мільйонів податку на додану вартість до відшкодування та нараховано штрафні санкції на загальну суму 289 мільйонів гривень, а також нараховано додаткові зобов’язання з податку на прибуток в сумі 1 475 мільйонів гривень та штрафні санкції в сумі 369 мільйонів гривень. Група оскаржила дані нарахування та станом на дату затвердження цієї консолідованої фінансової звітності судові справи були в процесі розгляду.

Зміни у зв’язку з відокремленням діяльності з транспортування природного газу (unbundling). Згідно з зобов’язаннями України за Договором про заснування Енергетичного Співтовариства та Угоди про асоціацію з ЄС, до 1 червня 2016 оператори газотранспортних систем України повинні бути ефективно відокремлені від діяльності, пов’язаної з виробництвом та постачання природного газу, шляхом впровадження однієї із дозволених моделей відокремлення. Наразі в парламенті знаходиться запропонований Урядом законопроект „Про ринок природного газу”, який передбачає дві можливі моделі відокремлення (модель відокремлення ОУ і модель відокремлення ISO), як це дозволено відповідними актами законодавства ЄС. Власник газотранспортної системи, що знаходиться у державній власності, (тобто держава, діючи через уповноважені органи) має обрати відповідну модель відокремлення. Деякі попередні заходи у зв’язку із необхідністю відокремлення вже були вжиті (погодження Урядом створення двох публічних акціонерних товариств „Магістральні газопроводи України” та „Підземні газосховища України”; зміни до діючого закону „Про засади функціонування ринку природного газу”, якими дозволена частка іноземного інвестора в операторі Єдиної газотранспортної системи). Як наслідок, передбачається, що структура, активи, зобов’язання та види діяльності Групи можуть змінитися в обсязі, який залежатиме від обраної моделі відокремлення.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

---

25. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ

Заява про відповідність. Ця консолідована фінансова звітність підготовлена у відповідності до Міжнародних стандартів фінансової звітності („МСФЗ”).

Основа підготовки консолідованої фінансової звітності. Ця консолідована фінансова звітність підготовлена на основі принципу історичної вартості, за виключенням певних об’єктів основних засобів та фінансових інструментів, які оцінюються за переоціненою або справедливою вартостями на кінець кожного звітного періоду, як пояснюється у положеннях облікової політики нижче.

Історична вартість зазвичай визначається на основі справедливої вартості компенсації, сплаченої в обмін на товари та послуги.

Справедлива вартість визначається як ціна, яка була б отримана за продаж активу або сплачена за передачу зобов’язання у звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки, незалежно від того, чи підлягає ця ціна безпосередньому спостереженню або оцінці із використанням іншої методики оцінки.

Ця політика послідовно застосовувалась до всіх поданих періодів, якщо не зазначено інше.

До складу активів (переважно основних засобів) та до складу витрат за 2013 рік включені видатки та витрати на придбання послуг та запасів (за виключенням витрат на придбання природного газу та нафти, та витрат на персонал і відповідних соціальних нарахувань) у сумі 4 335 мільйонів гривень та 2 927 мільйонів гривень, відповідно (2012: до складу активів 11 097 мільйонів гривень та до складу витрат 3 366 мільйонів гривень), класифікація та відображення яких у даній консолідованій фінансовій звітності були зроблені на підставі даних відповідної первинної документації. Проте, зважаючи на наявну у керівництва Групи інформацію, існують підстави вважати, що сутність таких витрат може не відповідати їх опису згідно з первинними документами.

Функціональна валюта і валюта подання. Статті, включені до фінансових звітностей кожного з підприємств Групи, оцінюються із використанням валюти основного економічного середовища, у якому здійснює свою операційну діяльність Група („функціональної валюти”). Ця консолідована фінансова звітність подається у гривні, яка є функціональною валютою Компанії і валютою подання Групи. Усі суми, відображені у консолідованій фінансовій звітності, подаються у гривнях, округлених до найближчого мільйона, якщо не зазначено інше.

Операції, деноміновані у валюті, яка відрізняється від відповідної функціональної валюти, перераховуються у функціональну валюту із використанням курсу обміну валют, який переважав на дату відповідної операції. Прибутки та збитки від курсових різниць, які виникають у результаті врегулювання таких операцій та перерахунку монетарних активів та зобов’язань, деномінованих в іноземній валюті на кінець року, визнаються у консолідованому звіті про прибутки або збитки. Перерахунок на кінець року не застосовується до немонетарних статей, включно з інвестиціями у власний капітал. Вплив змін курсів обміну валют на справедливую вартість акцій відображається як частина прибутку або збитку за справедливою вартістю.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

25. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (Продовження)

Станом на 31 грудня курси обміну валют, використані для перерахунку залишків в іноземній валюті, були представлені таким чином:

<i>У гривнях</i>	<u>2013</u>	<u>2012</u>
1,00 долар США	7,99	7,99
1,00 євро	11,04	10,54
10,00 російських рублів	2,45	2,63

Валютні обмеження в Україні включають обов'язкове отримання дебіторської заборгованості в іноземній валюті протягом 90 днів від операції продажу та обов'язкову конвертацію 50% надходжень в іноземній валюті у гривню. Іноземну валюту можна вільно конвертувати за курсом, наближеним до курсу обміну, встановленого Національним банком України. В теперішній час гривня не є вільно конвертованою валютою за межами України.

Основа консолідації. Дочірніми підприємствами називаються компанії, над якими Група має контроль. Контроль досягається тоді, коли Група має владні повноваження щодо об'єкта інвестування, зазнає ризиків або має права щодо змінних результатів діяльності об'єкта інвестування; та має здатність використовувати свої владні повноваження щодо об'єкта інвестування для впливу на свої результати. Дочірні підприємства консолідується із дати, коли контроль переходить до Групи (на дату придбання), і припиняють консолідуватися із дати, коли дія контролю припиняється.

Операції між компаніями Групи, залишки за операціями та нереалізовані прибутки або збитки від таких операцій виключаються повністю під час консолідації. В облікову політику дочірніх підприємств, за необхідності, вносились зміни для забезпечення їх відповідності із політикою, прийнятою Групою.

У випадку коли Група має переважну більшість прав голосу в об'єкті інвестицій, вона продовжує оцінювати, чи цих прав голосу достатньо для забезпечення її практичної здатності керувати значущими видами його діяльності одноосібно і чи є права голосу Групи достатніми для надання їй владних повноважень над об'єктом інвестицій.

Група враховує усі відповідні факти та обставини під час оцінки того, чи є права голосу Групи в об'єкті інвестицій достатніми для надання їй владних повноважень над ним, у тому числі:

- розмір утримуваного Групою пакету голосів порівняно із розміром та ступенем розпорошеності пакетів інших утримувачів прав голосу;
- потенційні права голосу, утримувані Групою, інших утримувачів голосів або інших сторін;
- права, які виникають внаслідок інших контрактних угод; та
- будь-які додаткові факти та обставини, які вказують на те, що Група має або не має можливості керувати значущими видами діяльності у період часу, коли необхідно прийняти рішення, включно з порядком розподілу голосів під час голосування на попередніх зборах акціонерів.

Консолідація дочірнього підприємства розпочинається із дати, коли Група отримує контроль над дочірнім підприємством.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

---

25. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (Продовження)

Операції із неконтрольованими частками участі. Група вважає операції із неконтрольованими частками участі операціями із власниками капіталу Групи. Для операцій придбання у неконтрольованих часток володіння різниця між будь-якою компенсацією сплаченою та відповідною часткою балансової вартості придбаних чистих активів дочірнього підприємства відображається у складі власного капіталу. Прибутки або збитки у результаті продажу неконтрольованим часткам володіння також відображаються у складі власного капіталу.

Коли Група втрачає контроль або істотний вплив над підприємством, то збережена частка володіння у ньому переоцінюється до її справедливої вартості, причому зміна балансової вартості визнається у складі прибутку або збитку. Справедлива вартість є первісною балансовою вартістю для цілей подальшого обліку збереженої частки в асоційованому, спільному підприємстві або фінансовому активі. Окрім того, будь-які суми, раніше визнані у складі інших сукупних доходів щодо такого підприємства, обліковуються таким чином, ніби Група сама продала відповідні активи або зобов'язання. Це може означати, що суми, визнані раніше у складі інших сукупних доходів, змінюють свою класифікацію на прибуток або збиток.

Інвестиції в асоційовані підприємства. Асоційованим називається підприємство, на яке Група має істотний вплив, а не контроль. Інвестиції в асоційовані підприємства обліковуються із використанням методу участі в капіталі. Інвестиція Групи в асоційоване підприємство включає гудвіл, визначений на момент придбання, за вирахуванням будь-якого накопиченого збитку від зменшення корисності.

Частка Групи у прибутках або збитках асоційованих підприємств після придбання визнається у консолідованому звіті про прибутки або збитки, а частка у змінах інших сукупних доходів після придбання визнається у складі інших сукупних доходів. Сукупні зміни після придбання коригуються за рахунок балансової вартості інвестиції. У випадку коли частка Групи у збитках асоційованого підприємства дорівнює або перевищує її частку у цьому асоційованому підприємстві, включно із будь-якою іншою незабезпеченою дебіторською заборгованістю, Група не визнає подальших збитків, за виключенням випадків коли вона має зобов'язання або зробила виплати від імені цього асоційованого підприємства. Нереалізовані прибутки від операцій між Групою та її асоційованими підприємствами виключаються повністю. В облікову політику асоційованих підприємств, за необхідності, вносились зміни для забезпечення їх відповідності із політикою, прийнятою Групою.

Прибутки та збитки від розбавлення акцій, які виникають за інвестиціями в асоційовані підприємства, визнаються у консолідованому звіті про прибутки або збитки.

Частка у спільних підприємствах. Спільним підприємством називається угода про спільну діяльність, за якою сторони, які володіють спільним контролем у такій спільній діяльності, мають права на чисті активи відповідної спільної діяльності. Спільний контроль являє собою узгоджений на основі договору розподіл контролю над спільною діяльністю, який існує лише тоді, коли рішення стосовно значущої діяльності вимагають одногосної згоди сторін, які спільно володіють контролем.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

---

25. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (Продовження)

Група визнає свою частку у спільному підприємстві із використанням методу участі в капіталі, який застосовується так, як описано у пункті „Інвестиції в асоційовані підприємства”.

Частка у спільних операціях. Спільною операцією називається угода про спільну діяльність, за якою сторони, які володіють спільним контролем у такій спільній діяльності, мають права на активи, а також на зобов’язання, які стосуються відповідної угоди. Спільний контроль являє собою узгоджений на основі договору розподіл контролю над спільною діяльністю, який існує лише тоді, коли рішення стосовно значущої діяльності вимагають одногосної згоди сторін, які спільно володіють контролем.

Коли підприємство Групи провадить свою діяльність у рамках спільних операцій, Група, як спільний оператор, визнає стосовно своєї частки у спільній операції:

- свої активи, включно із часткою у будь-яких спільно утримуваних активах;
- свої зобов’язання, включно із часткою у будь-яких спільно понесених зобов’язаннях;
- свої доходи від реалізації своєї частки продукції, яка виникає у результаті спільної операції;
- свою частку доходів від реалізації продукції спільної операції; та
- свої витрати, включно із часткою будь-яких понесених спільно витрат.

Група обліковує активи, зобов’язання, доходи і витрати, які стосуються її частки у спільній операції, у відповідності до вимог МСФЗ, які застосовуються до конкретних активів, зобов’язань, доходів і витрат.

У випадку коли підприємство Групи взаємодіє зі спільною операцією, у якій таке підприємство Групи є спільним оператором (наприклад, в операції продажу або внесення активів), вважається, що Група здійснює операції з іншими сторонами спільної операції, і прибутки та збитки, які виникають у результаті цих операцій, визнаються у консолідованій фінансовій звітності Групи лише у розмірі часток цих інших сторін у спільній операції.

Коли підприємство Групи взаємодіє зі спільною операцією, у якій таке підприємство Групи є спільним оператором (наприклад, в операції придбання активів), Група не визнає своєї частки прибутків та збитків до тих пір, поки вона не перепродасть ці активи третій стороні.

Концесійна угода (угода про розподіл продукції). Компанія уклала концесійну угоду на розвідку і розробку нафти (надалі – „Концесійна угода”) із Арабською Республікою Єгипет та Єгипетською генеральною нафтовою корпорацією („ЄГНК”) 13 грудня 2006 року.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

---

25. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (Продовження)

Концесійна угода містить такі умови:

- в порядку, передбаченому Концесійною угодою, Компанія відшкодуватиме для себе щокварталу усі витрати на розвідку і розробку у межах 25% усіх нафтопродуктів, добутих і накопичених з усіх виробничих ділянок та не використаних у нафтових операціях („Відшкодування витрат”). Нафтопродукти за Концесійною угодою включають сиру нафту або газ та зріджений нафтовий газ („ЗНГ”).
- решта 75% вироблених нафтопродуктів розподіляються між Компанією та ЄГНК у залежності від обсягів виробництва та виду продукту (сирої нафти або газу та ЗНГ). Частка Компанії знаходиться у межах від 15% до 19%.
- ЄГНК стає власником усіх активів Компанії, придбаних і належних їй у рамках Концесійної угоди, які були включені Компанією до статті Відшкодування витрат у зв'язку із операціями, які виконала Компанія: земля стає майном ЄГНК одразу після її придбання; право власності на рухомі і нерухомі активи буде передаватися автоматично і поступово від Виконавця до ЄГНК, як тільки вони включатимуться до статті Відшкодування витрат.

Період розробки за Концесійною угодою, обмежений максимальним строком у 25 років від дати відкриття комерційних запасів нафти або від дати перших постачань газу, розпочався у 2011 році.

Облік усіх витрат на розвідку та оцінку, а також інших витрат та доходів, пов'язаних із угодою про розподіл продукції, здійснюється аналогічно до обліку процесів звичайного виробництва, як описано у цій Примітці.

Звітність за сегментами. Операційні сегменти відображаються у порядку, який відповідає внутрішній звітності, яка подається керівній особі Групи, відповідальній за прийняття операційних рішень. Сегменти, доходи яких, результати діяльності або активи становлять десять відсотків або більше від результатів усіх сегментів, відображаються окремо. Сегменти, результати діяльності яких не перевищують цього порогу, можуть відображатися окремо за рішенням керівництва.

Основні засоби. Група використовує модель переоцінки для оцінки основних засобів. Справедлива вартість базувалась на результатах оцінок, проведених зовнішніми незалежними оцінювачами. Частота проведення переоцінок залежить від зміни справедливої вартості активів, які оцінюються. Остання незалежна оцінка справедливої вартості основних засобів Групи була виконана станом на 31 грудня 2009 року. Подальші надходження основних засобів відображаються за первісною вартістю. Первісна вартість включає витрати, понесені безпосередньо на придбання об'єктів. Первісна вартість активів, створених власними силами, включає вартість матеріалів, прямі витрати на оплату праці та відповідну частку виробничих накладних витрат. Первісна вартість придбаних та створених власними силами кваліфікованих активів, включає витрати на позики.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

---

25. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (Продовження)

Будь-яке збільшення балансової вартості, яке виникає у результаті переоцінок, відображається в складі резерву переоцінки у складі власного капіталу через інші сукупні доходи. Зменшення, які взаємно зараховують раніше визнані збільшення того самого активу, відображаються у складі резерву переоцінки у складі власного капіталу через інші сукупні доходи; а всі інші зменшення включаються до консолідованого звіту про прибутки або збитки. У тій мірі, в якій збиток від зменшення корисності того самого знеціненого активу був визнаний раніше у складі консолідованого звіту про прибутки або збитки, сторнування цього збитку від зменшення корисності також визнається у консолідованому звіті про прибутки або збитки. Кожного року різниця між зносом на основі переоціненої балансової вартості активу, відображеної у консолідованому звіті про прибутки або збитки, та зносом на основі первісної вартості активу переводиться зі складу резерву переоцінки до нерозподіленого прибутку.

Витрати, понесені для заміни компонента об'єкту основних засобів, який обліковується окремо, капіталізуються за балансовою вартістю заміненого компонента, який списується. Подальші витрати включаються у балансову вартість активу або визнаються як окремий актив, у залежності від обставин, лише тоді, коли існує вірогідність отримання Групою майбутніх економічних вигід, пов'язаних із об'єктом, і вартість об'єкту можна визначити достовірно. Балансова вартість заміненої частини припиняє визнаватися. Усі інші витрати на ремонт і обслуговування включаються до консолідованого звіту про прибутки або збитки протягом того фінансового періоду, у якому вони були понесені. Основні засоби припиняють визнаватися після вибуття або коли більше не очікується отримання майбутніх економічних вигід від продовження використання активу. Прибутки та збитки від вибуття, які визначаються шляхом порівняння надходжень із балансовою вартістю основних засобів, визнаються у консолідованому звіті про прибутки або збитки. Після продажу переоцінених активів суми, включені до складу інших резервів, переводяться до складу нерозподіленого прибутку.

Основні засоби включають технічні нафту і газ, які необхідно утримувати у трубопроводах та сховищах для того, щоб компанії Групи із сегменту транспортування могли здійснювати свою операційну діяльність.

Незавершене будівництво включає також суми передплат за основні засоби.

Витрати на розвідку. Витрати на розвідку включають витрати, пов'язані із непідтвердженими запасами. До них належать геологічні та геофізичні витрати на виявлення і дослідження районів можливого залягання нафтогазових запасів, а також адміністративні, юридичні та консультаційні витрати, понесені у зв'язку із розвідкою. До них також належать усі випадки зменшення корисності розвідувальних свердловин, за якими не можна продемонструвати підтверджених запасів.

Витрати на дослідження та розробку. Витрати на дослідження і розробку включають усі прямі і непрямі витрати на матеріали, оплату праці та зовнішні послуги, понесені у зв'язку зі спеціалізованим пошуком нових методик розробки та істотного вдосконалення продуктів, послуг та процесів і у зв'язку із дослідницькою діяльністю. Витрати, пов'язані із дослідницькою діяльністю, відображаються у складі витрат на дослідження і розробку того періоду, у якому вони були понесені. Витрати на розробку капіталізуються у випадку виконання критеріїв до визнання згідно з вимогами МСБО 38.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

---

25. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (Продовження)

Активи розвідки і оцінки. Витрати на розвідку та оцінку запасів нафти і газу обліковуються із використанням методу успішних зусиль. Витрати накопичуються на основі кожного родовища. Витрати, безпосередньо пов'язані із розвідувальною свердловиною та витратами на розвідку та орендування майна, капіталізуються за умови виконання викладених нижче умов:

- були виявлені достатні запаси нафти і газу, які виправдають завершення будівництва експлуатаційної свердловини;
- досягнуто достатнього прогресу в оцінці економічної та технічної здійсненності, щоб виправдати початок розробки родовища у найближчому майбутньому.

Якщо визначено, що комерційної розробки не можна досягнути, ці капіталізовані витрати відносяться на витрати періоду.

Витрати, пов'язані із нижченаведеними видами діяльності, спочатку оцінюються за первісною вартістю і капіталізуються як активи розвідки та оцінки та включаються до складу основних засобів консолідованого звіту про фінансовий стан:

- придбання прав на розвідування;
- топографічні, геологічні, геохімічні та геофізичні дослідження;
- пошуково-розвідувальне буріння;
- прокладання траншей, взяття проб та зразків; та
- діяльність у зв'язку з оцінкою технічної здійсненності та комерційної доцільності видобування корисних копалин.

Активи розвідки та оцінки переносяться на майбутні періоди під час етапу розвідки та оцінки і не амортизуються, але оцінюються на предмет зменшення корисності згідно із показниками зменшення корисності, як викладено в МСФЗ 6 „Розвідка та оцінка запасів корисних копалин”. У випадках коли від майна відмовляються, накопичені капіталізовані витрати, які стосуються цього майна, списуються у відповідному періоді. Жодної амортизації не нараховується до початку виробництва.

У випадках коли виявляється, що об'єкт містить запаси, які підлягають економічному добуванню, тоді накопичені витрати на розвідку та оцінку, пов'язані із таким майном, переводяться до складу нафтогазових активів і подаються у складі основних засобів консолідованого звіту про фінансовий стан.

Знос та виснаження. Знос нараховується у консолідованих звітах про прибутки або збитки на прямолінійній основі для розподілу витрат окремих активів на їхню ліквідаційну вартість протягом їх очікуваних строків корисного використання. Нарахування зносу починається із моменту придбання або, у випадку зі створеними власними силами активами, із моменту, коли актив завершений і готовий до використання.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

---

25. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (Продовження)

Нафтогазові активи, включаючи трубопроводи та обладнання, яке задіяне у виробництві нафти та газу, виснажуються із використанням методу вартості одиниці продукції. Вартість експлуатаційних свердловин амортизується протягом існування підтверджених розроблених запасів. Витрати на отримання ліцензії, будівництво об'єктів загального призначення та майбутнє виведення з експлуатації амортизуються протягом усього періоду існування підтверджених запасів.

Інші основні засоби амортизуються на прямолінійній основі протягом очікуваних строків їх корисного використання. Звичайні строки корисного використання інших основних засобів Групи представлені таким чином:

	Строк корисного використання у роках
Трубопроводи і супутнє обладнання	9-60
Машини і обладнання	3-50
Будівлі	3-50
Бурове і розвідувальне обладнання	3-30
Інші основні засоби	3-30

Незавершене будівництво, а також технологічні нафта і газ не амортизуються.

Нематеріальні активи. Нематеріальні активи мають визначені строки корисного використання і включають, головним чином, капіталізоване програмне забезпечення. Придбане програмне забезпечення капіталізується на основі витрат, понесених для придбання та доведення їх до використання. Нематеріальні активи відображаються за первісною вартістю, за вирахуванням накопиченої амортизації та збитків від зменшення корисності, якщо такі є. У випадку зменшення корисності балансова вартість нематеріальних активів списується до більшої з величин: вартості під час використання та справедливої вартості, за вирахуванням витрат на продаж.

Оренда. Оренда, за умовами якої істотна частка ризиків і винагород залишається у орендодавця, класифікується як операційна. Виплати, зроблені за договорами операційної оренди (за вирахуванням будь-яких заохочень, отриманих від орендодавця), включаються до консолідованих звітів про прибутки або збитки на прямолінійній основі протягом строку дії оренди. Договори фінансової оренди капіталізуються на момент початку строку оренди за меншою з величин: справедливої вартості орендованого майна та теперішньої вартості мінімальних орендних платежів.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

---

25. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (Продовження)

Зобов'язання із виведення з експлуатації. Оцінка Групою зобов'язань із виведення з експлуатації базується на очікуваних майбутніх витратах, які передбачається понести у результаті виведення з експлуатації об'єктів та відновлення території, на якій вони знаходились, з урахуванням впливу прогнозованої інфляції для наступних періодів та дисконтування із використанням відсоткових ставок, які застосовуються до відповідного резерву. Очікувані витрати на демонтаж і видалення об'єкту основних засобів додаються до вартості об'єкту основних засобів тоді, коли відбувається його придбання і визнається відповідне зобов'язання. Зміни в оцінці чинного зобов'язання із виведення з експлуатації, які випливають зі змін в очікуваних строках або сумі виплат, чи зі змін у ставці дисконтування, яка використовується для оцінки, визнаються у консолідованому звіті про прибутки або збитки або, у рамках існування будь-якого залишку від переоцінки стосовно відповідного активу, у інших резервах. Резерви стосовно діяльності із виведення з експлуатації оцінюються та переоцінюються щороку і включаються до консолідованої фінансової звітності на кожну звітну дату за їхньою очікуваною теперішньою вартістю із використанням ставок дисконтування, які відображають економічне середовище, у якому провадить свою діяльність Група.

Витрати на виплату відсотків, які стосуються резерву, включаються до фінансових витрат у складі прибутку або збитку.

Зменшення корисності нефінансових активів. Активи переглядаються на предмет зменшення корисності тоді, коли події і зміни в обставинах вказують на те, що балансову вартість може виявитися неможливо відшкодувати. Збиток від зменшення корисності визнається для суми, на яку балансова вартість активів перевищує їх вартість відшкодування. Вартість відшкодування є більшою з двох величин: справедливої вартості, за вирахуванням витрат на продаж, та вартості під час використання. Для цілей оцінки зменшення корисності активи групуються за найменшими рівнями, для яких існують окремі потоки грошових коштів, які можна визначити (одиноці, які генерують грошові кошти). Нефінансові активи, які зазнали зменшення корисності, переглядаються на предмет можливого сторнування зменшення корисності на кожну звітну дату.

Класифікація фінансових активів. Група класифікує свої фінансові активи на такі категорії оцінки: (а) кредити і дебіторську заборгованість і (б) фінансові активи, наявні для продажу.

Кредити і дебіторська заборгованість включають фінансову дебіторську заборгованість, створену Групою у результаті надання коштів, товарів або послуг безпосередньо дебітору, окрім дебіторської заборгованості, яка створюється із наміром продажу негайно або у короткостроковій перспективі, або які мають котирування на активному ринку. Кредити і дебіторська заборгованість включають, в основному, кредити, а також торгіву та іншу дебіторську заборгованість, включно із придбаними кредитами та векселями. Усі інші фінансові активи включаються до категорії *наявних для продажу*.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

---

25. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (Продовження)

Первісне визнання фінансових інструментів. Фінансові активи та фінансові зобов'язання первісно оцінюються за справедливою вартістю.

Основні фінансові інструменти Групи включають інвестиції, наявні для продажу, позики, грошові кошти та їх еквіваленти і короткострокові депозити. Група має також різні інші фінансові інструменти, такі як дебіторська та кредиторська заборгованість покупців, яка виникає безпосередньо з її операцій.

Усі операції придбання і продажу фінансових інструментів, які вимагають постачання протягом часового проміжку, визначеного нормативними актами або практикою відповідного ринку („звичайні“ операції придбання або продажу), відображаються на дату здійснення операції, тобто дату, на яку Група приймає зобов'язання доставити фінансовий інструмент. Усі інші операції придбання і продажу визнаються на дату розрахунків, причому зміна вартості між датою прийняття зобов'язання та датою розрахунків не визнається для активів, які відображаються за первісною або амортизованою вартістю, і визнаються у складі власного капіталу для активів, класифікованих як наявні для продажу.

Подальша оцінка фінансових інструментів. Після первісного визнання фінансові зобов'язання, кредити та дебіторська заборгованість Групи оцінюються за амортизованою вартістю. Амортизована вартість розраховується із використанням методу ефективної відсоткової ставки та, для фінансових активів, визначається за вирахуванням будь-яких збитків від зменшення корисності. Премії і дисконти, включно із первісними витратами на проведення операцій, включаються до балансової вартості відповідного інструменту та амортизуються на основі ефективної відсоткової ставки для відповідного інструменту.

Вважається, що номінальна вартість фінансових активів та зобов'язань із термінами погашення до одного року, за вирахуванням очікуваних кредитних коригувань, дорівнює їх справедливій вартості. Справедлива вартість фінансових зобов'язань оцінюється шляхом дисконтування майбутніх потоків грошових коштів за договорами за поточною ринковою відсотковою ставкою, доступною для Групи для аналогічних фінансових інструментів.

Прибутки та збитки, які виникають у результаті зміни справедливої вартості активів, наявних для продажу, визнаються безпосередньо у складі інших сукупних доходів. Під час оцінки справедливої вартості фінансових інструментів Група використовує різноманітні методи і робить припущення на основі ринкових умов, які існують на звітну дату.

У випадку продажу або іншого вибуття активів, наявних для продажу, сукупний прибуток або збиток, визнаний у складі інших сукупних доходів, включається у визнання чистого прибутку. У випадку коли зменшення справедливої вартості активів, наявних для продажу, було визнане у складі власного капіталу та існують об'єктивні свідчення того, що активи знецінились, то збиток, визнаний у складі інших сукупних доходів, вилучається і включається у визначення чистого прибутку, навіть якщо не відбулося припинення визнання активів.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

---

25. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (Продовження)

Доходи з відсотків за борговими цінними паперами, наявними для продажу, розраховуються із використанням методу ефективної відсоткової ставки та визнаються у консолідованих звітах про прибутки або збитки. Дивіденди за інструментами власного капіталу, наявними для продажу, визнаються у консолідованому звіті про прибутки або збитки, коли встановлене право Групи на отримання платежів та існує вірогідність надходження економічних вигід. Збитки від зменшення корисності визнаються у консолідованому звіті про прибутки або збитки того періоду, у якому вони були понесені у результаті однієї або більше подій, які відбулися після первісного визнання інвестицій, наявних для продажу. Істотне або тривале зменшення справедливої вартості інструменту менше його первісної вартості є показником того, що він знецінився. Сукупний збиток від зменшення корисності, який визначається як різниця між вартістю придбання та поточною справедливою вартістю, за вирахуванням будь-якого збитку від зменшення корисності цього активу, раніше визнаного у складі консолідованих звітів про прибутки або збитки, вилучається із власного капіталу та визнається у складі консолідованих звітів про прибутки або збитки.

Збитки від зменшення корисності інструментів власного капіталу не сторнуються у складі консолідованого звіту про прибутки або збитки. Якщо, у подальшому періоді, справедлива вартість боргового інструменту, класифікованого як наявний для продажу, збільшується і це збільшення можна об'єктивно віднести до події, яка відбулася після визнання збитку від зменшення корисності у складі консолідованого звіту про прибутки або збитки, то збиток від зменшення корисності сторнується у консолідованому звіті про прибутки або збитки за поточний період.

Резерв на знецінення кредитів та дебіторської заборгованості формується, коли існують об'єктивні свідчення того, що Група не буде здатна повернути усі належні суми згідно із первісними умовами. Істотні фінансові труднощі дебітора, вірогідність того, що дебітор може розпочати процедуру банкрутства або фінансову реорганізацію, а також невиконання зобов'язань або прострочення платежів вважаються показниками того, що торгова дебіторська заборгованість знецінилась. Сумою резерву є різниця між балансовою вартістю активу та теперішньою вартістю очікуваних майбутніх потоків грошових коштів. Балансова вартість активу зменшується за рахунок використання рахунку резерву, а сума збитку визнається у консолідованому звіті про прибутки або збитки. У випадку якщо дебіторська заборгованість є безнадійною, вона списується за рахунок резерву для дебіторської заборгованості. Подальше відшкодування раніше списаних сум включається до складу консолідованого звіту про прибутки або збитки.

Припинення визнання фінансових інструментів. Група припиняє визнавати фінансові активи, коли (i) активи погашені або права на потоки грошових коштів від активів інакше втратили свою силу, або (ii) Група передала усі суттєві ризики та винагороди від володіння активами, або (iii) Група не передала і не зберегла усі істотні права та винагороди від володіння, але втратила контроль. Контроль зберігається, якщо контрагент не має практичної здатності продати актив повністю непов'язаній третій стороні без потреби накладання додаткових обмежень на операцію продажу.

Податок на прибуток. Податок на прибуток нараховується у консолідованій фінансовій звітності у відповідності до українського законодавства, яке діяло або, в основному, діяло на звітну дату. Податок на прибуток включає нарахування поточного податку та відстроченого податку і визнається у консолідованому звіті про прибутки або збитки, якщо він не стосується операцій, які вже були визнані у тому самому періоді у складі інших сукупних доходів.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

---

25. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (Продовження)

Поточний податок є сумою, яку передбачається сплатити або відшкодувати у податкових органів стосовно оподатковуваних прибутків або збитків за поточний та попередні періоди. Інші податки, крім податку на прибуток, відображаються у складі операційних витрат.

Відстрочений податок на прибуток нараховується із використанням методу балансових зобов'язань на перенесені на майбутні періоди податкові збитки і тимчасові різниці, які виникають між податковими базами активів та зобов'язань і їх балансовою вартістю для цілей фінансової звітності. Згідно із виключенням щодо первісного визнання відстрочені податки не відображаються щодо тимчасових різниць на момент первісного визнання активу або зобов'язання в операції, яка не є об'єднанням підприємств, якщо операція, на момент первісного відображення, не впливає ні на обліковий, ні на оподатковуваний прибуток. Відстрочені податкові зобов'язання не відображаються щодо тимчасових різниць на момент первісного визнання гудвілу, який не відноситься на валові витрати у цілях оподаткування. Залишки відстроченого податку оцінюються за ставками оподаткування, які діяли або фактично діяли на звітну дату, які, як очікується, будуть застосовуватись до періоду, в якому передбачається сторнування тимчасових різниць або реалізація перенесених на майбутні періоди податкових збитків. Відстрочені податкові активи та зобов'язання взаємно зараховуються лише в окремих компаніях Групи. Відстрочені податкові активи щодо тимчасових різниць, які відносяться на валові витрати, та перенесених на майбутні періоди податкових збитків відображаються лише у тій мірі, в якій існує вірогідність отримання достатніх майбутніх оподатковуваних прибутків, за рахунок яких передбачається реалізувати ці вирахування.

Запаси. Запаси відображаються за меншою з двох величин: первісної вартості та чистої вартості реалізації. Первісна вартість запасів включає витрати, понесені на придбання запасів, виробничі або конверсійні та інші витрати, понесені на доведення до їх чинного місця розташування та стану. Первісна вартість вироблених запасів включає відповідну частку виробничих накладних витрат на основі звичайної виробничої потужності. Вартість запасів визначається на основі методів „перше надходження – перше вибуття” та середньозваженої вартості. Чиста вартість реалізації являє собою очікувану ціну реалізації під час звичайної господарської діяльності, за вирахуванням вартості завершення та витрат на продаж.

Торгова дебіторська заборгованість. Торгова та інша дебіторська заборгованість первісно визнається за справедливою вартістю і у подальшому оцінюється за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної відсоткової ставки, за вирахуванням резерву на знецінення.

Передплати видані та інші оборотні активи. Передплати відображаються за первісною вартістю, за вирахуванням резерву на знецінення. Передплата класифікується як необоротний актив, коли товари або послуги, які стосуються цієї передплати, передбачається отримати після одного року або коли передплата стосується активу, який сам класифікується як необоротний після первісного визнання.

Інші передплати включаються до консолідованого звіту про прибутки або збитки тоді, коли товари або послуги, які стосуються передплат, отримані. Якщо існує ознака того, що активи, товари або послуги, які стосуються передплати, не будуть отримані, то балансова вартість передплати відповідно списується і визнається відповідний резерв на знецінення у консолідованому звіті про прибутки або збитки.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

---

25. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (Продовження)

Векселі. Деякі операції придбання можуть погашатися простими або переказними векселями, які є ринковими борговими інструментами. Операції придбання, які врегульовуються векселями, визнаються на основі оцінки керівництвом справедливої вартості, яка буде присвоєна під час таких погашень. Справедлива вартість визначається з урахуванням ринкової інформації, яка піддається спостереженню.

Грошові кошти та їх еквіваленти. Грошові кошти та їх еквіваленти включають грошові кошти у касі, депозити на вимогу у банках та інші короткострокові високоліквідні інвестиції із первісними термінами погашення три місяці або менше. Грошові кошти та їх еквіваленти відображаються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної відсоткової ставки. Обмежені до використання залишки виключаються зі складу грошових коштів та їх еквівалентів для цілей консолідованого звіту про рух грошових коштів. Залишки, обмежені для обміну або використання на погашення зобов'язання протягом, як мінімум, дванадцяти місяців від звітної дати, включаються до складу інших необоротних активів.

Акціонерний капітал. Прості акції класифікуються як власний капітал. Додаткові витрати, які безпосередньо стосуються випуску нових акцій, відображаються у складі власного капіталу як вирахування, за виключенням податку, із надходжень.

Дивіденди і обов'язковий внесок частки прибутку до державного бюджету. Дивіденди і обов'язковий внесок частки прибутку до державного бюджету визнаються як зобов'язання і вираховуються із власного капіталу на звітну дату лише тоді, коли вони оголошуються до або на звітну дату. Інформація про дивіденди розкривається тоді, коли вони пропонуються до звітної дати або пропонуються чи оголошуються після звітної дати, але до затвердження консолідованої фінансової звітності до випуску.

Податок на додану вартість („ПДВ”). В Україні ПДВ стягується за двома ставками: 20% за операціями продажу та імпорту товарів у межах країни, а також робіт і послуг та 0% за операціями експорту товарів і надання робіт або послуг, які використовуються поза межами України. Зобов'язання платника податків з ПДВ дорівнює загальній сумі ПДВ, зібраного протягом звітного періоду, і виникає на першу з двох дат: постачання товарів клієнту або отримання платежу від клієнта. Кредит з ПДВ являє собою суму, яку платник податків має право взаємно зарахувати за рахунок власного зобов'язання з ПДВ протягом звітного періоду. Права на кредит з ПДВ виникають після отримання рахунка-фактури з ПДВ, який видається на ранішу із двох дат: оплати постачальнику або отримання товарів. ПДВ, який стосується операцій продажу та придбання, визнається у консолідованому звіті про фінансовий стан на валовій основі і розкривається окремо як актив та зобов'язання. У випадку формування резерву на знецінення дебіторської заборгованості збиток від знецінення відображається щодо валової суми дебітора, включно з ПДВ.

Позики. Позики включають банківські позики та облігації.

Позики первісно визнаються за справедливою вартістю, за вирахуванням витрат, понесених на здійснення операцій. Позики у подальшому відображаються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної відсоткової ставки. Банківські овердрафти включаються до складу позик у консолідованому звіті про фінансовий стан.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

---

25. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (Продовження)

Торгова кредиторська заборгованість. Торгова кредиторська заборгованість визнається і первісно оцінюється згідно із вищезазначеною політикою щодо фінансових інструментів. У подальшому інструменти із фіксованими термінами погашення переоцінюються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної відсоткової ставки. Амортизована вартість розраховується з урахуванням будь-яких витрат на операції та будь-якого дисконту або премії на момент погашення.

Аванси отримані. Аванси отримані відображаються у розмірі первісно отриманих сум. Суми отриманих авансів передбачається реалізувати шляхом отримання доходів від звичайної діяльності Групи.

Резерви. Резерви визнаються, коли Група має юридичне або фактичне зобов'язання, яке витікає із обставин, внаслідок минулої події та існує вірогідність, що для погашення зобов'язання знадобиться вибуття ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди, і можна зробити достовірну оцінку цього зобов'язання.

У випадках коли Група очікує відшкодувати деяку або усю суму резерву, наприклад, за договором страхування, то таке відшкодування визнається як окремий актив, але коли існує достатня впевненість у тому, що таке відшкодування буде отримане.

Витрати на будь-який резерв подаються у консолідованих звітах про прибутки або збитки, за вирахуванням будь-якого відшкодування. Якщо вплив вартості грошей у часі є суттєвим, то резерви дисконтуються із використанням поточної ставки до оподаткування, яка відображає, у випадку необхідності, ризики, характерні для відповідного зобов'язання. Якщо використовується дисконтування, то збільшення резерву у результаті плину часу визнається як фінансові витрати.

Інші зобов'язання. Інші фінансові зобов'язання первісно визнаються за справедливою вартістю, за вирахуванням понесених витрат на здійснення операцій, і у подальшому відображаються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної відсоткової ставки. Інші нефінансові зобов'язання оцінюються за первісною вартістю.

Умовні активи та зобов'язання. Умовні активи не визнаються у консолідованій фінансовій звітності, але розкриваються у примітках, коли існує вірогідність набуття економічних вигід.

Умовні зобов'язання не визнаються у консолідованій фінансовій звітності, окрім випадків, коли вірогідної необхідності вибуття економічних ресурсів для врегулювання зобов'язання і їх суму можна достовірно визначити. Інформація про умовні зобов'язання розкривається, якщо можливість вибуття ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди, є віддаленою.

Визнання доходів. Доходи від реалізації товарів визнаються на момент передачі ризиків та винагород, пов'язаних із володінням товарами. Якщо товари транспортуються до визначеного місця розташування, доходи визнаються, коли товари переходять до клієнта у пункті призначення. Доходи оцінюються за справедливою вартістю компенсації отриманої або до отримання та відображаються за вирахуванням податку на додану вартість та скидок.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

---

25. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (Продовження)

Доходи від продажу та перепродажу природного газу визнаються на момент передачі ризиків та винагород, пов'язаних із володінням цими товарами. Доходи оцінюються за справедливою вартістю компенсації отриманої або до отримання та відображаються за вирахуванням податку на додану вартість та скидок.

Визнання витрат. Витрати відображаються за методом нарахування. Первісна вартість реалізованих товарів включає ціну придбання, витрати на транспортування, комісії, які стосуються договорів постачання, та інші відповідні витрати.

Фінансові доходи та витрати. Фінансові доходи та витрати включають витрати на виплату відсотків за позиками, збитки від дострокового погашення кредитів, доходи з відсотків за інвестованими коштами, доходи або збитки від створення фінансових інструментів, використання відсотків за пенсійними зобов'язаннями та резервами, а також прибутки і збитки від курсових різниць.

Витрати на позики, які стосуються активів, для будівництва яких потрібен суттєвий період часу, капіталізуються як частина первісної вартості активу. Усі інші витрати на відсотки та інші витрати, понесені у зв'язку із позиками, відносяться на витрати із використанням методу ефективної відсоткової ставки.

Доходи з відсотків визнаються по мірі нарахування із посиланням на фактичну дохідність відповідного активу.

Угоди продажу і зворотного викупу та кредитування цінних паперів. Угоди продажу і зворотного викупу (угоди „репо”), які фактично забезпечують контрагенту прибуток кредитора, вважаються забезпеченими операціями фінансування. Цінні папери, реалізовані за такими угодами продажу та зворотного викупу, не припиняють визнаватися. Цінні папери не змінюють своєї класифікації у консолідованому звіті про фінансовий стан до тих пір, поки правонаступник не отримає право за договором або звичаєм на продаж або повторну заставу цінних паперів. У цьому випадку вони змінюють класифікацію на дебіторську заборгованість з викупу. Відповідне зобов'язання подається у складі сум заборгованості перед іншими банками або інші запозичені кошти.

Виплати працівникам: пенсійний план із визначеними внесками. Група робить визначені єдині соціальні внески до Державного пенсійного фонду України стосовно своїх працівників. Внески розраховуються як відсоток від поточної валової заробітної плати і відносяться на витрати того періоду, у якому вони були понесені. Дискреційні пенсії та інші виплати після виходу на пенсію включаються до складу витрат на оплату праці у консолідованому звіті про прибутки або збитки.

Виплати працівникам: пенсійний план із визначеними виплатами. Група здійснює виплати одноразових сум, виплати при досягненні певного віку та інші виплати, визначені у колективній угоді. Зобов'язання, визнане у консолідованому звіті про фінансовий стан стосовно пенсійного плану із визначеними виплатами, є теперішньою вартістю зобов'язання за пенсійним планом із визначеними виплатами на звітну дату. Зобов'язання за пенсійним планом із визначеними виплатами розраховується щороку із використанням методу прогнозної кредитної одиниці.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

---

25. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ (Продовження)

Теперішня вартість зобов'язання за пенсійним планом із визначеними виплатами визначається шляхом дисконтування очікуваного майбутнього вибуття грошових коштів із використанням відсоткових ставок за високоліквідними корпоративними облігаціями, деномінованими у валюті, у якій здійснюються виплати, і які мають терміни погашення, які приблизно відповідають умовам відповідного пенсійного зобов'язання.

Актuarні прибутки та збитки, які виникають у результаті досвіду внесення коригувань та змін в актуарні припущення, відносяться до інших сукупних доходів того періоду, у якому вони виникають. Витрати на вартість минулих послуг визнаються негайно у складі звіту про прибутки та збитки.

26. ІСТОТНІ ОБЛІКОВІ ОЦІНКИ ТА СУДЖЕННЯ

Застосування облікової політики Групи вимагає від керівництва використання професійних суджень, оцінок та припущень стосовно балансової вартості активів та зобов'язань, інформація про які не є такою очевидною у інших джерелах. Оцінки та пов'язані з ними припущення базуються на історичному досвіді та інших факторах, які, на думку керівництва, вважаються доцільними у цих обставинах. Фактичні результати можуть відрізнятися від таких оцінок.

Оцінки та відповідні припущення переглядаються на постійній основі. Результати переглядів облікових оцінок визнаються у тому періоді, в якому здійснюється такий перегляд, якщо результат перегляду впливає лише на цей період або у періоді перегляду та майбутніх періодах, якщо результат перегляду впливає на поточний та майбутній періоди.

Істотні професійні судження під час застосування облікової політики. Нижче наведені істотні судження, крім тих, для яких вимагається здійснення оцінок, які зробило керівництво у процесі застосування облікової політики Групи і які мають найістотніший вплив на суми, визнані у консолідованій фінансовій звітності.

Інвестиція у ПАТ „Укрнафта”. Група утримує 50% + 1 акція прав голосу у ПАТ „Укрнафта”. Решта знаходиться у власності обмеженої кількості інвесторів. Згідно із Законом України „Про акціонерні товариства” загальні збори акціонерів є найвищим органом управління публічного акціонерного товариства. Загальні збори акціонерів, окрім іншого, проводять обов'язкові вибори членів Наглядової ради, затверджує рішення щодо істотних правових дій. Загальні збори акціонерів є легітимними, якщо у них беруть участь акціонери, які володіють сукупно не менше 60% акцій із правом голосу. Через те, що Група не має односторонньої можливості провести легітимні загальні збори акціонерів, керівництво вважає, що у Групи немає контролю над ПАТ „Укрнафта”. Відповідно, інвестиція у ПАТ „Укрнафта” обліковується як інвестиція в асоційоване підприємство (Примітка 7).

Переоцінка основних засобів. Як зазначено у Примітці 25, Група застосовує модель переоцінки до своїх основних засобів. На кожен звітну дату Група проводить перевірку балансової вартості цих активів із тим, щоб визначити, чи не відрізняється вона суттєво від справедливої вартості. За результатами такої перевірки керівництво прийшло до висновку, що балансова вартість основних засобів станом на 31 грудня 2013 та 2012 років не відрізняється суттєво від їх справедливої вартості.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

---

26. ІСТОТНІ ОБЛІКОВІ ОЦІНКИ ТА СУДЖЕННЯ (Продовження)

Оцінка технологічної нафти і газу. Група застосовує модель переоцінки до оцінки технічних нафти і газу, що передбачає здійснення оцінки їх справедливої вартості з урахуванням ринкової ціни придбання природного газу, а також ринкових цін, які піддаються спостереженню, на нафту сорту Urals та легку нафту сорту Azeri на кінець кожного звітного періоду.

Зменшення корисності основних засобів. Керівництво переглядає балансову вартість активів для визначення, чи не існують будь-які ознаки того, що ці активи зазнали зменшення корисності.

Станом на 31 грудня 2013 та 2012 років керівництво Групи здійснило оцінку на предмет індивідуального зменшення корисності основних засобів і визнало 852 мільйони гривень та 2 194 мільйони гривень збитків від зменшення корисності за роки, які закінчилися цими датами, відповідно.

Під час оцінки загального зменшення корисності активи, які не генерують незалежних потоків грошових коштів, включаються до відповідних одиниць, які генерують грошові кошти. Оцінки на предмет того, чи існують показники потенційного зменшення корисності, базуються на різноманітних припущеннях, включно з ринковими умовами, реалізацією активів та здатністю використати актив для альтернативних цілей. Якщо існують ознаки зменшення корисності, Група здійснює оцінку суми відшкодування (більшої з двох величин: справедливої вартості, за вирахуванням витрат на продаж, та вартості під час використання), порівнює її з балансовою вартістю і відображає зменшення корисності у тій мірі, в якій балансова вартість перевищує суму відшкодування. Вартість під час використання базується на очікуваних майбутніх потоках грошових коштів, які дисконтуються до їх теперішньої вартості. Очікувані майбутні потоки грошових коштів вимагають від керівництва зробити низку припущень, включно із попитом споживачів, виробничими потужностями, майбутніми темпами зростання та відповідною ставкою дисконтування. Будь-яка зміна цих оцінок може призвести до зменшення корисності у майбутніх періодах.

Група не виявила показників загального зменшення корисності станом на 31 грудня 2013 та 2012 років.

Зменшення корисності торгової дебіторської заборгованості. Керівництво оцінює вірогідність повернення торгової дебіторської заборгованості на основі аналізу окремих рахунків. Фактори, які беруться до уваги, включають аналіз за термінами погашення торгової та іншої дебіторської заборгованості у порівнянні із платіжною історією та кредитними умовами, наданими клієнтам, та доступну ринкову інформацію щодо здатності контрагента здійснити оплату. У випадку якщо фактичні суми повернень виявляться меншими за оцінки керівництва, Група змушена буде відобразити додаткові витрати на покриття збитків від зменшення корисності.

Основні джерела невизначеності оцінок. Нижче наведені основні припущення стосовно майбутнього та інші основні джерела невизначеності оцінок на кінець звітного періоду, щодо яких існує значний ризик того, що вони стануть причиною суттєвих коригувань балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

---

26. ІСТОТНІ ОБЛІКОВІ ОЦІНКИ ТА СУДЖЕННЯ (Продовження)

Зобов'язання із виплат працівникам. Група оцінює зобов'язання за виплатами після виходу на пенсію та іншими виплатами працівникам із використанням методу прогнозної кредитної одиниці на основі актуарних припущень, які відображають найкращі оцінки керівництва щодо змінних величин, які визначають кінцеву вартість виплат після виходу на пенсію та інших виплат працівникам. Теперішня вартість пенсійних зобов'язань залежить від цілої низки факторів, які визначаються на актуарній основі із використанням низки припущень. Основні припущення, які використовуються під час визначення чистої вартості (доходів) для пенсій, включають ставку дисконтування та очікуване збільшення рівня заробітної плати. Будь-які зміни у цих припущеннях вплинуть на балансову вартість пенсійних зобов'язань. Оскільки не існує довгострокових, високоліквідних корпоративних або облігацій внутрішньої державної позики, випущених у гривнях, необхідні істотні професійні судження для оцінки відповідної ставки дисконтування. Основні припущення та аналізи чутливості представлені у Примітці 15.

Визнання відстроченого податкового активу. Відстрочений податковий актив, визнаний у консолідованому звіті про фінансовий стан, являє собою податок на прибуток до відшкодування шляхом майбутніх вирахувань із оподаткованого прибутку. Відстрочені податкові активи відображаються у тій мірі, в якій вірогідна реалізація відповідної податкової вигоди. Під час визначення майбутнього оподаткованого прибутку та суми податкових вигід, які вірогідно отримати у майбутньому, керівництво робить професійні судження та застосовує оцінки на основі історичного оподаткованого прибутку та очікувань щодо майбутніх доходів, які, як передбачається, будуть достатніми за відповідних обставин.

Податкове законодавство. Українське податкове, валютне і митне законодавство продовжує розвиватися. Спірні нормативні акти стають причиною різних тлумачень. На думку керівництва, його тлумачення є належними і надійними, але немає гарантій того, що вони не стануть причиною претензій з боку податкових органів (Примітка 21).

Витрати на виведення об'єктів з експлуатації. Резерв на виведення активів з експлуатації являє собою теперішню вартість витрат на виведення об'єктів з експлуатації, які стосуються нафтогазового майна, які очікується понести у майбутньому (Примітка 15). Ці резерви були визнані на основі внутрішніх оцінок Групи.

Основні оцінки включають майбутні ринкові ціни на необхідні витрати із виведення об'єктів з експлуатації і базуються на ринкових умовах та факторах. Додаткова невизначеність стосується строків витрат на виведення об'єктів з експлуатації, які залежать від виснаження родовищ, майбутніх цін на нафту і газ і, як результат, очікуваного моменту у часі, коли не очікується отримання майбутніх економічних вигід у виробництві.

Зміни цих оцінок можуть призвести до суттєвих змін у резервах, визнаних у консолідованому звіті про фінансовий стан.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

---

26. ІСТОТНІ ОБЛІКОВІ ОЦІНКИ ТА СУДЖЕННЯ (Продовження)

Знос і виснаження нафтогазових активів. Нафтогазові активи виснажуються із використанням методу суми одиниць продукції. Первісна вартість виробничих свердловин амортизується протягом використання доведених розвіданих запасів. Придбання ліцензії, обслуговування звичайних об'єктів загального призначення та витрати на виведення об'єктів з експлуатації амортизуються протягом всього періоду використання доведених запасів. Зміни в оцінках стосовно обсягів виробництва, доведених розвіданих запасів та загальних доведених запасів у сторону зменшення або збільшення можуть призвести до зміни обліку реалізації відповідних активів. Зменшення доведених розвіданих запасів у результаті майбутніх перевірок та виробництва призведе до збільшення витрат на знос, виснаження та амортизацію.

Строки корисного використання інших основних засобів. Основні засоби Групи, за виключенням нафтогазових активів, амортизуються із використанням прямолінійного методу протягом очікуваних строків їх корисного використання, які базуються на бізнес-планах та операційних оцінках керівництва.

Фактори, які можуть вплинути на оцінку строків корисного використання активів та їх залишкової вартості, включають таке:

- зміни у технологіях;
- зміни у технологіях технічного обслуговування;
- зміни регуляторних актів та законодавства; та
- непередбачені проблеми з експлуатацією.

Будь-який із вищезазначених факторів може вплинути на знос основних засобів у майбутньому та їх балансову і залишкову вартість. Група переглядає очікувані строки корисного використання основних засобів на кінець кожного річного звітного періоду. Перегляд базується на поточному стані активів та очікуваному періоді, протягом якого вони продовжуватимуть приносити економічні вигоди для Групи. Будь-які зміни очікуваних строків корисного використання або залишкової вартості відображаються на перспективній основі від дати зміни.

27. ПРИЙНЯТТЯ ДО ЗАСТОСУВАННЯ НОВИХ АБО ПЕРЕГЛЯНУТИХ СТАНДАРТІВ ТА ТЛУМАЧЕНЬ

Нові і переглянуті МСФЗ у консолідованій фінансовій звітності. Група прийняла до застосування такі нові і переглянуті стандарти і тлумачення, а також поправки до них, випущені Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку („РМСБО”), які набули обов'язкової чинності для облікових періодів, які починають діяти на або після 1 січня 2013 року:

- Поправки до МСБО 1 „Подання фінансової звітності” – Переглянутий спосіб подання іншого сукупного доходу. Набули чинності з 1 липня 2012 року.
- МСФЗ 10 „Консолідована фінансова звітність”. Набув чинності з 1 січня 2013 року.
- МСФЗ 11 „Спільна діяльність”. Набув чинності з 1 січня 2013 року.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

---

27. ПРИЙНЯТТЯ ДО ЗАСТОСУВАННЯ НОВИХ АБО ПЕРЕГЛЯНУТИХ СТАНДАРТИВ ТА ТЛУМАЧЕНЬ (Продовження)

- МСФЗ 12 „Розкриття інформації про частки участі в інших підприємствах”. Набув чинності з 1 січня 2013 року.
- МСБО 27 „Окрема фінансова звітність” (переглянутий у 2011 році). Набув чинності з 1 січня 2013 року.
- МСБО 28 „Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства” (переглянутий у 2011 році). Набув чинності з 1 січня 2013 року.
- МСФЗ 13 „Оцінка справедливої вартості” – Оцінка справедливої вартості та розкриття інформації про неї. Набув чинності з 1 січня 2013 року.
- Поправки до МСФЗ 1 „Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності” – Державні кредити. Набули чинності з 1 січня 2013 року.
- Поправки до МСФЗ 7 „Фінансові інструменти: розкриття інформації” – Взаємний залік фінансових активів та фінансових зобов'язань. Набули чинності з 1 січня 2013 року.
- Поправки до МСБО 19 „Виплати працівникам” – Проекти щодо виплат по закінченню трудової діяльності та виплат при звільненні. Набули чинності з 1 січня 2013 року.
- Тлумачення КТ МСФЗ 20 „Витрати на роботи із розкриття кар'єру на виробничому етапі експлуатації наземного родовища”. Набуло чинності з 1 січня 2013 року.
- Поправки до МСФЗ – „Щорічні вдосконалення МСФЗ за період 2009-2011 років”. Набули чинності з 1 січня 2013 року.

Група прийняла до застосування такі нові і переглянуті стандарти і тлумачення, а також поправки до них, випущені РМСБО, які набули обов'язкової чинності для облікових періодів, які починаються на або після 1 січня 2012 року:

- МСФЗ 1 (переглянутий у 2008 році) „Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності” – Поправки для відображення впливу суворої гіперінфляції. Набув чинності із 1 липня 2011 року.
- МСФЗ 1 (переглянутий у 2008 році) „Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності” – Поправки для усунення фіксованих дат для підприємств, які застосовують МСФЗ уперше. Набув чинності із 1 липня 2011 року.
- МСФЗ 7 „Фінансові інструменти: розкриття інформації” – Поправки із питань передачі фінансових активів. Набув чинності із 1 липня 2011 року.
- МСБО 12 „Податок на прибуток” – Відстрочений податок: відшкодування відповідних активів. Набув чинності із 1 січня 2012 року.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

---

27. ПРИЙНЯТТЯ ДО ЗАСТОСУВАННЯ НОВИХ АБО ПЕРЕГЛЯНУТИХ СТАНДАРТИВ ТА ТЛУМАЧЕНЬ (Продовження)

Вплив від застосування МСФЗ 11 „Спільна діяльність”. МСФЗ 11 замінює МСБО 31 „Частки у спільних підприємствах”, а рекомендації, які містяться у відповідному тлумаченні ПКТ-13 „Спільно контрольовані підприємства – Немонетарні внески учасників спільної діяльності”, були включені до МСБО 28 (переглянутого у 2011 році). МСФЗ 11 розглядає питання класифікації та обліку спільної діяльності за умови, коли двоє або більше сторін мають спільний контроль. Згідно з МСФЗ 11 існують лише два види спільної діяльності: спільні операції і спільні підприємства. Класифікація спільної діяльності згідно з МСФЗ 11 визначається на основі прав і зобов'язань сторін за угодами про спільну діяльність, з урахуванням їхньої структури, юридичної форми угод, узгоджених сторонами спільної діяльності умов договорів, а також, у випадку необхідності, інших фактів та обставин. Спільна операція являє собою спільну діяльність, яка передбачає наявність у сторін, які мають спільний контроль над діяльністю (тобто, спільних операторів), прав на активи та обов'язків щодо зобов'язань, пов'язаних із діяльністю. Спільне підприємство являє собою спільну діяльність, яка передбачає наявність у сторін, які мають спільний контроль над діяльністю (тобто, учасників спільного підприємства), прав на чисті активи такої діяльності. Раніше в МСБО 31 розрізнялись три види спільної діяльності – спільно контрольовані підприємства, спільно контрольовані операції та спільно контрольовані активи. Класифікація спільної діяльності згідно з МСБО 31, у першу чергу, визначалась на основі юридичної форми угоди про спільну діяльність (наприклад, спільна діяльність, сформована за допомогою окремого підприємства, обліковувалась як окремо контрольоване підприємство).

Первісний і подальший облік спільних підприємств і спільних операцій мають свої відмінності. Інвестиції у спільні підприємства обліковуються із використанням методу участі в капіталі (пропорційна консолідація більше не дозволяється). Інвестиції у спільні операції обліковуються таким чином, що кожний спільний оператор визнає свої активи (включно із часткою будь-яких активів у спільному володінні), свої зобов'язання (включно із часткою спільно понесених зобов'язань), свої доходи (включно із часткою доходів від продажу продукції від спільної операції) та свої витрати (включно із часткою будь-яких спільно понесених витрат). Кожний спільний оператор обліковує активи та зобов'язання, а також доходи і витрати, які стосуються його частки у спільній операції, у відповідності до стандартів, які застосовуються.

Застосування даного стандарту не мало суттєвого впливу на консолідовану фінансову звітність чи результати діяльності, відображені у консолідованій фінансовій звітності.

Вплив від застосування МСФЗ 12 „Розкриття інформації про частки в інших підприємствах”. МСФЗ 12 є новим стандартом про розкриття інформації і застосовується до підприємств, які мають частки у дочірніх підприємствах, спільній діяльності, асоційованих та/або неконсолідованих структурних підприємствах. Загалом застосування МСФЗ 12 призвело до ширшого розкриття інформації у консолідованій фінансовій звітності (Примітка 7).

Вплив застосування МСФЗ 13 „Оцінка справедливої вартості”. Група прийняла до застосування МСФЗ 13 вперше у поточному році. МСФЗ 13 встановлює єдине джерело рекомендацій щодо оцінки справедливої вартості та розкриття інформації про оцінки справедливої вартості.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

---

27. ПРИЙНЯТТЯ ДО ЗАСТОСУВАННЯ НОВИХ АБО ПЕРЕГЛЯНУТИХ СТАНДАРТІВ ТА ТЛУМАЧЕНЬ (Продовження)

МСФЗ 13 дає визначення справедливої вартості як ціни, яка була б отримана за продаж активу або сплачена за передачу зобов'язання у звичайній операції на головному (або найсприятливішому) ринку на дату оцінки за поточними ринковими умовами. Справедлива вартість згідно з МСФЗ 13 є вихідною ціною, незалежно від того чи підлягає ця ціна безпосередньому спостереженню або оцінці із використанням іншої методики оцінки. Окрім того, МСФЗ 13 містить додаткові вимоги до розкриття інформації.

МСФЗ 13 вимагає перспективного застосування із 1 січня 2013 року. Окрім того, у стандарті містяться спеціальні перехідні положення для підприємств, згідно з якими від них не вимагається застосовувати вимоги до розкриття інформації, викладені у стандарті, щодо порівняльної інформації для періодів до первісного застосування цього стандарту. Згідно з цими перехідними положеннями Група не розкривала нову інформацію, яка вимагається згідно з МСФЗ 13, для 2012 року (Примітка 23). Окрім вимоги стосовно додаткового розкриття інформації, застосування МСФЗ 13 не завдало якогось суттєвого впливу на суми, визнані у консолідованій фінансовій звітності.

Вплив від застосування поправок до МСБО 1 „Подання статей іншого сукупного доходу”. Група прийняла до застосування поправки до МСБО 1 „Подання статей іншого сукупного доходу” вперше у поточному році. Поправки запроваджують нову термінологію, використання якої не є обов'язковим, стосовно звіту про сукупні доходи та звіту про фінансові результати. Згідно з поправками до МСБО 1 звіт про сукупні доходи змінює свою назву на звіт про прибутки або збитки та інший сукупний дохід. Поправки до МСБО 1 зберігають можливість подавати прибутки або збитки та інший сукупний доходи або в єдиному звіті, або у двох окремих звітах, які мають іти один за одним. Однак, поправки до МСБО 1 вимагають, щоб статті іншого сукупного доходу були згруповані у дві категорії у розділі іншого сукупного доходу:

- статті, які не змінять свою класифікацію у подальшому на прибуток або збиток; та
- статті, які можуть змінити свою класифікацію у подальшому на прибуток або збиток за умови виконання спеціальних умов.

Вимагається, щоб податок на прибуток за статтями іншого сукупного доходу розподілявся на тій самій основі – поправки не торкаються можливості подавати статті іншого сукупного доходу або до вирахування податку, або після. Поправки були застосовані ретроспективно і, відповідно, у подання статей іншого сукупного доходу були внесені коригування для відображення цих змін. Окрім вищезазначених змін у поданні, застосування поправок до МСБО 1 не призвело до будь-якого впливу на статті прибутків або збитків, іншого сукупного доходу та сукупного доходу загалом.

Вплив від застосування МСБО 19 „Виплати працівникам” із поправками. У поточному році Група уперше прийняла до застосування МСБО 19 „Виплати працівникам” (переглянутий у 2011 році) та відповідні пов'язані з ним поправки.

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА
КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”**

**ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ
ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ**

**27. ПРИЙНЯТТЯ ДО ЗАСТОСУВАННЯ НОВИХ АБО ПЕРЕГЛЯНУТИХ
СТАНДАРТІВ ТА ТЛУМАЧЕНЬ (Продовження)**

МСБО 19 вносить істотні зміни у порядок визнання та оцінки витрат за пенсійним планом із визначеними виплатами і виплат по закінченні трудової діяльності, а також до розкриття інформації про усі виплати працівникам.

Нові і переглянуті МСФЗ випущені, але які іще не набули чинності. На дату затвердження цієї консолідованої фінансової звітності такі нові та переглянуті МСФЗ і тлумачення, а також поправки до них були випущені, але іще не набули чинності:

Стандарти та тлумачення	Набувають чинності для річних облікових періодів, які починаються на або після:
КТ МСФЗ 21 „Збори”	1 січня 2014 року
Поправки до МСБО 32 „Взаємний залік фінансових активів та фінансових зобов’язань”	1 січня 2014 року
Поправки до МСБО 36 „Розкриття інформації щодо суми відшкодування нефінансових активів”	1 січня 2014 року
Поправки до МСФЗ 10, МСФЗ 12 та МСБО 27	1 січня 2014 року
Поправки до МСБО 39 „Передача прав за похідними фінансовими інструментами та подовження обліку хеджування”	1 січня 2014 року
Щорічні вдосконалення МСФЗ за періоди 2010-2013 років	1 липня 2014 року
Поправки до МСБО 19 „Виплати працівникам” – Пенсійні плани із визначеними виплатами: внески працівників	1 липня 2014 року
МСФЗ 14 „Відстрочені рахунки тарифного регулювання”	1 січня 2016 року
Поправки до МСФЗ 11 „Спільна діяльність” – Облік операцій придбання часток у спільних операціях	1 січня 2016 року
Поправки до МСБО 16 і МСБО 38 „Роз’яснення щодо прийнятних методів зносу та амортизації”	1 січня 2016 року
Поправки до МСБО 16 та МСБО 41 „Сільське господарство: Плодоносні рослини”	1 січня 2016 року
Поправки до МСБО 27 „Метод дольової участі у капіталі в окремій фінансовій звітності”	1 січня 2016 року
Поправки до МСФЗ 10 і МСБО 28 „Продаж або внесення активів між інвестором та його асоційованим або спільним підприємством”	1 січня 2016 року
Щорічні вдосконалення МСФЗ за 2014 рік	1 січня 2016 року
Поправки до МСБО 1 „Ініціатива з розкриття”	1 січня 2016 року
Поправки до МСФЗ 10, МСФЗ 12 та МСБО 27 „Інвестиційні підприємства: Застосування винятку щодо консолідації”	1 січня 2016 року
МСФЗ 15 „Доходи від реалізації за договорами з клієнтами”	1 січня 2017 року
МСФЗ 9 „Фінансові інструменти: класифікація та оцінка і облік фінансових зобов’язань та припинення їх визнання”	1 січня 2018 року
Поправки до МСФЗ 7 „Фінансові інструменти: розкриття інформації” – Розкриття інформації щодо першого застосування МСФЗ 9	Дату набуття чинності не визначено
Поправки до МСФЗ 9 „Дата обов’язкового набуття чинності МСФЗ 9 та перехідні розкриття інформації”	1 січня 2018 року

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

---

27. ПРИЙНЯТТЯ ДО ЗАСТОСУВАННЯ НОВИХ АБО ПЕРЕГЛЯНУТИХ СТАНДАРТІВ ТА ТЛУМАЧЕНЬ (Продовження)

На разі керівництво здійснює оцінку впливу від прийняття до застосування МСФЗ 9 „Фінансові інструменти” та поправок до нього, поправок до МСФЗ 7 „Фінансові інструменти: розкриття інформації”, МСФЗ 15 „Доходи від реалізації за договорами з клієнтами” та поправок до МСБО 36 „Розкриття інформації про суми відшкодування щодо нефінансових активів”.

Опис випущених стандартів і тлумачень, які Група вважає можливим застосувати на майбутню дату, представлений таким чином.

МСФЗ 9 „Фінансові інструменти”. МСФЗ 9 „Фінансові інструменти”, випущений у листопаді 2009 року, запровадив нові вимоги до класифікації та оцінки фінансових активів. У МСФЗ 9 були внесені поправки у жовтні 2010 року для включення вимог до класифікації та оцінки фінансових зобов’язань та припинення визнання фінансових інструментів, а в листопаді 2013 року були випущені нові вимоги до обліку операцій хеджування. У липні 2014 року РМСБО видала кінцевий варіант МСФЗ 9, в якому вводяться вимоги до обліку знецінення фінансових активів, а також деякі зміни вимог відносно класифікації та оцінки фінансових активів. МСФЗ 9 замінить поточний стандарт МСБО 39 „Фінансові інструменти: визнання та оцінка”.

Основні вимоги МСФЗ 9:

- Усі визнані фінансові активи, які входять у сферу застосування МСБО 39 „Фінансові інструменти: визнання та оцінка”, у подальшому мають оцінюватись за амортизованою або справедливою вартістю. При цьому інвестиції у боргові інструменти, які утримуються у рамках моделі господарювання, чиєю метою є збір потоків грошових коштів за договорами і які мають потоки грошових коштів за договорами, які складаються виключно із виплати основної суми та відсотків за основною сумою заборгованості, звичайно оцінюються за амортизованою вартістю на кінець подальших облікових періодів. Усі інші інвестиції у боргові інструменти та інвестиції у власний капітал оцінюються за їхньою справедливою вартістю на кінець подальших облікових періодів.
- Окрім того, згідно з МСФЗ 9 підприємства можуть робити безумовний вибір подавати подальші зміни у справедливій вартості інвестиції у власний капітал (яка не утримується для торгівлі) у складі інших сукупних доходів, причому тільки доходи з дивідендів визнаються у складі прибутку або збитку.
- Стосовно оцінки фінансових зобов’язань, визначених як такі, що оцінюються за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку, МСФЗ 9 вимагає, щоб сума зміни у справедливій вартості фінансового зобов’язання, яка стосується змін кредитного ризику щодо цього зобов’язання, подавалась у складі інших сукупних доходів, за винятком випадків коли визнання впливу змін кредитного ризику щодо цього зобов’язання у складі інших сукупних доходів може створити або збільшити дисбаланс в обліку прибутку або збитку. Зміни справедливої вартості, які стосуються кредитного ризику фінансового зобов’язання, у подальшому не змінюють класифікацію на прибуток або збиток. Згідно з МСБО 39 уся сума зміни справедливої вартості фінансового зобов’язання, визначеного як таке, що оцінюється за справедливою вартістю, із відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку, визнавалась у складі прибутку або збитку.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО „НАЦІОНАЛЬНА АКЦІОНЕРНА КОМПАНІЯ „НАФТОГАЗ УКРАЇНИ”

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РОКИ, ЯКІ ЗАКІНЧИЛИСЯ 31 ГРУДНЯ 2013 ТА 2012 РОКІВ

---

27. ПРИЙНЯТТЯ ДО ЗАСТОСУВАННЯ НОВИХ АБО ПЕРЕГЛЯНУТИХ СТАНДАРТІВ ТА ТЛУМАЧЕНЬ (Продовження)

За оцінками керівництва Групи, застосування МСФЗ 9 у майбутньому може завдати істотного впливу на суми, відображені стосовно фінансових активів і фінансових зобов'язань Групи. На разі Група здійснює оцінку впливу від застосування нового стандарту на її консолідовану фінансову звітність.

МСФЗ 15 „Доходи від реалізації за договорами з клієнтами”. У травні 2014 року був випущений МСФЗ 15, який визначає єдину комплексну модель, яку підприємства мають використовувати для обліку доходів від реалізації, які виникають за договорами з клієнтами. МСФЗ 15 замінить поточні рекомендації щодо визнання доходів, у тому числі МСБО 18 „Дохід”, МСБО 11 „Договори на будівництво” та відповідні тлумачення, коли набуде чинності.

Основним принципом МСФЗ 15 є те, що підприємство визнає доходи від реалізації для відображення передачі обіцяних товарів або послуг клієнтам у сумі, яка відображає суму компенсації, на яку підприємство, як передбачається, матиме право в обмін за ці товари та послуги. Зокрема, стандарт передбачає застосування єдиної моделі для усіх договорів із клієнтами.

Згідно з МСФЗ 15, підприємство визнає доходи від реалізації тоді, коли або як тільки задоволене виконання зобов'язань, тобто коли „контроль” над товарами або послугами, який супроводжує виконання конкретних зобов'язань, був переданий клієнту. Набагато більше нормативних рекомендацій було додано до таких тем, як момент визнання доходів, облік змінних сум компенсації, витрати на виконання та укладення договору і багато інших відповідних питань. Запроваджуються також нові розкриття інформації щодо доходів від реалізації. На разі Група здійснює оцінку впливу від застосування нового стандарту на її консолідовану фінансову звітність.

Поправки до МСБО 36 „Розкриття інформації про суми відшкодування щодо нефінансових активів”. Поправки до МСБО 36 вимагають розкриття інформації про ставку дисконтування, коли вартість відшкодування активу визначається на основі вартості під час використання або справедливої вартості, за вирахуванням будь-яких витрат на продаж, із використанням методу чистої теперішньої вартості. На разі Група здійснює оцінку впливу від застосування даних поправок на її консолідовану фінансову звітність.

Щодо інших стандартів та тлумачень, то, за оцінками керівництва, прийняття їх до застосування у майбутніх періодах не матиме суттєвого впливу на консолідовану фінансову звітність Групи.